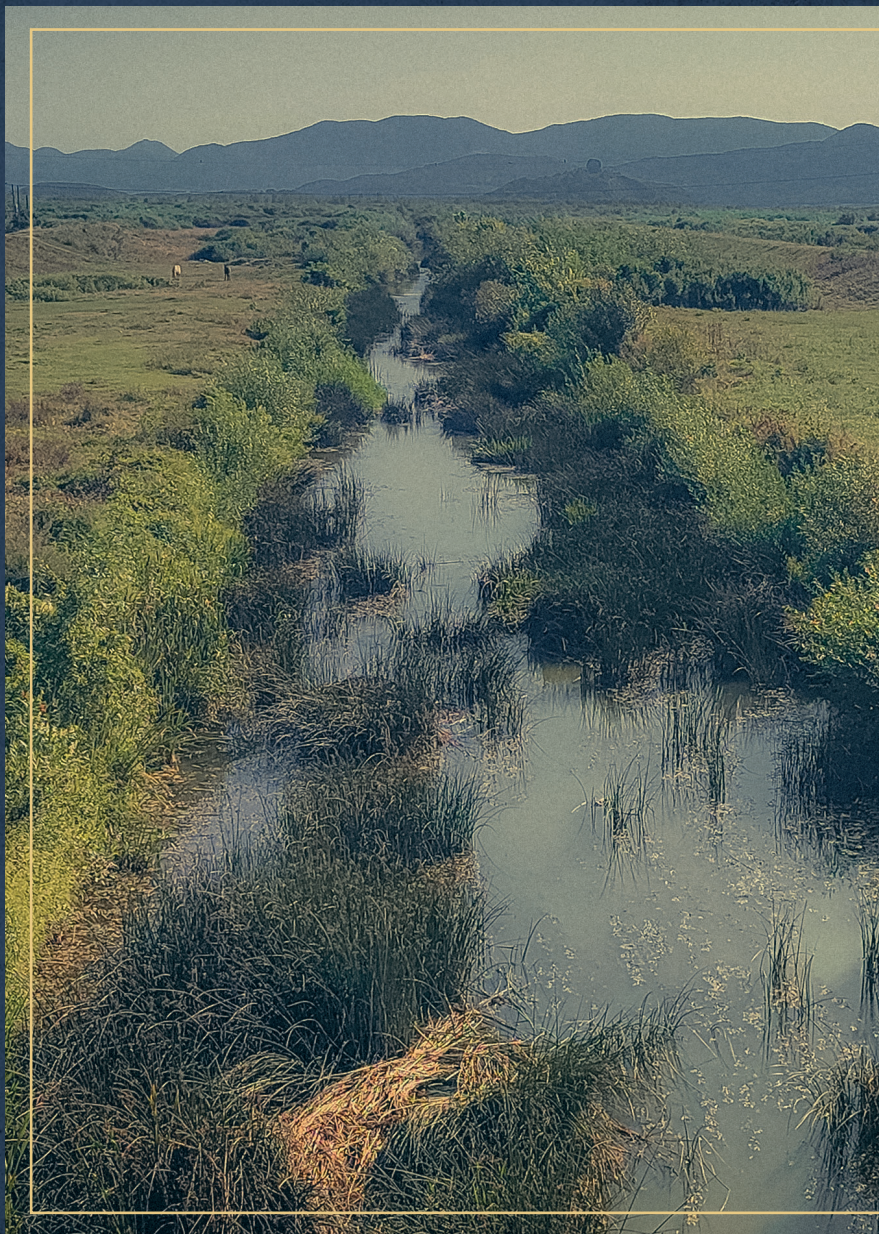

MAGYAR NEMZETI HELYNÉVTÁR FÜZETEK

Hankusz Éva
Kocán Béla

TÚRTEREBES KÖZSÉG
HELYNEVEI

TÚRTEREBES

Fotó: Civertan Grafikai Stúdió

Túrterebes helynevei

Történeti háttér

A település a Szatmári-síkság és az Avas hegység találkozásánál, a dombvidék déli lejtőjén helyezkedik el. A falu neve elsőként Mikola 1216-os határjárásában tűnik fel, és a szamosháti települési vidék eleme volt, amely a vármegyék megszervezésekor Szatmár vármegye részét képezte. Az 1241-es tatárjárás idején elnéptelenedett, majd III. Béla király 1250-ben mint lakatlan földet az Ákos nembeli Ernye lovászmesternek adományozta, 1315-ben pedig Dénes fia Tamás mester (a Jánki család őse) beregi, majd ugocsai főispán kapta meg. A településtől keletre épült fel a rövid életű gércei vár. Jelentőségét növelte, hogy 1321-ben I. Károly királytól vámszedési jogot kapott, amit 1370-ben I. Lajos király is megerősített. Túrterebes közigazgatási helyzete sajátosan alakult, ugyanis 1341-ig Szatmár vármegyéhez tartozott, és bár ekkor Ugocsához csatolták, a határ nagyobb része továbbra is Szatmárban maradt. 1397-ben Drág vajda (a Drágffy család őse) szerzett itt birtokot, aki Máramarosban, Szatmárban és Ugocsában is rendelkezett területekkel. Rövid idő múlva, 1405-ben a Perényiek birtokába került.

A Perényi család a 15. század elejétől a 20. század elejéig a térség legjelentősebb birtokosa volt. Az ő közbenjárásukra a település teljes határa 1425-ben Ugocsa vármegyéhez került, és ez a helyzet egészen 1920-ig fennmaradt. A település 1550-ben évi négy vásár megtartására szerzett jogot, s így a térség központi településévé vált.

Túrterebest 1661-ben és 1717-ben is tatár pusztítás érte, melynek következtében a népesség jelentősen megfogyatkozott. Az első ruszin telepeshullám a máramarosi hegyekből indulva a 17. század második felében érkezhetett. A németajkú lakosság betelepítése pedig 1745-ben vette kezdetét, majd 1762-ben folytatódott, amikor Perényi Károly telepítési szerződést kötött az érkező sváb népességgel, akik külön előljárával is rendelkeztek. Bár a betelepülő népesség magyarosodása viszonylag gyorsan folyt, a 19. század közepén magyar–német–orosz faluként írták le a települést, mellettük pedig a izraelita családok jelenlétét is rögzítették.

A falu első templomát a 13. század elején építhették, amelyet 1550 után az egységesen református helybeli népesség használt. A rekatolizált Perényiek támogatásával 1744-ben a templomot visszaszerezte a római katolikus egyház. A templom 1818-ban újjáépült, tornyát 1827-ben adták át. A reformátusok 1745-ben új templomot építettek, amit 1977-ben jelentősen átépítettek. A helyi görögkatolikus templom 1868 és 1903 között épült. A 19. század elején beköltöző zsidóság az 1944-es elhurcolásig zsinagógát tartott fent a településen. A helyi sváb népesség 1850-ben a falutól keletre található szőlőhegyen római katolikus kápolnát épített.

A faluban található kastély elődje a 16. század első felében épülhetett, és az 1661-es török–tatár hadjáratkor rongálódott meg. Ezt követően az épületet újjáépítették és megerősítették, 1717-ben pedig sánccal vették körül, melybe a Túr vizét is belevezették. A 19. század közepén Hes-

senstein Mór gróf és felesége, Perényi Malvina bárónő emeletet építtetett a kastélyra, amelyben 1934-től iskola működött. A 20. század elején a település legnagyobb birtokosa Diner István volt. A 19. század utolsó harmadában a Túrterebeshez tartozó, tőle kb. 3 km-re délre fekvő Hodos-tanya, majd Kisterebes településrész népesedésnek indult. 1923-ban a máramarosi Mara településről, 1937-ben pedig Nagybánya környékéről telepítettek ide román családokat. A településrész hivatalosan 1956-ban vált el Túrterebestől Túrterebestelep néven. A népesség száma 1956 és 1992 között 995 főről 1234 főre növekedett, majd 2011-ben 970 főre csökkent. A település népessége szinte kizárólag román nemzetiségű, felekezetét tekintve pedig ortodox vallású. Helyneveit Túrterebes helyneveivel együtt tárgyaljuk.

Túrterebes a 15. századtól Ugocsa vármegyéhez tartozott, ahol a Tiszántúli járás részét képezte. Központi települése Halmi volt. A faluban körjegyzőség, posta és vasúti állomás is működött. 1910-ben a település 666 házzal és 11289 kh területtel rendelkezett. Romániában 1920 után Szatmár megye, később 1950-től Nagybánya (Máramaros) tartomány, 1968-tól pedig Szatmár megye részét képezi. 1956-tól községközpont, beosztott községei Túrterebesiszőlőhegy és Túrterebestelep.

A település a 19. század végétől vizsgált demográfiai fejlődése az 1880-ban 2476 fős és 2011-ben rögzített 2523 fős lélekszám ellenére nagy változásokon ment keresztül: a népességszám előbb jelentősen növekedett (1941-ben 4014 fő volt), majd gyors csökkenésnek indult. A népesség számának változásával együtt nagy mértékben átalakult a település nemzetiségi összetétele is. A 19. század végétől a 20. század közepéig a növekvő népességen belül kezdetben mintegy 15% német és 10% egyéb nemzetiségű lakost tartottak nyilván, majd 1920 után a román nemzetiségűek aránya körülbelül 25%-ra emelkedett. A 20. század közepétől a magyar lakosság száma jelentősen növekedett, miközben a korábban említett nemzetiségek létszáma nagymértékben csökkent, szinte elenyészővé vált. Ezzel egy időben a cigányság aránya folyamatosan növekedett, elérve a 15–20%-ot. 2011-ben a magyar lakosság aránya kb. 80%

volt. A 19. század végétől a település lakosai túlnyomó többségben (60–75%-ban) a római katolikus felekezethez tartoztak, ezzel párhuzamosan a görögkatolikus (1992-ben az ortodox) népesség kb. 20–25%-ot, a református népesség pedig kb. 5–10%-ot tett ki. 1944 előtt jelentős létszámot képviselt az izraelita népesség is, mely a település 5–7%-át adta.

Irodalom

A Magyar Szent Korona Országainak Helységnevtára. Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 1913.

FÉNYES ELEK, *Magyarország geographiai szótára, melyben minden város, falu és puszta, betűrendben körülményesen leíratik 1–4.* Pest, 1851.

IGEAR, DIANA–LIVIU, MARTA–SZILÁGYI LEVENTE–TÓTH ZOLTÁN, *Turulung. Túrterebes.* Турулуңг. Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare, 2009.

KISS KÁLMÁN, *Túrterebes egyház- és iskolatörténete.* Nagyvárad, 2009.

NÉMETH PÉTER, *A középkori Szatmár megye települései a XV. század elejéig.* A nyíregyházi Jósza András Múzeum Kiadványai 60. Nyíregyháza, 2008.

Perényi-kastély, Túrterebes. URL: <https://tinyurl.com/kastelyerdelyben>

SZABÓ ISTVÁN, *Ugocsa megye. Magyarság és nemzetiség.* Tanulmányok a magyar népiségtörténet keretéből. I/1. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1937.

TRINGLI ISTVÁN szerk., *A Perényi család levéltára 1222–1526.* A Magyar Országos Levéltár Kiadványai 2. Forráskiadványok 44. Magyar Országos Levéltár–Történettudományi Intézet, Budapest, 2008.

VÁLYI ANDRÁS, *Magyar országnak leírása 1–3.* Buda, 1796–1799. Hasonmás kiadás. Somorja, 2003

VARGA E. ÁRPÁD, *Erdély etnikai és felekezeti statisztikái a népszámlálási adatok alapján 1852–2011.* URL: <https://nepszamlalas.adatbank.ro/>

SZENDREI ÁKOS

Élőnyelvi adatok

Élőnyelvi gyűjtést végzett Hankusz Éva 2024-ben és 2025-ben. Adatközlők voltak: Borsos Mária (80 éves), Czumbil József (77), Geng Emőke (39), Geng József (48), Mekker István Csaba (55), Mekker Mária (51), Puskás Emese (69).

Élőnyelvi gyűjtést végzett Bura László és Rög József 1964-ben, Vida Pál 1970-ben, Darabán Bernadett, Mekker Enikő és Oláh Gyöngyi 1999-ben. Adatközlők voltak: Fenyák János (60 éves), Keller Tibor (37), Mezei András (70), Mezei István (70), Varga János (68), Vida István (78). Élőnyelvi gyűjtést végzett Kiss Kálmán 1990 és 2014 között. Adatközlők voltak: Czerlau György (81 éves), Elek Endre (70), Éles István (62), Kis József (56), Kimer Ferenc (65), Kovács László (70), Mekker György (75), Mike Endre (75), Tündik László (65) Szabó Lajos (40), Szabóné Puskás Emese (38), Varga András (85), Vári Ferenc (70).

Helynévtár

Túrterebes 2025: *Terebes, Terebesen, Terebesre, Terebesrű, terebesi* ~ *Turterebes* | *Mer it fojt a Tur.* | *Terebesi, ne higj neki!* [Falucsúfoló, Lázári], 2008: *Terebes*, 1941: *Túrterebes*, 1935–1936: *Turterebes, Túrterebes, Terebes* | *Te·rebes ē·rül van a Tu:ronn, Eg·ri mek túl·vā rāj:ta.* | *Nēm·kōjtt el a ko:ca a terebesi vásá:ronn.* | *Hāt:osz mek·szorongattad-ē [meg·megszorítottad-e, megfogdostad-e] azokat a terbesi jányo:kat?* | *Māj·mektudot tēs·is:, hány az Isten Terebe:senn [majd megemlegeted a magyarok Istenét].* 1931: *Túr-Terebes*, 1926: *Túrterebes*, 1918: *Turterebes*, 1913: *Túrterebes, Terebes*, 1907: *Turterebes, Terebes*, 1898: *Tur-Terebes*, 1889: *Túr-Terebes*, 1884: *Túr-Terebes*, 1882: *(Túr-)Terebes*, 1874: *Terebes, Túr-terebes*, 1873: *(Tur-)Terebes*, 1864: *Túr Terebes, Tur Terebes, Tur-Terebes, Terebesi* | *Ugocsa vgve egyik nepesb községe, Tiszántuli járásban a Tur folyam jobb partján fekszik a Tur hát vidéken.* | *Hogy Tur Terebes eleinte ruthen lakosokkal birt, onnan gyanitható, mert az uradalmi tiszték „ti robis” (te dolgozz) szóval*

Túrterebes az első katonai felmérés térképén

serkenték a világszerte ösmeretes renyhe népet a munkára – s e Ti robis – ruthen szóból származhatott a Terebes elnevezés. | *Magyarok – kik leginkább ref: és g: Cath: vallásuak Svábok – ezek is nagon elmagyarosodtak – rom: Cath: vallásuak.* 1863–1864: *Túr Terebes*, 1851: *Tur-Terebes*, 1839: *Túr-Terebes*, 1828: *(Túr) Terebes*, 1808: *(Túr-)Terebes*, 1806: *Túr Terebes*, 1802–1811: *Túr-Terebes*, 1799: *Terebes, Túr Terebes, Terebesi* bort termő hegyek, 1788: *Tur-Terebes*, 1786: *Terebesch*, 1782–1785: *Terebes, Tur-Terebes*, 1773: *Terebes, Tur-Terebes*, 1756: *Túr-Terebes*, [1740 k.]: *Tur Terebes*, 1709: *Turterebes*, 1692: *Terebes*, 1664: *Trebes*, 1652: *Terebes*, 1636: *Trebes*, 1620: *Therebes*, 1604: *Thur Terebes*, 1598: *Terebes*, 1588: *Terebes*, 1571: *Terebes*, 1570: *Thwr Terebes*, 1564: *Therebess*, 1553: *Therebes*, 1528: *Terbes*, 1523: *Therebes*, 1513: *Therebes*, 1506: *Therebes*, 1499: *Therebes, Twrtherebes*, 1494: *ThwrTherebes*, 1482: *Therebes*, 1478: *Therebes*, 1471: *Theketherebes, ThekeTherebes, Thwrtherebes*, 1464: *Terebes*, 1450: *Therebes*, 1441: *Therebes*, 1431: *Thwrtherebes*, 1423: *Therebes*, 1409: *Terebes*, 1397: *Therebes*, 1374: *Terebes*, 1373: *Turiterebes*, 1360: *Terebes, Turiterebes*, 1342: *Therebes*, 1325: *Terebes, Therebes*, 1324: *Turiterebes*, 1321: *Turiterebes*, 1321: *Turterebes*, 1320: *Terebes*, 1319: *Terebes*, 1315: *Terebes*, 1250: *Terebes*, 1219: *Terebes*, 1219: *Terebus*, 1216: *Terebes*. — A romániai Szatmár megye északkeleti részén fekvő település. Román neve *Turulung*. Északon Kisbábony és Turc, nyugaton Halmi, Mikola és Egri, délen és délkeleten Sárközújlak, keleten pedig Adorján, Kisgérce és Túrterebesiszülőhegy határolja. A **Terebes** név a szláv *Trěbešb* helynév átvétele, mely a *trěbiti* 'irtani' szó származéka, és tu-

lajdonképpen 'irtvány' értelmű. A 14. század elején már **Túrterebes**, *Túrterebes* alakban is szerepel, a település hivatalos neveként is ez a Túr mellékére utaló névszerkezet rögzült. A 15. század második felében néhány helyen **Tőketerebes** néven is említik, ennek tényleges használata azonban kétséges, felmerül, hogy a közeli Krasznaterebes korabeli *Tőketerebes* nevével cserélték fel. Vö. Terebesi malom, Túrterebestelep. — AH., AOKlt. 5: 181, 8: 18, 9: 230, ComMarmUg. 213, CzF., Cs. 1: 435, DÁVID 2001: 505, DL. 52214, 70870, 70896, 70920, 70952, 70956, 70960, 70961, 70985, 70997, 70998, 71052, 71074, 71101, 71174, 86743, DocVal. 493, 495, E 156/11: 49h, E 156/59: 15b, E 156/76: 18a, E 156/159: 20, E 158/61: 432, E 158/64: 1117, 1338, ÉGy., EKFT., F. 7/13: 20, FÉNYES 1840/4: 423, FÉNYES 1851, FNESz. *Krasznaterebes, Tőketerebes*, GÖNCZY, GÖRÖG, HKFT., Hnt., KNIEZSA 1944: 277, KORABINSZKY 1786: 760, LAZARUS, LexLoc. 283, LIPSZKY, Map., LIPSZKY, Rep., MaKF., MKFT., Notitia 419, Perényi 15, 25, 29, 30, 72, 73, 87, 112, 113, 190, 226, 230, 233, 248, 260, 262, 264, 287, 316, 334, 335, 350, 410, PESTY 1864/57: 406a, 414a, 430a, 433b, 444b, SZABÓ 1937: 525, 526, SzamSz., SZIRMAY 1805: 130, 156, SzMHn. 2: 318, T1.S.11.303/2, T1.S.12.X.8/2, T16.T.541, T21.TK.1084, T22.B.IX.a.491, T22.B.IX.a.2268, VÁLYI 2: 26; 3: 490, 546, 547, Z. 11: 227, 229, Zs. 2/2: 7105.

Agyagos 2025: *Agyagos*, 2014: *Agyagos*, 2008: *Agyagos*. — Szántó föld és legelő a település határának nyugati részén a Kállai-réttől nyugatra. Nevét agyagos talajáról kapta. Vö. Agyagosi-kút. — ÉGy., Kiss 2014: 85, SzMHn. 2: 318. — T18-B4.

Agyagosi-kút 2014: *Agyagosi kút*, 2008: *Agyagosi kút*. — Egykori kút az Agyagos területén. Pontos helyét nem ismerjük. — Kiss 2014: 114, SzMHn. 2: 318.

Akácérdősi híd 2014: *Akácérdősi-híd*, 2008: *Akácérdősi-híd*. — A település külterületén említett híd. Pontos helyét a források nem közlik. — Kiss 2014: 114, SzMHn. 2: 323.

Akácós 1. 2014: *Akácós*, 2008: *Akácós*. — A Túr déli partján húzódó terület. A név az *akácós* 'akáccal benőtt hely, terület; kisebb akácérdő' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKnt., Kiss 2014: 85, SzMHn. 2: 318. — T18-D3.

Akácós 2. 2025: *Akácós*. — Kisebb akácós Túrterebes és a szomszédos Kisbábony határán. A név az *akácós* 'akáccal benőtt hely, terület; kisebb akácérdő' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — ÉGy., FKnt. — T18-B1.

Alimentára lásd **Bolt**

Állattemető lásd **Dögtemető 1., 2.**

Alsó-erdő 2025: *Alsó-erdő*, 2014: *Alsó-erdő*, 2008: *Alsó-erdő*, 1935–1936: *Alsó-erdő*, 1900: *Alsó-erdő*, 1898: *Alsó-erdő*, 1866: *Also Erdő*, 1865: *Also erdő*, *Alsó erdő*, 1864: *Alsó erdő* | *Mintegy 5000 területű bőmakkoló erdő*. 1863–1864: *Alsó Erdő*, 19. sz.: *Alsó-erdő dűlő*, *Alsó erdő*. — A település nyugati határában a Türtől délre eső földterület. Korábban erdő borította, erre utal a név utótagja. Az előtag a Felső-erdőhöz való viszonyítást fejezi ki. **Alsó-erdő-dűlő** formában is szerepel. Részei a Kis-Alsó-erdő és a Nagy-Alsó-erdő. Vö. Alsó-erdősi híd, Alsó-erdősi-láp, Alsó-erdő-tanya. — ÉGy., EKFT., HKFT., Hnt., Kiss 2014: 114, MKFT., PESTY 1864/57: 431b, 444b, SzamSz., SzMHn. 2: 323, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-A4.

Alsó-erdő-dűlő lásd **Alsó-erdő**

Alsóerdősi híd 2014: *Alsóerdősi-híd*, 2008: *Alsóerdősi-híd*. — Egykori híd a település határában. Pontos helyét a források nem közlik. Az Alsó-erdő területén állhatott. — Kiss 2014: 114, SzMHn. 2: 323.

Alsó-erdősi-láp 2014: *Alsóerdősi láp*, 2008: *Alsóerdősi-láp*. — Mocsaras terület a település határában. Pontos helyét a források nem közlik, talán az Alsó-erdő mellett fekvő Láppal lehet kapcsolatban. — Kiss 2014: 114, SzMHn. 2: 323.

Alsó-erdő-tanya 1944: *Alsóerdőtanya*, 1913: *Alsóerdőtanya*, 1907: *Alsóerdő tanya*, 1902: *Alsóerdő tanya*. — Egykori tanya a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára az Alsó-erdő területén lehetett. — Hnt.

Alsó-forduló 1860–1861: *Alsó forduló*. — Egykori földterület a település belterületének a közelében, attól északkeletre. A név előtagja a Felső-fordulóhoz való viszonyítást fejezi ki. Az utótag a *forduló* 'határrész, amely az ugarrendszer szerint három csoportra volt osztva: őszi, tavaszi és ugarfordulóra' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKnt., MKFT. — T18-D2.

Alsó-Láz

Fotó: Hankusz Éva

Alsó-Láz 2025: *Alsó-Láz* | *Az is láz, de ot három lábba van: Felső-Láz, Középső-Láz vagy a Alsó-Láz.* — Szántófield a település déli határában. A Láz északkeleti, a településtől távolabb eső táblája. A név előtagja a Felső- és a Középső-Lázhoz való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy. — T19-E3.

Alsó malom 2014: *Alsó-malom*, 2008: *Alsó-malom*, 1870: *Al[só] malom*, 1866: *Alsó malom*, 1865: *Also malom*, 1863–1864: *Terebesi malom*, 1782–1785: *Terebeser m[ühle]*, 1775: *Also malom*. — Egykori vízimalom a Túron a település nyugati határában. A név előtagja a Felső malomhoz való viszonyítást fejezi ki: ez a folyó alsóbb szakaszán állt. **Terebesi malom** formában is említik. Vö. Alsó malom legelő, Alsó malom út, Malom-szeg. — EKFT., Kiss 2014: 85, MKFT., SZABÓ 1937: 533, SzMHn. 2: 318, T1.S.74.18/38, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-B3.

Alsó malom legelő 1866: *Alsó malom legelő*, 1865: *Also malom Legelo*. — Egykori legelő a település nyugati határában az Alsó malom mellett. — T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-B3.

Alsó malom út 1864: *Also malomut*, *Cserealatti malomut* mellett. — A településen említett hely. Bizonyára a Csere közelében futó, az Alsó malomhoz vezető út volt. **Csere alatti malom út** néven is említik. — PESTY 1864/57: 444b.

Alsó-mező [1864]: felső, *alsó* és *Kis mező*, 1802: *Alsó mező*. — Egykori dűlő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név előtagja a Felső-mezőhöz való viszonyítást fejezi ki. — PESTY 1864/57: 430a, SZABÓ 1937: 532.

Alsó-Rosztoka 2008: *Alsóurosztoka*. — BURA LÁSZLÓ szerint átkelő, illetve delelő volt a Túron a Sebes-vész és a Malom-mező között. Pontos

helyét nem ismerjük. A Rosztoka része lehetett. A név előtagja a Felső-Rosztokához való viszonyítást fejezi ki. — SzMHn. 2: 323.

Apai-tag 2014: *Apaji-tag*, 2008: *Apaji-tag*. — Szántófield a település határában. Pontos helyét a források nem közlik. Nevét tulajdonosáról kapta. — Kiss 2014: 115, SzMHn. 2: 323.

Aprozár 2025: *Aprozár ~ Kis Csabi bótutya* | *Annak monták régen, Aprozár; mig meg nem vette Kis Csabi. Azelőüt meg vóut ovoda előübb, utánna iskola. Elsőü, második.* 2014: *Aprózár; Vida Palinál, Görök-katolikus-iskola*, 2008: *Aprózár; Görök-katolikus-iskola*. — Vegyesbolt a Fő utcán a Görökgatolikus templom mellett. Korábban óvoda, majd görökgatolikus felekezeti iskola működött benne, erre utal a **Görökgatolikus iskola** elnevezése. Az *Aprozár* név a rom. *aprozar* 'zöldségesbolt' jelentésű szó átvételéből származik. Az üzlet jelenlegi tulajdonosára utalva **Kis Csabi boltja** formában említik. A *Vida Palinál* elnevezés a boltot korábban üzemeltető személyre utal. — ÉGy., Kiss 2014: 85, 90, RKsz., SzMHn. 2: 318, 319. — T31-F3.

Árok 2025: *Árok*, 2014: *Éigresi-árok*, 2008: *Égeresi-árok*. — Túrterebes és Adorján határán futó árok a Láz-Éger területén. **Égeresi-árok** néven is említik. Vö. Éger-híd. — ÉGy., Kiss 2014: 121, SzMHn. 2: 326. — T18-D4.

Bábonyi-árok lásd **Nagy-kanális 2.**

Bábonyi-patak lásd **Nagy-kanális 2.**

Bábonyi út 2025: *Bábonyi ut ~ Bábanyi ut* | *Ahogy mensz lefele a Rekettye-hát meg a Kismezőü között, az ment, vóut ety hid, a Jakab-lász hid, és a Jakab-lász hidnál lehetet menni barra be a Turdzba. A Turcon keresztül még a mi főüdünkön is ment átal a Bábonyi-erdőün keresztül az ut. A Bábonyi-erdőün keresztül vezetett az ut, és od be Bábonyra abba az uccába.* 2014: *Bábonyi út*, 2008: *Bábonyi út*. — A Gáspár sikátor folytatása a külterület északi részén, a Turc nevű földterületen keresztül a szomszédos Kisbábonyba vezet. — ÉGy., Kiss 2014: 115, SzMHn. 2: 323. — T10-C5.

Baglyos 1865: *Bogjos*. — Földterület a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. Nevét a területen élő baglyokról kaphatta. — T1.S.79.1782/2.

Bank-sűrű 2014: *Banksűrű*, 2008: *Banksűrű*. — Szántófield a település határában. Pontos helyét

a források nem közlik. A név előtagja talán arra utal, hogy a bank tulajdonában volt. Utótagja a *sűrű* 'mocsári erdő' jelentésű földrajzi köznévf. — FKnt., Kiss 2014: 115, SzMHn. 2: 323.

Bár lásd **Fürdő**

Benzinkút 2025: *Benzinkut ~ Pekóu*. — Benzinkút a belterület déli részén. A **Pekó** név a gépjármű-üzemanyagok és egyéb kőolajtermékek forgalmazásával foglalkozó egykori állami vállalatra, a PEKO-ra utal. — ÉGy. — T31-G4.

Berek-hát laposa 1863–1864: *Berek hát laposa*. — Földterület a település nyugati határában a mai Brukneri-legelő környékén. A név előtagja a szomszédos Egriben ma is ismert *Berek-hát* helynév, utótagja pedig a *lapos* 'környezeténél alacsonyabban fekvő, többnyire vizenyős, legelőnek vagy kaszálónak alkalmas, sík terület' jelentésű földrajzi köznévf. birtokos személyjeles alakja. Bizonyára a Berek-hát mélyebben fekvő, lapos része lehetett. Lásd Berek-hát (Egri). — FKnt., MKFT. — T17-G4.

Bikaház lásd **Bikaól**

Bikakert lásd **Bikarét 1.**

Bikaól 2025: *Bikaól ~ Bikaház*. — Épület a Lanka keleti részén. Korábban itt tartották a falu bikáját. Ma lakóházként használják. **Bikaház** néven is említik. — ÉGy. — T31-F3.

Bikarét 1. 2025: *Bikarét ~ Bikakert*, 2014: *Bikarét*, 2008: *Bikarét*. — A Vásártértől délre fekvő földterület, melyet korábban a falu bikájának takarmányozására használtak. Jelenleg a Vásártér utca nyugati oldalán álló házak kertjei fekszenek a területen. **Bikakert** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 115, SzMHn. 2: 323. — T31-E3F3.

Bikarét 2. 2008: *Bikarét*. — Rét a Kakas remete mellett. Pontos helyét a forrás nem közli. Bizonyára a falu bikájának takarmányozására használt terület lehetett. — SzMHn. 2: 341.

Bitas 2008: *Bitos*. — A település határában említett szántóföld. Pontos helyét a forrás nem közli. A távolabb fekvő Szárazberekben az elnevezés több adatban *Bitas* formában fordul elő. A név eredete bizonytalan, talán a *bitó* 'földbe vert rúd, cölöp a pásztorok szálláshelye mögött, elfogott kóbor állatok, esetleg hátslovak megkötésére' jelentésű tájszóval áll kapcsolatban. — SzMHn. 2: 323, ÚMTsz.

Bogyoszló 2025: *Bogyoszlóu | És azután jön itt, lentrünnen a Halmi-mezőü, és bevül meg a*

Bogyoszlóu. | Ami egész ot közeleplefe van Nyiresnek fele, az a Bogyoszlóu. 2008: *Bogyoszló*, 1941: *Bogyoszló*, 1935–1936: *Bogyoszlóu*, 1931: *Bogyoszló*, 1887: *Bogyoszló*, 1884: *Bogyoszló*, 1864: *Bogyoszló, bogyoszló, Bogyoszló | Erdők – melyek régebben cserékből fogattak fel.* 1775: *Bogyoszló*, 1772/Más.: *Bogyoszló*. — Szántóföld az északnyugati határszélen a Nagy-kanálistól keletre. A szomszédos Halmi határába is átnyúlik. A név személynévből keletkezhetett. Kiss LAJOS szerint a vele alakilag egyező településnév alapjául szolgáló személynév szláv eredetű (vö. blg. *Byducláv* szn., cseh *Budislav* szn.). Vö. Bogyoszló köze. Lásd Bogyoszló (Halmi). — ÉGy., FNESz., HKFT., MaKF., PESTY 1864/57: 431b, 444b, SZABÓ 1937: 533, SzamSz., SzMHn. 2: 320, T16.T.541. — T18-A1.

Bogyoszló köze 1341/1482: *Bodozloeuy [o: -cuzy]*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név a *Bogyoszló* helynév és a *köz* 'két terület közötti hely' jelentésű földrajzi köznévf. birtokos jelzős összetételéből alakult. — DL. 70998, FKnt., Perényi 52.

Bolt 2025: *Bóut ~ Cigán bóut ~ Alimentára ~ Nagy bóut ~ Olá-bóut | Mindenki uty tuggya, hoty Cigány bóut, mer a cigányok ot vannak körülötte. Cigányok járnak inkább oda. | Az a Cigány bóut, az volt Nagy bolt, utánna lett az Olá Gyöngyi boltja.* 2014: *Alimentára, Bóut, Élelmiszerbóut, Élelmiszèrüzlet*, 2008: *Alimentára, Bòlt, Élelmiszèrüzlet*. — Élelmiszèrüzlet a település központjában. A **Cigány bolt** név a közeli Töltés utcában lakó, ezért a boltban gyakran vásároló cigányokra utal. Az **Alimentára** név a rom. *alimentarã* 'élelmiszèrüzlet' jelentésű szó átvételéből alakult. A **Nagy bolt** névváltozat előtagja a Kis bolthoz való viszonyítást fejezi ki. Korábban az egykori Termelő–Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet birtokában volt. Ennek vezetőjéről **Oláh-bolt**-nak is nevezték. **Élelmiszèrbolt** és **Élelmiszèrüzlet** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 85, 87, RKsz., SzMHn. 2: 318, 319. — T31-G3.

Borzlyuk lásd **Burszuk**

Borzlyuk-dűlő lásd **Burszuk**

Braszeria 2025: *Braszerija | A Braszerija jobb óudalába vóut a régi Patika.* 2014: *Braszerija*, 2008: *Braszerija, Braszerija*. — A Fő utca és a

Felszeg találkozásánál álló épület egyik része, melyben korábban étterem, majd kocsmá működött. A név a rom. *braserie* 'falatozó' jelentésű szó átvételéből származik. — ÉGy., Kiss 2014: 85, RKsz., SzMHn. 2: 318. — T31-G3.

Brigád 2025: *Brigád ~ Traktorállomás ~ Szekciójó*, 2014: *Gépállomás, Géppark*, 2008: *Gépállomás*. — Épület a Hajnal utca végén. Korábban a kollektív gazdaság gépállomása volt. Jelenleg állattartó telepként működik. A **Szekció** név a rom. *Sectia de mecanizare* 'gépesítési osztály' kifejezésből származik. **Traktorállomás**, **Gépállomás** és **Géppark** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 90, SzMHn. 2: 319. — T18-D2.

Brukner 2025: *Brukner ~ Drukkel*, 2014: *Brukner tag*, 2008: *Brukner tag*. — Szántófield és legelő a nyugati határszélen. Nevét egykori tulajdonosáról kapta. A **Brukner-tag** névváltozat utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt levő határ egyben levő darabja' jelentésű földrajzi köznévv. A szomszédos Mikolában **Drukkel** formában említik a nevet, ami a személynév ejtősváltozatát tükrözi. Vö. *Brukneri-legelő*. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 116, SzMHn. 2: 324. — T17-G4.

Brukneri-legelő lásd **Jogos-legelő**

Brukner-tag lásd **Brukner**

Burszuk 2025: *Burszuk ~ Burzuk | Tehát ahun a Stuc-tanya van, már az izz befele Burszuk. A hástúl arra befele Burszuk. Az végestelem-végig egész ot lenyulik egy ucca, a Livádóu uccájig. Az mind az vout*. 2014: *Bürszuk*, 2008: *Bürszuk*, 1884: *Bucsuk*, 1866: *Borzlyuk*, 1865: *Borzuk*, 1864: *Borzlyuk | Hajdan borzok tanyája – mos szép urasági kaszállók*. 1860–1861: *Borzlyuk*, 1851: *Borzlyuk*, 19. sz.: *Borzlyuk dülő*, 1775: *Borzjuk*, 1772/Más.: *Borzjuk*. — Nagy kiterjedésű szántófield a délkeleti határszélen. Ma Túrterebestelep határához tartozik. A korábbi forrásokban szereplő, a terület állatvilágára utaló **Borzlyuk** név, amelyet **Borzlyuk-dülő** formában is említenek, átkerült a románba és ezt kölcsönözték vissza a magyar névhasználók *Burszuk* formában. Az 1884-es térképi *Bucsuk* adat romlott forma lehet. Vö. *Burszuk-Éger*. — ÉGy., HKFT., Kiss 2014: 116, MKFT., PESTY 1864/57: 431b, 444b, SZABÓ 1937: 533, SzMHn. 2: 324, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T1.S.101.256/1. — T18-D4.

Burszuk-Éger 2025: *Burszuk-Éger*. — Kaszáló a délkeleti határszélen, az Égernek a Burszuk melletti része. Túrterebestelep határához tartozik. — ÉGy. — T18-D4D5.

Bükkös 2025: *Bikkes*, 2014: *Bikkes*, 2008: *Bikkes*, 1865: *Bikkes*. — Szántófield a település határának északi részén a belterület mellett. A név a *bükkös* 'bükkfás erdő(rész)' jelentésű földrajzi köznévv. nyelvjárási *bikkes* változatából alakult. Vö. *Bükkösi istálló*, *Bükkös utcája*, *Kis-Bükkös*. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 115, 116, SzMHn. 2: 324, T1.S.79.1782/2. — T18-B2.

Bükkösi istálló 2025: *Bikkési istálló | A Legelőü ucca végibe, jop kész felőül, ot vout az istálóü. Má mostan házak vannak ott*. 2014: *Bikkési istálló*, 2008: *Bikkési istálló*. — Egykori istálló a Bükkös területén. Lakóházak épültek a helyén. — ÉGy., Kiss 2014: 85, SzMHn. 2: 318. — T31-E2.

Bükkös utcája 2025: *Bikkes uccája*. — A Bükkösbe vezető út a belterület északi végén. — ÉGy. — T31-E2.

CBA 2025: *Csebejá ~ Cséibéjáj ~ Céibéjja ~ Nagy bót | A másik a Csebejá bót, a Kis Csabiná, asz Cébéjáj. ... de aszt Nagy bót-nak mongyák*. — Élelmiszerüzlet a Fő utcán, a CBA üzletlánc boltja. A **Nagy bolt** névváltozat előtagja a Kis bolthoz való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy. — T31-G3.

Cigány bolt lásd **Bolt**

Cigánysor lásd **Töltés utca**

Cigánytanya lásd **Töltés utca**

Cigánytelep lásd **Töltés utca**

Cukrászda 2025: *Cukrázda ~ Palacsintás*, 2014: *Cukrázda, Szövetkezet*, 2008: *Cukrázda, Szövetkezet*. — Egykori cukrászda a Felszeg nyugati végén található épületben. Már nem működik. Korábbi funkciójáról kapta a **Palacsintás** elnevezést is. A **Szövetkezet** név az egykori Termelő-Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezetre utal. Jelenleg gyógyszertár és posta működik az épületben. — ÉGy., Kiss 2014: 86, 107, SzMHn. 2: 318, 322. — T31-G3.

Czumbil-láb 2025: *Cumbil-láb*. — Az Alsó-erdő északi, Túr menti táblája. Nevét a korábban ott lakó Czumbil családról kapta. A név utótagja a *láb* 'dülő vagy annak egyik része' jelentésű földrajzi köznévv. Vö. *Czumbil-tanya*. — ÉGy., FKnt. — T18-A4.

Czumbil-tanya 2025: *Cumbil-tanya ~ Cumbir-tanya* | *Az a draguseni óudalba van, a Fekete-visztúl, Fekete-visz partyán oda fejjebb.* | *Ot volt régen három ház ... utána volt a Cumbil Gyuri háza.* 2014: *Cumbil-tanya*, 2008: *Cumbil-tanya*. — Egykori tanya az Alsó-erdő északi részén a Czumbil-láb területén. Nevét a tulajdonos Czumbil családról kapta. — ÉGy., Kiss 2014: 116, SzMHn. 2: 324.

Csárda lásd **Fürdő**

Császár-tag 2025: *Császár-tag ~ Császár tagja*, 2014: *Császártag*, 2008: *Császártag*. — Szántóföld a település északi határában a Csike-liget szomszédságában. Nevét a tulajdonos Császár családról kapta. Az utótag a *tag* 'a tagosított, művelés alatt levő határ egyben levő darabja' jelentésű földrajzi köznévv. **Császár tagja** formában is említik. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 117, SzMHn. 2: 324. — T19-E2.

Császár tagja lásd **Császár-tag**

Cselle 1775: *Csele*, 1722: *Cselle malom*, 1604: *Czelle*. — Egykori malom a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. SZABÓ ISTVÁN a nevet a magyar *csille* 'könnyű kocsi; boglya' főnévvel hozza kapcsolatba. A *csille* ~ *csele* a 16. század végén 'csónak, tutaj' jelentésben tűnik fel. A **Csellemalom** névváltozatban szereplő *csillemalom* ~ *cselemalom* eszerint vízen úszó hajómalom jelölésére szolgált. — SZABÓ 1937: 532, TESz.

Csellemalom lásd **Cselle**

Csemete 2025: *Csemete*, 2014: *Csemetés*, 2008: *Csemetés*. — Épület a Bikkes területén a Halmi határához tartozó Csemetés mellett. Korábban irodaház, raktár és különböző műhelyek működtek benne. **Csemetés** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 86, SzMHn. 2: 318. — T31-E1.

Csemetekert 2025: *Csemetekert ~ Csemetéjs*, 2014: *Csemete-kért*, 2008: *Csemete-kért*. — A Pusztahegyési út mentén a Grószé területén fekvő földterület. Korábban facsemetéket neveltek itt. **Csemetés** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 156, SzMHn. 2: 342. — T19-G2.

Csemetés lásd **Csemete**, **Csemetekert**

Csentru lásd **Molnár csentruja**

Cseprente 1. 2025: *Cseprente* | *A Cseprente árok, de az egész láp főüd is Cseprente.* 2014: *Cseprente*, 2008: *Cseprente*. — Árok a bel-

területtől nyugatra a Legelő mellett, amely a belterület felől érkező vizet vezeti el. A név az árok növényzetére utaló *cseprente* 'bozót' jelentésű tájszóból alakult. Vö. Cseprente 2. — ÉGy., Kiss 2014: 86, 117, SzMHn. 2: 318, 324, ÚMTsz. — T18-C3.

Cseprente 2. 2025: *Cseprente* | *A Legelőübe fele, még az is Legelőü vóut, de utánna pár, ety főüd hossza fel vam fogva, Cseprente. A Cseprente az embereké, az is fel vóut, az övék vóut, és felfokták, kitették a Legelőüü.* 2014: *Cseprente*, 2008: *Cseprente*. — Szántóföld a Legelőtől keletre a Kisfalu kertjeinek végén a Cseprente árok mellett. A név a *Cseprente* víz-névnek a környező területre való átvonódásával jött létre. — ÉGy., Kiss 2014: 86, SzMHn. 2: 324. — T18-C3.

Csere 2008: *Csere*, 1935–1936: *Csere*, 1864: *Csere* | *Erdők – melyek régebben cserékből fogattak fel.* — Szántóföld a Túr északi oldalán a Bogyoszló mellett. Pontos helyét a források nem közlik. A név a *csere* 'cserfákból álló erdő(rész)' vagy 'bokros, cserjés hely' jelentésű földrajzi köznévből alakult. Vö. Csere alatti malom út, Csere-lapos, Csere-legelő, Csere-szél, Nagy-Csere. — FKNT., PESTY 1864/57: 431b, 444b, SzamSz., SzMHn. 2: 324.

Csere alatti malom út lásd **Alsó malom út**

Csere-lapos 2008: *Csere-lapos*. — A Túr holtága, amelyet a Dudás-lapos vett körül. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja a területnek a Csere közelében vagy annak területén való fekvésére utal. Az utótag a *lapos* 'környezeténél alacsonyabban fekvő, többnyire vizenyős, legelőnek vagy kaszálónak alkalmas, sík terület' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., SzMHn. 2: 324.

Csere-legelő 2008: *Csere-legelő*. — Legelő a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a Csere területén vagy annak közelében feküdt. — SzMHn. 2: 324.

Csere-szél 2008: *Cserezsél*, 1780: *Cserezsél*. — Szántóföld a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a Csere területén vagy annak közelében feküdt. A név utótagja a *szél* 'valamely területnek a széle, határa' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., SZABÓ 1937: 534, SzMHn. 2: 324.

Csige sűrűje 2025: *Csige sűrűje ~ Csiki sűrűje*, 2014: *Csige sűrűje*, 2008: *Csige sűrűje*. — Szántóföld a település keleti határában a Vész-oldal területén a Grószé mellett. Nevét tulajdonosáról kapta. Az utótag a *sűrű* 'mocsári erdő' jelentésű földrajzi köznév. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 118, SzMHn. 2: 324. — T19-G1.

Csike-liget 2025: *Csike-liget | A Pap-tag āsōu szēle Csike-liget*. 2014: *Csike-liget*, 2008: *Csike-liget*, 1864: *Csike-Liget*. — Szántóföld a határ északkeleti részén a Turci-pataktól északra a Pap tagja mellett. A név előtagja a *csike* 'csibe, csirke' főnév, utótagja pedig a *liget* 'kisebb ritkás erdő' jelentésű földrajzi köznév. A Szamosháton a *csike* tyúkhívogató szóként is ismeretes. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 118, PESTY 1864/57: 444b, SzamSz., SzMHn. 2: 324, ÚMTsz. — T19-E2.

Csíkos lásd **Csíkos-tanya 1.**

Csíkos házánál lásd **Csíkos-tanya 1.**

Csíkos-kút 2014: *Csíkos-kút, Csíkos kuttya*, 2008: *Csíkos-kút, Csíkos kuttya*. — A Csíkos-láb területén álló egykori kút. Pontosabban nem lokalizálható. **Csíkos kútja** néven is említik. — Kiss 2014: 118, SzMHn. 2: 325.

Csíkos kútja lásd **Csíkos-kút**

Csíkos-láb lásd **Csíkos-tag 2.**

Csíkosnál lásd **Csíkos-tanya 1.**

Csíkos-tag 1. 2025: *Csíkos-tag | Utánna van a Ponkoz-s-dom, utánna van a Csíkos lábja, az egész a bábonyi határig*. — Szántóföld az északi határszélen a Ponkos-domb mellett. Nevét a korábban itt álló Csíkos-tanyáról kapta. Utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt levő határ egyben levő darabja' jelentésű földrajzi köznév. — ÉGy., FKnt. — T18-B1.

Csíkos-tag 2. 2025: *Csíkos-tag ~ Csíkos-láb*, 2014: *Csíkosláb*, 2008: *Csíkosláb*. — Szántóföld a határ keleti részén a Hegy úttól északra. A Csíkos család tanyája állt a területen. A név utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt levő határ egyben levő darabja' jelentésű földrajzi köznév. **Csíkos-láb** formában is említik. E névforma utótagja a *láb* 'dülő, vagy annak egyik része' jelentésű földrajzi köznév. Vö. Csíkos-tanya 2. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 118, SzMHn. 2: 324. — T19-G2.

Csíkos-tanya 1. 2025: *Csíkos-tanya | Ugyanugy mint ety Csíkos-tanya, van itten a, Halminak fele ahogy mejünk vout, jop kész felōüll. ... még a terebesi határba, ott a kis hittul mingyá ugy bējpefele. | Mos látol ottan gyümölcsfákat, itt ódalt, ahogy benézē. ... A kollektiv idő alat men tōnkre [a ház]. Még a kollektivbe megvout, még utánna is jóu pár évig megvout a ház.* 2015: *Csíkos-tanya, Csíkos tanyája, Csíkos házánál, Csíkosnál | Csíkosnak is itt vout a tanyája a Görjōsnek a végibe. ... Itt ojan tanya vout, hogy, jaj, ezer juhot is odahajtottak, egészen beljig vout a ház nekiek. Két ódalt akácos vout, oszt vout egy út befele. Még a ház egészen úgy vout építve, hogy az útra lehetett látni rulla.* 2014: *Csíkos-tanya*, 2008: *Csíkos-tanya*, 1941: *Csíkos-ta[nya]*. — Egykori tanya a település északi határszélén. Pontosabban nem lokalizálható. Nevét tulajdonosáról kapta. **Csíkos tanyája, Csíkos házánál, Csíkosnál** formában is említik. Vö. Csíkos-tag 1., Csíkos útja. — ÉGy., Kiss 2014: 118, MaKF., SZILÁGYI-VARGA 2015: 164, SzMHn. 2: 325.

Csíkos-tanya 2. 2025: *Csíkos-tanya | A falu ebbe az óudalába, mejünk felfele a Hegyre, van a Csíkos-tanya. | A Hegyut mentēm mielōt fel-ērünk, tehát átmejük a Kis-hegynél, jobra van a zut, ahogy megy az Iskolához, a Sváp-hegynek fele. Arra van a Sváp-hegy, és akkor továbbmenet bal kész felōüll vam befele egy ut, és ot a Csíkos-tanya. ... két óudarra nyilot felfele fōūd láb, lefele is. Ot lakott a Csíkos család.* — Egykori tanya a határ keleti részén a Hegy úttól északra. Pontosabban nem lokalizálható. Nevét tulajdonosáról kapta. Vö. Csíkos-tag 2. — ÉGy.

Csíkos tanyája lásd **Csíkos-tanya 1.**

Csíkos útja 2025: *Csíkos uttya*, 2014: *Csíkos uttya*, 2008: *Csíkos útja*. — A település határának északi részén a Csíkos-tanya mellett futó földút. — ÉGy., Kiss 2014: 118, SzMHn. 2: 325. — T18-B1.

Csingilingi lásd **Fürdő**

Csira-tó 2025: *Csira-tōu ~ Siratōu | Siratōu az ott ... ahogy ment a Tur, ijen izégbe van, fel van-nak osztva, érted, ijen kisseb lapos. | Ot valaki belefutatt, azér Siratōu.* 2014: *Csira-tōu*, 2008: *Csira-tó*. — A Túr holtága a Kisfalu déli irányba futó kertjeinek végén a Túr-szeg mellett. A név-

adás indítéka bizonytalan. Az előtagban esetleg a *csira* 'sirály' tájszó kereshető. De feltehető az is, hogy talán összefügg a 'vörösestarka szarvasmarha', esetleg 'meddő' jelentésben használt *csira* szóval. Előbbi esetben a gulya itatóhelye lehetett. A *Sírató* név a *csira* szó jelentésének elhomályosulását követő újraértelmezéssel keletkezett. — ÉGy., Kiss 2014: 86, 118, SzMHn. 2: 318, 325, ÚMTsz. — T18-C3.

Csirkenevelde 2025: *Csirkenevelde*, 2014: *Csirkenevelde*, 2008: *Csirkenevelde*. — A belterület délnyugati részén, a Kisfalu végén fekvő egykori baromfitelep. A kollektív gazdaságé volt. — ÉGy., Kiss 2014: 87, SzMHn. 2: 318. — T31-E4.

Csonka sor lásd **Fűzfa utca**

Csúri szurdoka 1679: *Csúri szurdoka*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja bizonyára családnév, és a hely egykori tulajdonosára utalhat. A *Csúri* név megtalálható a település történeti családnévanyagában. Az utótag a *szurdok* '(víztől kivájt) meredek falú, keskeny völgy' értelmű földrajzi köznévv. — FKNT., SZABÓ 1937: 531, 533.

Danacsikai-tag 2025: *Danacsikai-tag* ~ *Danacsikai-tanya*, 2014: *Danacsikai-tag*, 2008: *Danacsikai-tag*. — Szántófield a Fekete-víz partján a Kavicsostól délre. Nevét tulajdonosáról kapta. Az utótag a *tag* 'tagosított, művelés alatt lévő határ egyben lévő darabja' jelentésű földrajzi köznévv. *Danacsikai-tanya* néven is említik. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 118, SzMHn. 2: 325. — T18-C4D4.

Danacsikai-tanya lásd **Danacsikai-tag**

Debreceni pince 1864: *debreceni pince* | *E helységen van az úgynevezett „debreceni pince.” melyről az a hagyomány forog a nép száján, hogy itt valaha a debrecenieknek nagyszerű pincéjük volt, mit a kénytelenség szülte események miatt el kelle hagyniok, tevének a nyílásra – mely most is látható – egy ékalaku kőszikla darabot. – sajnos, hogy eddig kutatóra nem akadtunk, megtudandók a szóhagyomány valóságát.* — A településen említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A névadás indítékáról a PESTY FRIGYES helynévtárában közölteknel többet nem tudunk. — PESTY 1864/57: 430b.

E helységen van az úgynevezett „debreceni pince.” melyről az a hagyomány forog a nép száján, hogy itt valaha a debrecenieknek nagyszerű pincéjük volt, mit a kénytelenség szülte események miatt el kelle hagyniok, tevének a nyílásra – mely most is látható – egy ékalaku kőszikla darabot. – sajnos, hogy eddig kutatóra nem akadtunk, megtudandók a szóhagyomány valóságát. —

A Debreceni pince leírása Pesty Frigyes helynévtárában (PESTY 1864/57: 430b)

Diófa-láb 2014: *Dijóúfaláb*, 2008: *Dijóúfaláb*. — A település északi határában a Ponkos-dombtól délre fekvő szántófield. Pontosabban nem lokalizálható. Nevét a korábban ott álló diófákról kapta. A név utótagja a *láb* 'dülő, vagy annak egyik része' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., Kiss 2014: 119, SzMHn. 2: 325.

Diszpenzár lásd **Orvosi rendelő**

Dobri-hát 2025: *Dobri-hát* | *A Dobri-háton is vóut ott ety három ház valamikő, majt kettőü, majd egy, majd összeomlott a kolektiv idő alatt.* 2014: *Dobrihát*, 2008: *Dobrihát*, 1944: *Dobrihát*, 1941: *Dobri-hát*, 1931: *Dobrihát*, 1918: *Dobrihát*, 1915: *Dobrihát*, 1900: *Dobrikát*, 1898: *Dobrikát*, 1884: *Dobrihát*, 1866: *Dobréhat*, 1865: *Dobréhat*, 1864: *Dobrehát*, *Dobre hát* | *Kérdvén az uraság tisztjét hajdanában a munkálkodó ruthenek, midőn irtással foglalkoztak: „Csó dobre” (ha jóé) melyre a tiszt monda Dobrehát (jó, hát) s az óta viseli is nevét – de meg is illeti.* 1604: *Dobrinhat*. — A település déli határában fekvő, nagy kiterjedésű szántófield. Egy része a szomszédos Sárközújlak határába esik. A név a *Dobrin* családnév és a *hát* 'vízből kiemelkedő, illetve a környezeténél magasabban fekvő földterület' jelentésű földrajzi köznévv összetételéből alakult. Vö. Dobrihái út, Dobri-hát-tanya. — ÉGy., FKNT., HKFT., Hnt., Kiss 2014: 119, KOCÁN 2022: 104, MaKF., PESTY 1864/57: 431b, 444b, SZABÓ 1937: 532, SzMHn. 2: 325, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.365, T16.T.541, T22.B.IX.a.2268, T22.B.XV.c.500/2. — T25-F2.

Dobrihái út 2025: *Dobrihái ut* ~ *Dobrihát ucca*. — Túrterebestelep belterületének déli részéről nyíló, a Dobri-hátra vezető út. **Dobrihát utca** formában is említik. — ÉGy. — T25-G2.

Dobri-hát-tanya 2014: *Dobrihát-tanya*, 2008: *Dobrihát-tanya*, 1944: *Dobrihát-tanya*, 1940–1944: *Dobrihát-tanya*, 1913: *Dobihát-tanya*, 1907: *Dobihát tanya*, 1902: *Dobrihát tanya*. — Egykori tanya a Dobri-hát területén. Pontos helyét nem ismerjük. A *Dobi-hát-tanya* formák tévesen lejegyzett alakok lehetnek. — EH., Hnt., Kiss 2014: 119, SzMHn. 2: 325.

Dobrihát utca lásd **Dobrihái út**

Dolláros-Liget 2025: *Dolláros-Liget* | *A Dolláros-Liget esz kel legyen, mer ráfele jön a Hoszsú-lábra. De ez is má két lábba vam véve. Hát mer ott, akik kim vótak Kanadába, gondolom, azér vették meg, dollárokér.* 2014: *Dölláros-liget*, 2008: *Dölláros-liget*. — Szántó föld a település határának északi részén a Lázár-Liget mellett. A Liget része. Az előtag arra utal, hogy korábban az Amerikába kivándoroltak dollárért vásárolták meg. — ÉGy., Kiss 2014: 119, SzMHn. 2: 325. — T11-E5.

Donát-kápolna 2025: *Dóunát-kápóna ~ Kápóna*, 2014: *Dóuná-kápòlna, Kápòlna*, 2008: *Dòuná-kápòlna, Kápòlna*, 1870: *Kapolna*. — Kápolna a Kis-hegyen. A szőlőskertek és szőlősgazdák védőszentjének, Szent Donátnak a tiszteletére szentelték fel. **Kápolna**-ként is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 119, 128, SzMHn. 2: 325, 329, T1.S.74.18/38. — T19-F2.

Dóri bárja lásd **Dóri boltja**

Dóri boltja 2025: *Dóuri bóuttya ~ Dóuri bárja ~ Kizs bóút*. — Élelmiszerbolt a Fő utca északi részén. A név a tulajdonos keresztnévére utal. **Dóri bárja** formában is említik. A **Kis bolt** névváltozat előtagja a Nagy bolthoz való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy. — T31-F2.

Doroha lásd **Doroháé 2.**

Doroháé 1. lásd **Doroha-rét**

Doroháé 2. 2025: *Dorohájé ~ Doroha* | *A Piros csüig mongyák Kis-mezőü, onnam má lefele Doroha, Doroha vagy mit tudom ém mijem főüd. A Dorohájé.* — Szántó föld a település északi határában a Hartmann-tag szomszédságában. Nevét a tulajdonos Doroha családról kapta. **Doroha** formában is említik. — ÉGy. — T18-D1.

Doroha-rét 2025: *Doroha-réjt ~ Dorohájé* | *A Dorohájé csak egy lapossal van körbevéve.* 2014: *Doroha-rét*, 2008: *Doroha-rét*. — Szántó föld a település déli határában a Híd ali mező északi részén. Nevét a tulajdonos Doroha család-

ról kapta. **Doroháé** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 120, SzMHn. 2: 325. — T18-D3.

Dögtemető 1. 2025: *Döktemetőü ~ Állattemetőü.* — A Legelő keleti szélén fekvő kisebb terület. Korábban itt földelték el az elhullott állatokat. **Állattemető** néven is említik. — ÉGy. — T18-B2.

Dögtemető 2. 2025: *Döktemetőü ~ Döktéjr ~ Állattemetőü.* — A település északi határában a Peres területén fekvő kisebb földterület. Korábban itt földelték el az elhullott állatokat. **Dögtér** és **Állattemető** néven is említik. — ÉGy. — T10-D5.

Dögtér lásd **Dögtemető 2.**

Dragusen lásd **Túrterebestelep**

Draguseni-legelő lásd **Legelő 2.**

Drótos 2025: *Dróutos* | *Régen szerintem ot fojt a Tur.* 2014: *Drótos*, 2008: *Dróutos*. — A település keleti határában, a Túr mentén fekvő holtág a Vida-sarok mellett. A helybeliek szerint korábban ide jártak sikanyózni, vagyis csúszkálni a gyerekek. A névadás indítéka bizonytalan. Egyesek szerint a holtág alakjára utal a név. Kiss KÁLMÁN magyarázata szerint korábban drótot dobáltak bele, hogy a halászok dolgát megnehezítsék. — ÉGy., Kiss 2014: 120, SzMHn. 2: 325. — T19-E2.

Drukkel lásd **Brukner**

Dudás háza lásd **Dudás-tanya**

Dudás-kert 1864: *Dudás kert* | *Dudás tulajdonossáról.* — Egykori dülő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. Nevét tulajdonosáról kapta. — PESTY 1864/57: 432a.

Dudás laposa 2014: *Dudás-laposa*, 2008: *Dudás-laposa*. — A Túr holtága a Bogyoszló és a Csere lapos között. Helyét pontosabban nem ismerjük. Nevét tulajdonosáról kapta. Az utótag a *lapos* 'környezeténél alacsonyabban fekvő, többnyire vizenyős, legelőnek vagy kaszálónak alkalmas, sík terület' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., Kiss 2014: 120, SzMHn. 2: 325.

Dudás-tanya 2025: *Dudás-tanya ~ Dudás háza* | *Azut jön a Dudás-tanya, hoj átjövünk a Fekete-vizen. ... a Két visz kösz van a Dudás, a Dudás-tanya. | Fekete-viznél bal óudalt ... egy bokros, abba a bokorba van ház. Ot régen laktak.* 2014: *Dudás-tanya*, 2008: *Dudás-tanya*. — Szántó föld a belterületől délre a Farkas-csere

mellett a Fekete-víz partján. Nevét a korábban a területen álló tanyáról kapta. **Dudás háza** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 120, SzMHn. 2: 325. — T18-C4D4.

Éger 2025: *Éger* | *Adorjánnak a Zéjger. Az egy ojan lapos. Az ott a Piskárostú oda lējepfele Éjger.* 2014: *Égèr*, 2008: *Égèr*, *Nagy Égèr*, 1941: *N[agy] Éger*, 1884: *Éger*, *Nagy éger*, 1866: *Éger*, *Nagy Éger*, 1865: *Eger*, *Nagy Eger*, 1864: *Nagy éger* | *Lápjai: Nagy éger – nagy láp, fekete víz – kis láp – szárazévekben mind meg anyi jó széna termő helyiségek.* 19. sz.: *Éger dűlő*. — Egykori nagy kiterjedésű mocsaras terület a település keleti határában. Ma a határ északi részén a Ligetesi út mentén fekvő szántóföldet, illetve a Túrtól délre eső területen, az adorjáni határ mentén fekvő kaszálót és bokros területet nevezik *Éger*-nek. A név az *éger* fanévből vagy az 'égererdő, égerfás hely' jelentésű *éger* földrajzi köznévből alakult. A történeti forrásokban **Nagy-Éger** és **Éger-dűlő** formában is szerepel. Vö. Burszúk-Éger, Éger alja, Éger-hát, Éger-láp, Égeresi-árok, Fekete-Éger, Határ-Éger, Láz-Éger, Sár-Éger. — ÉGy., FKNT., HKFT., Kiss 2014: 120, MaKF., PESTY 1864/57: 431a, SzMHn. 2: 325, 333, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-D4, T19-E1.

Éger alja 1864: *Egerallja*. — Egykori dűlő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára az Éger közelében feküdt. — PESTY 1864/57: 444b.

Éger-dűlő lásd **Éger**

Égeresi-árok lásd **Árok**

Égeresi-láp lásd **Éger-láp**

Éger-hát 1864: *Egerhát*. — Egykori dűlő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára az Éger közelében feküdt. Az utótag a *hát* 'dombos vízparti terület' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., PESTY 1864/57: 444b.

Éger-híd 2025: *Éger-híd*, 2014: *Égèr-híd*, 2008: *Égèr-híd*. — Az Égeresi-árkon átívelő híd a Túrtól délre eső területen a Zsoldosoké közelében. Korábban fahíd állt a helyén. — ÉGy., Kiss 2014: 121, SzMHn. 2: 326. — T18-D3.

Éger-láp 2014: *Égèr-láp*, 2008: *Égèr-láp*, *Égeresi-láp*. — A Láz-Éger területén fekvő mocsaras terület. Helyét pontosabban nem ismerjük.

Az Éger laposabb, mocsaras része lehet. A név utótagja a *láp* 'vizinövényekkel benőtt mocsaras terület, rétság' jelentésű földrajzi köznévv. **Égeresi-láp** formában is említik. — FKNT., Kiss 2014: 121, SzMHn. 2: 326.

Egli-tag 2025: *Egli-tag*, 2014: *Egli-tag*, 2008: *Egli-tag*. — Szántóföld a település határának északi részén a belterület közelében a Ponkosdomb mellett. Nevét a tulajdonos Egli családról kapta. Vö. Eglitagi sikátor. — ÉGy., Kiss 2014: 121, SzMHn. 2: 326. — T18-C1.

Egli-tag

Fotó: Hankusz Éva

Eglitagi sikátor 2025: *Eglitagi sikátor* | *Tehát már az nem létezik. ... a kerdbe be vam fogva. Tehát vóút egy lefele ut.* 2014: *Egli-tagi sikátòr*, 2008: *Egli-tagi sikátòr*. — Korábban a Fő utcáról az Egli-tagba vezető földút volt. Mára az út megszűnt, jelenleg lakóház áll a helyén. A név utótagja a *sikátor* 'szűk utca' jelentésű földrajzi köznévv. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 87, SzMHn. 2: 318. — T31-F1.

Egyházé lásd **Pap tagja**

Élelmiszerbolt lásd **Bolt**

Élelmiszerüzlet lásd **Bolt**

Első-Svábfalu-vég 1866: *I Sváb falu vég*, 1865: *I. Sváb falu vég*, *Svabfalu veg*. — A település északi határában a Rekettye-hát szomszédságában fekvő földterület. Neve arra utal, hogy a Svábfalu végén húzódott. A név előtagja a Második-Svábfalu-véghez való viszonyítást fejezi ki. **Svábfalu-vég** formában is említik. Vö. Svábfalu vége. — T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-C1.

Emeletes iskola lásd **Új iskola**

Emlékmű 2025: *Emléjkmű ~ Szobor*, 2014: *Hősök Emlékműve*, 2008: *Hősök-émlékműve*. — A Parkban felállított emlékmű. **Szobor** és **Hősök**

emlékműve formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 93, SzMHn. 2: 320. — T31-G3.

Fakert 2014: *Fakèrt*, 2008: *Fakèrt*. — A belterület déli részén fekvő kert. A név a *fakert* 'faiskola, csemetekert' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., KISS 2014: 87, SzMHn. 2: 319. — T31-G4.

Farkas bérc 1621: *Farkas Bercze*, szöih. [szőlőhegy]. — A településen említett szőlőhegy. Helyét pontosabban nem ismerjük. Feltehetően a Kis-hegy vagy Túrterebesiszőlőhegy része. A név a *Farkas* családnév és a *bérc* 'dombtető, hegytető, hegygerinc' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., SZABÓ 1937: 526–527, 529, 533.

Farkas-csere 2025: *Farkas-csere* | *A Dudás-tanyátú lefele egészen a Fekete-vizre fele amék nyulik, az a Farkas-csere*. 2014: *Farkas csere*, 2008: *Farkas csere*, 1864: *Farkas-Csere*. — Szántóföld a település déli határában a Fekete-víz partján. A helybeliek szerint nevét a tulajdonos Farkas családról kapta. A név utótagja a *csere* 'cserfákból álló erdő(rész)' vagy 'bokros, cserjés hely' jelentésű földrajzi köznévből. — ÉGy., FKNT., KISS 2014: 121, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 326. — T18-D4.

Farm 2025: *Farm* ~ *Ferma*. — A belterület déli részén a Halastó közelében fekvő tehéntelep. A *Ferma* névváltozat a rom. *ferma* 'farm' jelentésű szó átvételéből származik. — ÉGy., RKsz. — T18-D3.

Fás-liget lásd **Pást-liget**

Fatemplom lásd **Református templom**

Feigi Endrész sikátor lásd **Feigi sikátor**

Feigi sikátor 2025: *Fájgi sikátor*, 2014: *Fájgi-Endrész sikátòr*, *Fèigi sikátòr*, 2008: *Fájgi-Endrész sikátòr*, *Fèigi sikátòr*. — A Hajnal utcáról északi irányba nyíló kisebb földút. A név előtagja az út mellett lakó Feigi Endrész utal. **Feigi Endrész sikátor** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 87, SzMHn. 2: 319. — T31-G2.

Fekete-berek 2014: *Feketeberek*, *Feketebereg*, 2008: *Feketebereg*, 1499: *Fekethebereg*, silva. — Bokros szántóföld a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. A név a *fekete* melléknév és a *berek* 'bokrokkal, fákkal benőtt vízparti vagy vizes határrész' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., KISS 2014: 121, SZABÓ 1937: 532, SzMHn. 2: 326.

Fekete-Éger lásd **Fekete-víz**

Fekete-híd lásd **Fekete-víz hídja**

Fekete-láp lásd **Láp**

Feketevíz lásd **Két víz között**

Fekete-víz 2025: *Fekete-víz* | *Két ága van. Van egy a Lacikáná, meg van egy, mijejóütt érsz befele Terebes vagy Dragusembe*. 2014: *Fekete-víz*, *Fekete-égèr*, 2008: *Fekete-víz*, *Feketevíz*, *Fekete-égèr*, 1887: *Fekete víz*, 1884: *Fekete víz*, 1866: *Fekete Éger*, 1865: *Fekete Eger*, 1864: *fekete víz*, 1863–1864: *Fekete víz*, 1851: *Fekete víz*, 1794: *Fekete visz*, 1782–1785: *Fekete Víz*, 1775: *Fekete víz*. — A Túr bal oldali mellékága, a települést kelet–nyugati irányban átszelve a nyugati határban ömlik a Túrba. Nevét bizonyára vizének a színéről kapta. A pataktól délre eső terület ma Túrterebestelephez tartozik. **Fekete-Éger** néven is említik. Vö. **Fekete-víz hídja**, **Fekete-víz köze**, **Feketevíznél**. — ÉGy., EKFT., HKFT., KISS 2014: 87, 121, MKFT., PESTY 1864/57: 431a, SZABÓ 1937: 533, SzMHn. 2: 319, 326, T1.S.12.XVIII.56, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T1.S.101.256/1. — T18-C4.

A Fekete-víz a második katonai felmérés térképén

Fekete-víz-híd lásd **Fekete-víz hídja**

Fekete-víz hídja 2025: *Fekete-víz higgya* ~ *Fekete-híd*, 2014: *Feketevisz-híd*, *Feketevisz higgya*, 2008: *Feketevisz-híd*, *Feketevisz higgya*. — A Fekete-vízen átívelő híd Túrterebestelep északi bejáratánál. **Fekete-híd** és **Fekete-víz-híd** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 122, SzMHn. 2: 326. — T18-C4.

Fekete-víz köze lásd **Két víz között**

Fekete-víz közt lásd **Két víz között**

Feketevíznél 2025: *Feketevíznél*. — Szántóföld a település határának déli részén a Fekete-víz déli partján. — ÉGy. — T18-C4.

Fekszik-szőlő 1604: *Fekszik zeöleö.* — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja bizonytalanul azonosítható. KOCÁN BÉLA szerint esetleg a *fekszik* igének és a *szőlő* földrajzi köznévknek az összetételével alakult, és vízszintesen hosszasan elhúzódó szőlőt jelölhetett. Az előtagban ugyanakkor talán a *szik* ’vízállásos, szikes terület’ jelentésű földrajzi köznév is kereshető, és egy *Fel-szik-szőlő* névforma tévesen lejegyzett alakja is lehet az adat mögött. — FKNT., KOCÁN 2022: 123–124, SZABÓ 1937: 532.

Fel-mező lásd **Felső-mező**

Felső-erdő 2014: *Felső-erdő*, 2008: *Felső-erdő*, 1775: *Felsőerdő*, 1772/Más.: *Felsőerdő*. — Erdő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név előtagja az Alsó-erdőhöz való viszonyítást fejezi ki. — KISS 2014: 122, SZABÓ 1937: 533, SZMHn. 2: 326.

Felső-forduló 1860–1861: *Felső forduló*. — Egykori határrész a Túrától délre eső területen a mai Kavicsos környékén. A név előtagja az Alsó-fordulóhoz való viszonyítást fejezi ki. Az utótag a *forduló* ’határrész, amely az ugarrendszer szerint három csoportra volt osztva: őszi, tavaszi és ugarfordulóra’ jelentésű földrajzi köznév. — FKNT., MKFT. — T18-D3.

Felső-Láz lásd **Kis-Láz**

Felső malom lásd **Malom**

Felső-mező 2014: *Félmező*, *Felsőü-mező*, 2008: *Félmező*, 1866: *Felső mező*, 1865: *Felső mező*, *Felső mezo*, *Felső mező*, 1864: *felső*, alsó és *Kis mező*, 1802: *Felső mező*, 19. sz.: *Felsőmező*, 1679: *Felmezeő*, *Felmező*, 1604: *Felmezeő*, *Felmező*. — Szántófield és kaszáló a település határának északi részén a Kis-mező közelében. Korábban a mainál jóval nagyobb terület ölelt fel. A név előtagja az Alsó-mezőhöz való viszonyítást fejezi ki. **Fel-mező** formában is említik. — KISS 2014: 122, PESTY 1864/57: 430a, SZABÓ 1937: 532, SZMHn. 2: 326, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-D1.

Felső-Rosztoka 2014: *Felsőü-roosztoka*, 2008: *Felsőü-roosztoka*. — Átkelőhely a Túron a File foka közelében. Pontos helyét nem ismerjük. A név előtagja az Alsó-Rosztokához való viszonyítást fejezi ki. — KISS 2014: 122, SZMHn. 2: 326.

Felszeg lásd **Felszeg utca**

Felszegesi híd 2025: *Felszegesi híd ~ Macsola-híd | Vóút régen ety fahid. ... Ahum vóút a Malom, ot ment a Macsola-hid, átment a Malomhoz. Régen.* 2014: *Felsőzegesi-híd, Felsőzegi-híd, Macsola-híd, Turci-patak higgya*, 2008: *Felsőzegesi-híd, Felsőzegi-híd, Felsőzeg-híd, Macsola-híd, Turci-patak higgya, Mocsola-híd*. — A Turci-patakon átívelő híd a Felszeg keleti végén. **Felszeg(i) híd** és **Turci-patak hídja** formában is említik. A **Mocsolya-híd** névváltozatban a Turci-patak régebbi, Mocsolya-patak nevére való utalás szerepel. — ÉGy., KISS 2014: 88, 89, 100, 136, 149, SZMHn. 2: 319, 321, 333, 337, 342. — T31-H3.

Felszegesi Kis utca lásd **Malom utca**

Felszeg híd lásd **Felszegesi híd**

Felszegi híd lásd **Felszegesi híd**

Felszeg utca 2025: *Fészeg ~ Hegy ucca ~ Hegyut ~ Felszeg ucca | Fészeg, ment a Heti fele. Braszerijától a Köszpondba barra, az Iskoláva szembe barra le. ... magyarú mongyák neki, hoty Fészeg.* 2014: *Felsőzeg, Hegyi út*, 2008: *Felsőzeg ucca, Felsőzeg, Hegyi út*, 1980: *Felsőzeg*. — A Fő utcáról nyíló, keleti irányba futó, Túrterebesiszőlőhegyre vezető utca. A név az utca magasabb fekvésére utal. **Hegy utca**, **Hegy út** és **Hegyi út** formában is említik. Hivatalos neve *Felsőzeg utca*. Vö. **Felszegesi híd**, **Felszegesi Kis utca**. — ÉGy., EH., KISS 2014: 87, 93, SZMHn. 2: 319, 342. — T31-G3.

Ferma lásd **Farm**

File foka 2025: *File foka*, 2014: *Filefoka*, 2008: *Filefoka*, 19. sz.: *Filefoka*. — A település határának keleti részén a Sebes-vézi-legelőtől délre fekvő földterület. Korábban kaszálóként hasznosították, mára azonban bebokrosodott. A névadás indítéka bizonytalan. KISS KÁLMÁN szerint nevét az emberi fülhöz hasonló alakjáról kapta. Ennél jóval valószínűbb azonban, hogy a név előtagja személynév, az utótagja pedig a *fok* ’kisebb vízfolyás, vízállás’ jelentésű földrajzi köznév birtokos személyjeles formája. A név eredetileg vízfolyást jelölt, majd átvonódott a környező területre is. — ÉGy., FKNT., KISS 2014: 122, SZMHn. 2: 327, T0.53.216.1, ÚCsnT. — T19-F3.

Fluder 2025: *Fluder | Fluder vóút az a zsilip szelep, amékkal elzárták a turi vizet ... láncszerkezettel nyillot fel, záródott el, zárta le a*

vizfojamat, és akkor felemelkedett a visszin, és akkor bejött ebbe az árogra, amék hajtotta meg a malomkereket. Tehát régem vizimalom vóut. 2014: *Fludèr*; 2008: *Fludèr*. — Egykori zsilip a Malom közelében. A név a *fluder* 'malomgát' szóból alakult. — ÉGy., Kiss 2014: 123, SzMHn. 2: 327, ÚMTsz. — T18-D3.

Fodó-tag 2025: *Fodóu-tag* | *A Rekettye-hát bēsőü sarka az a Fodóu-tag*. 2014: *Fodó-tag*, 2008: *Fodó-tag*. — Szántó föld a határ északkeleti részén a Pap tagja mellett. Egyesek szerint a Rekettye-hát északi végén található. Nevét a tulajdonos Fodó családról kapta. A név utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt lévő határ egyben lévő darabja' jelentésű földrajzi köznévi. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 122, SzMHn. 2: 327. — T18-D2.

Fogászat lásd **Orvosi rendelő**

Forrás 1. 2014: *Fórrás*, 2008: *Fórrás*. — Forrás a Túrától délre eső területen. Pontosabban nem lokalizálható, de erről kapta a nevét a Forrás földterület. — Kiss 2014: 89, SzMHn. 2: 319.

Forrás 2. 2025: *Fórás* | *Ahoty kimegyünk it Terebesrű Dragussem fele, van a Fórás. ... hát egészen a Turig*. 2014: *Fóurás, Fóráspart*, 2008: *Fóurás, Fóráspart*. — Szántó föld a település határának déli részén a Kállai-réttől északra. Nevét a korábban itt található Forrásról kapta. **Fóráspart** formában is szerepel. Vö. Forrás-part-tanya. — ÉGy., Kiss 2014: 123, SzMHn. 2: 327. — T18-C3.

Fóráspart lásd **Fórrás**

Fóráspart-tanya 1944: *Fórásparttanyák*, 1940–1944: *Fórásparttanya*. — Egykori tanya a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a Fóráspart területén állt. — EH., Hnt.

Fő út lásd **Fő utca**

Fő utca 2025: *Főü ucca* ~ *Főü ut* ~ *Natyfalu* ~ *Halmi ucca* | *A Főü ucca felfele, tehát a Primarijátú egészen itt a Hajnal uccájig, az a Főü ucca*. 2014: *Főü ucca, Halmi út, Halmi ucca, Natyfalu*, 2008: *Fő ucca, Halmi út, Halmi ucca, Nagyfalu*. — A település fő utcája. A **Nagyfalu** névváltozat a Kisfaluhoz való viszonyítást fejezi ki. **Halmi utca** és **Halmi út** néven is említik, ugyanis ezen az úton lehet eljutni a szomszédos Halmiba. Hivatalos neve **Fő utca**, de **Fő út**-nak

is nevezik. — ÉGy., Kiss 2014: 89, 92, 93, 100, SzMHn. 2: 319, 321. — T31-E1.

Főzde 1. 2025: *Főüzde*. — Ma is működő pálinkafőző a belterület északnyugati részén a Lanka végén. — ÉGy. — T31-E3.

Főzde 2. lásd **Pálinkafőző**

Frei-ház lásd **Frei-tanya**

Frei háza lásd **Frei-tanya**

Frei-láb 2025: *Fráj-láb*, 2014: *Fráj-láb*, 2008: *Fráj-láb*. — Szántó föld a Kis-hegytől nyugatra a Kis-hegy alja területén. Korábban itt állt a Frei-tanya. A név utótagja a *láb* 'dülő vagy annak egy része' jelentésű földrajzi köznévi. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 123, SzMHn. 2: 327. — T19-F2.

Frei-tanya 2025: *Fráj-tanya* ~ *Fráj-ház* ~ *Fráj háza* | *Fráj-ház, az is ety tanya vóut*. | *Vóut két ház*. — Egykori tanya a Kis-hegytől nyugatra, a Kis-hegy alja területén. Nevét tulajdonosáról kapta. **Frei-ház** és **Frei háza** néven is említik. Vö. Frei-láb. — ÉGy.

Frenkel 2025: *Flenkel* ~ *Frenkel* | *A Láptül nyulik továpfele az ut mentin*. 2014: *Frenkél*, 2008: *Frenkél*. — Szántó föld a település határának délnyugati részén a Szilastól nyugatra. Nevét egykori tulajdonosáról kapta. — ÉGy., Kiss 2014: 123, SzMHn. 2: 327, ÚCsnT. — T18-A5B5.

Futballpálya 2025: *Fodbalpája*, 2014: *Fudbàlpája, Fudbà-tér*, 2008: *Fudbàlpája, Fudbà-tér*. — Futballpálya a belterület déli részén, a Sportterem mellett. **Futballtér** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 89, SzMHn. 2: 319. — T31-G4.

Futballtér lásd **Futballpálya**

Fürdő 2025: *Fürdőü* ~ *Csingilingi* ~ *Csárda* ~ *Bár* | *Kerecsés Karcsinak Fürdőü. Üfürdetett, a falu fürdőüje vóut ottan*. 2014: *Csárda, Fürdőü, Mészárszék*, 2008: *Csárda, Fürdő, Mészárszék*. — Épület az Iskola mellett. Korábban közfürdőként, majd rövid ideig vágóhidként funkcionált. Ez utóbbi miatt **Mészárszék**-nek is nevezik. **Csingilingi** néven kocsmá működött benne. Erre utalnak a **Csárda** és a **Bár** elnevezések is. — ÉGy., Kiss 2014: 86, 89, 100, SzMHn. 2: 318, 319, 321. — T31-F4.

Fűzfa utca 2025: *Fűszfa ucca* ~ *Ficfa ucca* ~ *Csonka sor* | *Csonka sor: há mer csak ety pár ház vóud benne. De mosmá ki van épülve, hú.*

2014: *Csonka-sòr; Füzfa ucca, Petőfi út*, 2008: *Csonka-sòr; Füzfa ucca, Petőfi út*. — A Vásártér utca keleti része. Korábban ezt az utcarészt füz-fák szegélyezték. A *Csonka sor* elnevezés arra utal, hogy régebben csak az utca egyik oldala volt beépítve. Az utca keleti oldalán ma is csak néhány ház áll. Korábban *Petőfi út* lehetett a hivatalos neve. Ma hivatalosan a Vásártér utca része. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 87, 90, 103, SzMHn. 2: 318, 319, 321. — T31-F3.

Gajmi-gödör lásd **Glajmi**

Gáspár sikátor lásd **Rekettyeháti sikátor**

Gáter 2025: *Gáter*, 2014: *Gátèr*, 2008: *Gátèr*. — Egykori fűrészüzem a Hajnal utca végén a Kollektív ól területén. Már nem működik. A név a *gatter* 'keretfűrész' nyelvjárási *gáter* változataból alakult. — ÉGy., ÉKsz., Kiss 2014: 90, SzMHn. 2: 319, ÚMTsz. — T31-G2.

Gépállomás lásd **Brigád**

Géppark lásd **Brigád**

Gércei-patak 1866: *Gerczi patak*. — A település határában említett patak. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a szomszédos Nagygérce felől érkezett. A térképi adat előtagjában a *Gérce* településnév *-i* melléknévképzős alakja *gérci* formában jelentkezik. — T1.S.79.1782/3.

Glajbi lásd **Glajmi**

Glajbli lásd **Glajmi**

Glajli lásd **Glajmi**

Glajli-gödör lásd **Glajmi**

Glajmi 2025: *Glajmi, Glajmibú ~ Glajmi-tóu ~ Glajmi-gödör ~ Gajmi-gödör ~ Tóu | Meg van a Gajmi-gödör a Vásárra fele ahogy mejünk. Az a tóu. | Annak a közepibe van ety forrás, ety kut. | Annyi vadgacsi [vadkacsa] van rajta, hotyha meglátod, mikor odamész, bisztos, van kétszáz darab. ... ez a baj, a gacsi bem van a izébe, a tóuba. Vam, mikor fagyik, és belefagynak*. 2014: *Glajbi, Glàjbi, Glàjbli, Glàjmi, Glajmi-gödör; Làjbi, Làjbli-gödör*, 2008: *Glàjli, Glàjbli, Glàjmi, Glàjli-gödör, Làjbi, Làjbli-gödör*. — Tó a belterület északnyugati részén a Vásártérrel szemben. Korábban vályogvetésre használták. A helybeliek szerint ebből épültek a település templomai. A név magyarázata bizonytalan, talán személynévből alakulhatott. **Glaj(b)li, Glajmi-tó, G(l)ajmi-gödör, Lajbi, Lajbli-gödör** és

Tó formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 90, 99, 123, SzMHn. 2: 319, 320, 327. — T31-F2.

Glajmi-gödör lásd **Glajmi**

Glajmi-tó lásd **Glajmi**

Göde oltványa 1341/1482: *Gudeoltuuanya*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név a *Göde* személynév és az *oltvány* 'facsemetékből álló fiatal erdő' jelentésű földrajzi köznév összetételéből alakult. A *Göde* személynév a szomszédos Halmi történeti családnévanyagából is adatható. — DL. 70998, FKNT., Perényi 52, SZABÓ 1937: 367.

Görbe-sor 1864: *Görbesor*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja feltehetően a terület alakjára utal. Utótagja a *sor* 'szabályos alakú földdarabok a határban' jelentésű földrajzi köznév. — FKNT., PESTY 1864/57: 444b.

Görögkatolikus iskola lásd **Aprozár**

Görögkatolikus parókia 2025: *Görökkatólíkus paróukija ~ Paróukija*, 2014: *Görök-katólíkus-paróukija*, 2008: *Görök-katólíkus-paróukija*. — Épület a Fő utcán. **Parókia** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 91, SzMHn. 2: 319. — T31-G3.

Görögkatolikus templom 2025: *Görökkatólíkus templom ~ Görök templom ~ Orosz templom ~ Templom*, 2014: *Görök-katólíkus-templom, Orosz templom*, 2008: *Görök-katólíkus-templom, Orosz-templom*. — Görögkatolikus templom a Fő utcán. **Templom, Görög templom** és **Orosz templom** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 91, 101, SzMHn. 2: 319, 321. — T31-F3.

Görög templom lásd **Görögkatolikus templom**
Gőzmalom 2008: *Gőzmalom*. — A Hajnal utca végén álló egykori gőzmalom. Pontos helyét nem ismerjük. Vö. Gőzmalom utca. — SzMHn. 2: 319.

Gőzmalom utca lásd **Hajnal utca**

Gróf-malom lásd **Malom**

Grószé 1. 2025: *Gróuszéj*, 2014: *Gróuszé*, 2008: *Gróuszé*. — Szántó föld a Pusztahegyesi út mentén. Nevét egykori tulajdonosáról kapta. — ÉGy., Kiss 2014: 123, SzMHn. 2: 327. — T19-G2.

Grószé 2. 2025: *Gróuszéj ~ Gróuszéj | A Gróuszé a Vész-óudalba vóut, egy rész. Ot nem vóut tanya, csak a birtok vóut a Gróuszé*. 2014:

Gróusztag, 2008: *Gróusztag*. — Szántófield a település északkeleti határában a Vész-oldal területén. Nevét egykori tulajdonosáról kapta. A **Grósz-tag** névváltozat utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt lévő határ egyben lévő darabja' jelentésű földrajzi köznévv. Vö. Grósz laposa. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 124, SzMHn. 2: 327. — T19-G1.

Grósz laposa 2025: *Gróusz lapossa*, 2014: *Gróusz laposa*, 2008: *Gróusz laposa*. — Mély fekvésű szántófield a Grószé területén. A név utótagja a *lapos* 'környezeténél alacsonyabban fekvő, többnyire vízenyős, legelőnek vagy kaszálónak alkalmas, sík terület' jelentésű földrajzi köznévv birtokos személyjeles formája. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 124, SzMHn. 2: 327. — T19-G1.

Grósz-tag lásd **Grószé 2.**

Grün Ábi Ligete 2008: *Grün-Ábi ligettye*. — Szántófield a település északi határában a Korlát és a Turci-patak között. A Liget része. Nevét tulajdonosáról kapta. — SzMHn. 2: 327. — T19-E1.

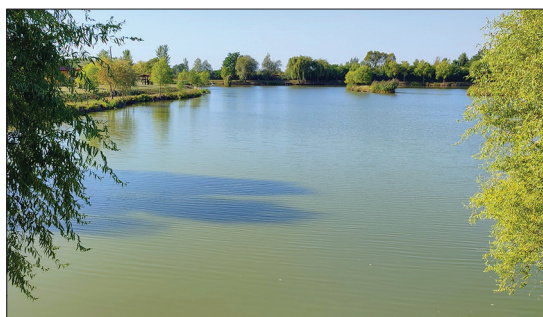
Gyógyszertár lásd **Patika**

Gyüre-rét 1864: *Gyüererét, Gyüererét, Gyüürét*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja személynév, mely a terület egykori tulajdonosát jelölhette. A *Gyüre* személynév megtalálható a település történeti családnévanyagában. — PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 527.

Hagymás-mező 1341/1482: *Hagmasmezew*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja hagymás növényvel benőtt területre utalhatott. — DL. 70998, Perényi 52.

Hajnal utca 2025: *Hajnal ucca*, 2014: *Hàjnàl ucca, Gőzmalom ucca*, 2008: *Hàjnàl ucca, Gőzmalom ucca*. — A Fő utcáról keleti irányba nyíló utca. **Gőzmalom utca** formában is említik a korábban az utcában álló Gőzmalomról. Hivatalos neve *Hajnal utca*. — ÉGy., Kiss 2014: 92, SzMHn. 2: 319. — T31-F2G2.

Halastó 2025: *Halastóu | Ahogy lemész a Pekóúná, ot van a Halastóu*. — A Kavicsostól északra elterülő halastó. Kavicskitermelés eredményeként jött létre. — ÉGy. — T18-D3.

Halastó

Fotó: Hankusz Éva

Halmi felől való forduló 1780: *Halmi felől való forduló*. — Földterület a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a szomszédos Halmi közelében feketett. A név utótagja a *forduló* 'határrész, amely az ugarrendszer szerint három csoportra volt osztva: őszi, tavaszi és ugarfordulóra' jelentésű földrajzi köznévv. — FKnt., SZABÓ 1937: 532.

Halmi út 1. lásd **Fő utca**

Halmi út 2. 2025: *Halmi ut*, 2014: *Hàlmi út*, 2008: *Hàlmi út*, 1679: *Halmi ut* hosszaban. — A település belterületéről északi irányba haladó út, a szomszédos Halmiba vezet. — ÉGy., Kiss 2014: 124, SZABÓ 1937: 532, SzMHn. 2: 327. — T31-E1.

Halmi utca lásd **Fő utca**

Halmi útfél 1604: *Halmi ut felen*. — A településen említett hely. Bizonyára kapcsolatban lehet a Halmi úttal. A név utótagja az *útfél* 'az út egyik oldala' jelentésű földrajzi köznévv. — FKnt., SZABÓ 1937: 532.

Haraszt-patak 1866: *Haraszt patak*. — A településen említett patak. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név előtagja a *haraszt* 'fiatal, sarjadzó cserjés erdő, bozót' jelentésű földrajzi köznévv. — FKnt., T1.S.79.1782/3.

Hársáztó híd 2008: *Hársáztó híd*. — Híd a település külterületén. Pontos helyét a forrás nem közli. Talán összefügg a Hársáztató-gödörrel. — SzMHn. 2: 327.

Hársáztató-gödör 2008: *Hársáztató gödör*. — Gödör a település külterületén. Pontos helyét a forrás nem közli. A helybeliek szerint korábban a Glajmi tóban áztatták a hársat, talán arra vonatkozik a név. A hársfa hancsát szőlőkötözésre használták. Vö. Hársáztó híd. — SzMHn. 2: 327.

Hartmann-tag 2025: *Hartman-tag ~ Hártmán-tag | A Peres előüt Hártmán-tag. Jóu homokos*

Hegy út

Fotó: Hankusz Éva

főüd. — Szántó föld az északi határszélén a Peres mellett. Nevét a tulajdonos Hartmann családról kapta. — ÉGy. — T10-D5.

Határ-Éger 1864: *Határ-Eger*, 1780: *Határ-eger*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. Bizonyára az Éger része lehetett. — PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 534.

Határ kőhíd 2008: *Határkőhíd*. — Túrterebes és Túrterebestelep határán fekvő híd. Pontos helyét nem ismerjük. — SzMHn. 2: 327.

Határ lápos 1863–1864: *Határ lápos*. — Egykori földterület a település déli határszélén a mai Dobri-hát környékén. A név utótagja a *láros* 'vizes, mocsaras, nádas, vízínövényekkel benőtt hely' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT, MKFT. — T25-E2F2.

Hegyalja 2025: *Hegyajja*, 2014: *Hegy ajja*, 2008: *Hegy ajja*, *Hegyajja*, 1802: *Hegy alatt*, 19. sz.: *Hegyalja*. — Szántó föld a település keleti határában a Grószé és Túrterebesiszőlőhegy között. A név a területnek a szőlőhegy melletti fekvésére utal. Vö. Hegyalja-honcsok. — ÉGy., KISS 2014: 158, SZABÓ 1937: 532, SzMHn. 2: 328, 342, T0.53.216.1. — T19-G1G2.

Hegyalja-honcsok 1866: *Hegy allya honcsok*, 1864: *Hegyalyahoncsok* | *A hegyek allyán honcsokos kaszálókát képező térség*. — Egykori dűlő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára a Hegyalja része volt. A név utótagja a *honcsok* ~ *honcsék* 'rétterület, melynek felszínét kis dombocskák teszik egyenletlenné' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT. *honcsékos*, PESTY 1864/57: 431b, T1.S.79.1782/3.

Hegyesi út lásd **Hegy út 2.**

Hegyí út lásd **Felszeg utca, Hegy út 2.**

Hegy út 1. lásd **Felszeg utca**

Hegy út 2. 2025: *Hegy ut ~ Hegyesi ut* | *Mejünk a Hegyesi uton*. 2014: *Hegyesi út, Hegyi út*, 2008: *Hegyesi út, Hegyi út*. — A Felszeg folytatása a külterületen, Túrterebesiszőlőhegyre vezet. Egyesek a Felszeget is a Hegy út részének tekintik. **Hegyesi út** és **Hegyí út** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 125, SzMHn. 2: 328. — T19-E2.

Hegy utca lásd **Felszeg utca**

Helyi tanács lásd **Polgármesteri hivatal**

Hessenstein-tanya 1918: *Hessenstein tn. [tanya]*, 1915: *Hessenstein tn. [tanya]*, 1884: *Hessenstein tn. [tanya]*. — Egykori tanya a település déli határában a mai Túrterebestelep belterületének északi részén. Nevét tulajdonosáról kapta. Vö. Hodos-tanya. — HKFT., T16.T.365, T22.B.IX.a.2268. — T18-C4.

Hétökrű fa 1775: *Hét ökrű fa*. — A településen említett fa. Pontosabban nem lokalizálható. A névadás motivációja ismeretlen. — SZABÓ 1937: 533.

Híd 1. 2025: *Hid ~ Tur-hid ~ Vámhid*, 2014: *Kühid, Tur higgya*, 2008: *Kühid, Túr higgya*. — A Túron átívelő híd a belterület déli részén. Ezért **Túr-hid** és **Túr hídja** néven is szerepel. Anyagára utalva **Kőhíd** formában is említik. A főként idősebbek által használt **Vámhíd** elnevezés pedig arra utal, hogy a korábbi, már lebontott hídon egykor vámot fizettek az átkeléshez. Vö. Híd ali mező, Híd gyakra, Híd utca. — ÉGy., KISS 2014: 99, 110, SzMHn. 2: 320, 322. — T31-G4.

Híd 2. lásd **Kőhíd 2., Vámhíd 1.**

Híd ali föld lásd **Híd ali mező**

Híd ali mező 2025: *Hid ali mezőü ~ Hid ali főüd* | *Ahoty kimegyünk, bal óudarra fordulunk a Benzinkutnál, s od befele az az ut a Hid ali mezőü. Ahogy mejüng Dragusennek fele, bāra.*

2014: *Hidali mező, Hidali-mezőü*, 2008: *Hidali mező, Hidali-mezőü*, 1864: *Hidali Mező, Hidalimező*, 19. sz.: *Hidalimező dűlő*, 1690: *Hid alja mező*, 1679: *Hid alja mező*, 1604: *Hid elj mezo*. — Szántóföld a belterület közelében, attól délkeletre. A név a területnek a Túron átívelő Híd melletti fekvésére utal. A legkorábbi előfordulása *Híd eli mező* névformában az *eli (eleje valaminek)* ’elülső rész(e)’ jelentésű főnév *-i* melléknévképzős alakja szerepel; és a névszerkezet ’híd előtt fekvő mező’ értelmű. Később *Híd alja mező* formában szerepel, melyben az *alja* névelem ’valamely terület mögöttes része’ értelmű, amely utóbb *Híd ali mező*-ként jelentkezik. KNEI ZSA ISTVÁN szerint a *hid alja* alakulat a *Hideli* népetimológias módosulata. *Híd ali föld* és *Híd ali mező dűlő* formában is említik. — ÉGy., FKNT., KISS 2014: 93, 125, PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 532, SZMHn. 2: 319, 328, T0.53.216.1. — T18-D3.

Híd ali mező dűlő lásd **Híd ali mező**

Híd alja mező lásd **Híd ali mező**

Híd eli mező lásd **Híd ali mező**

Híd gyakra 2025: *Higy gyakra*, 2014: *Higgyakra*, 2008: *Higgyakra*. — A belterület déli részén a Túron átívelő Híd mellett fekvő földterület. Nagy része beépült. A név utótagja a *gyakor* ’sűrű erdő, cserjés’ jelentésű földrajzi köznévi birtokos személyjeles formája. — ÉGy., FKNT., KISS 2014: 125, SZMHn. 2: 328. — T31-G4.

Híd utca 2025: *Hid ucca* | *Régen ottam vóút a Turon keresztül a hid, s majd azután kőütözött idebb, s azután lett, oda is már ucca csinálva. De az is, má az is Hid ucca.* 2014: *Hid ucca, Vámhid ucca*, 2008: *Hid ucca, Vámhid utca*. — A Felszegről déli irányba nyíló kisebb utca. Ez az utca vezetett a korábbi, lebontott Túr-hídhöz. *Vámhid utca* néven is szerepel. — ÉGy., KISS 2014: 93, 111, SZMHn. 2: 320, 322. — T31-G3G4.

Hodos 1. 2008: *Hódos*, 1866: *Hodos*, 1604: *Hodos, Hodos vize*, 1341/1482: *Huduspathaka*. — A település határában említett patak, a Hodos területén folyt. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név a *hód* állatnévből alakult *-s* képzővel. A régebbi forrásokban *Hodos vize* és *Hodos pataka* formában is szerepel. — DL. 70998, Perényi 52, SZABÓ 1937: 532, SZMHn. 2: 328, T1.S.79.1782/3.

Hodos 2. 2025: *Hodos*, 1884: *Hodos oldal*, 1866: *Hodos*, 1865: *Hodos*, 19. sz.: *Hódos, Hodos dűlő*. — Szántóföld a település déli határában Túrterebestelep belterületétől nyugatra. Nevét a közelében folyó Hodos patakról kaphatta. *Hodos-oldal* és *Hodos-dűlő* formában is szerepel. Részai voltak a Kis-Hodos és a Nagy-Hodos. Vö. Hodos-tanya, Hodos út. — ÉGy., HKFT., T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-B4C4.

Hodos 3. lásd **Hodos-tanya**

Hodos-dűlő lásd **Hodos 2.**

Hodos-oldal lásd **Hodos 2.**

Hodos pataka lásd **Hodos 1.**

Hodos-tanya 1931: *Hódos tn. [tanya]*, 1913: *Hódostanya*, 1907: *Hodos tanya*, 1902: *Hodos tanya*, 1900 *Hodos*, 1898: *Hodos*. — Egykori tanya a Hodos területén. Pontos helyét nem ismerjük. A harmadik katonai felmérés térképe szerint a Hessenstein-tanya a Hodos-oldal területén állt. Talán erre a tanyára utalhat a név. A legkorábbi helységnévtárak *Hodos* formában közlik. — EH., HKFT., Hnt., T16.T.541.

Hodos út 2008: *Hódos út*. — Út a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. BURA LÁSZLÓ a Hodos-tanyához vezető útként említi. — SZMHn. 2: 328.

Hodos vize lásd **Hodos 1.**

Holt-Túr 2025: *Hóút-Tur ~ Óucska-Tur* | *Ahogy lemész a Hety fele, jobb óudalt a legelsőü kis ucca. Annak a vége a Hóút-Tur. Ott át tudnak jönni, uty képzeld el, a cigányok, a! It van a Hóút-Tur.* 2014: *Hóút Túr, Hóuttúr*, 2008: *Hóút Túr, Hóuttúr*. — A Túr egykori medre a Felszegtől délre a Cigánytanya mellett. *Ócska-Túr* formában is említik, e névváltozat előtagja ’régí’ értelmű. Vö. Holt-Túr-köz. — ÉGy., KISS 2014: 93, 126–127, SZMHn. 2: 320. — T31-G4.

Holt-Túr-köz 1864: *Hót Turköz*. — Földterület a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a Holt-Túr vagy a Túr valamely másik holtága által határolt terület lehetett. — PESTY 1864/57: 444b.

Homokosgödör 2025: *Homokozsgödör*, 1866: *Homokos gödör*, 1865: *Homokos gödör, Homokosgödör*, 1864: *Homokos Gődör, Homokos – kövicses gödör* | *Ebben útravaló kavics, amabban építkezéshez szükségelt homok találatik, nevét az egész dűllő innen vette.* 19. sz.: *Homokos-*

gödör dűlő. — A Kavicsostól nyugatra elterülő szántóföld, az Útmenti-Láz keleti táblája. Nevét a mellette fekvő homokosgödőről kapta. **Homokosgödör-dűlő** formában is említik. — ÉGy., PESTY 1864/57: 431b, 444b, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-D3.

Homokosgödör-dűlő lásd **Homokosgödör**

Honcsok 1. 2008: *Honcsok*, 1865: *Huncsok*, 1864: *Honcsok*, 19. sz.: *Honcsok dűlő*, 1796: *Huntsog*. — Szántóföld és rét a Pusztahegy ut mentén. A név a nyelvjárási *honcsok* 'rétterület, melynek felszínét kis dombocskák teszik egyenetlenné' szóból alakult. Egy térképi forrás **Honcsok-dűlő** formában szerepelteti. Vö. *Honcsok-tanya*. — FKnt. *honcsékos*, PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 534, SzMHn. 2: 328, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2. — T19-G2.

Honcsok 2. lásd **Honcsok-tanya**

Honcsok-dűlő lásd **Honcsok 1.**

Honcsok-tanya 2008: *Honcsok-tanya*, 1913: *Honcsoktanya*, 1907: *Honcsok tanya*, *Honcsok-tanya*, 1902: *Honcsok tanya*, 1900: *Honcsok*, 1898: *Honcsok*. — Tanya a település határában. Pontos helyét nem ismerjük, bizonyára a Honcsok területén állhatott. **Honcsok** formában is említik. — Hnt., SZABÓ 1937: 534, SzMHn. 2: 328.

Horgas-hegy 1679: *Horgas hegy*. — Kiemelkedés a település határában. Pontosabban nem azonosítható. Talán a ma Halmi határához tartozó Horgas területének magasabban fekvő része lehetett. Vö. *Horgas-lapos*. Lásd *Horgas (Halmi)*. — SZABÓ 1937: 533.

Horgas-lapos 2008: *Hörgas lapos*. — Földterület a település határában, a Csíkos-tanya, a Ponkos-domb és a Bikkes környékén. Bizonyára a közelében fekvő, Halmi határához tartozó Horgasról kapta a nevét. Az utótag a *lapos* 'környezeténél alacsonyabban fekvő, többnyire vízenyős, legelőnek vagy kaszálónak alkalmas, sík terület' jelentésű földrajzi köznévv. Lásd *Horgas (Halmi)*. — FKnt., SzMHn. 2: 328.

Horgas tája 1780: *Horgas tája*. — Egykori földterület a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára a ma Halmi határához tartozó Horgas környékén feküdt. Lásd *Horgas (Halmi)*. — SZABÓ 1937: 534.

Horgas út 2008: *Hörgas út*, 1780: *Horgos uty-tya*, 1679: *Horgas ut* atalyaban. — Út a telepü-

lés külterületén. Pontos helyét a források nem közlik. Bizonyára a Halmi határához tartozó Horgashoz vezetett. **Horgas útja** formában is szerepel. Lásd *Horgas (Halmi)*. — SZABÓ 1937: 533, SzMHn. 2: 328.

Horgas útja lásd **Horgas út**

Hosszú-láb 1. lásd **Hosszú-Láz, Hosszú-Liget**

Hosszú-láb 2. 2025: *Hosszu-láb*. — A település déli határában a Szilas mellett fekvő szántóföld. Nevét alakjáról kapta. A név utótagja a *láb* 'dűlő vagy annak egy része' jelentésű földrajzi köznévv. — ÉGy., FKnt. — T18-B5.

Hosszú-láb-Liget lásd **Hosszú-Liget**

Hosszú-Láz 2025: *Hosszu-Láz ~ Hosszu-láb ~ Nagy-Láz*, 2014: *Hosszuláz, Nagy-láz*, 2008: *Hosszuláz, Hosszuláb, Nagy-láz*, 1864: *Nagyláz*, 19. sz.: *Nagyláz*. — Szántóföld a település déli határában a Kavicsos és a Láz-Éger között. A Láz hosszabbik táblája. A **Hosszú-láb** névforma utótagja a *láb* 'dűlő vagy annak egy része' jelentésű földrajzi köznévv, amely talán a *Láz*-hoz való hangzásbeli hasonlósága alapján került a névbe. A **Nagy-Láz** névforma előtagja a Kis-Lázhoz való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 127, 137, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 329, 333, T0.53.216.1. — T18-D4.

Hosszú-Láz

Fotó: Hankusz Éva

Hosszú-Liget 2025: *Hosszu-Liget ~ Hosszu-láb ~ Hosszu-láb-Liget*. — Szántóföld a határ északkeleti részén. A Liget része. Nevét a parcellák alakjáról kapta. A **Hosszú-láb** névváltozat utótagja a *láb* 'dűlő vagy annak egy része' jelentésű földrajzi köznévv. **Hosszú-láb-Liget** formában is említik. — ÉGy., FKnt. — T11-E5.

Hosszú-vész 1479: *Hosszuvevz*, 1479: *Hozzyvevz*, 1479: *Hozzyvevz*, 1478: *Hozyvevz*, 1478: *Hozzyvevz*, 1478: *Hozzyvevz*, 1478: *Hvzzyvevz*. — A településen említett hely. Pontosabban

nem lokalizálható. Bizonyára a Vész-oldal és a Sebes-vész környékén feküdt. A név előtagja a terület alakjára utalhat. Az utótag pedig valószínűleg a vész 'halászhely a folyóparton' tájszóból származik, de az 'elpusztult erdő-részlet, irtás' jelentésű vész földrajzi köznévből is alakulhatott. — DL. 45792, 70985, 70990, FKnt., Perényi 279, 280, 281, 283, SzamSz. — T19-E1F1.

Hősök emlékműve lásd **Emlékmű**

Hullámtér 2025: *Hullámtér*; 2014: *Hüllámtér*, *Hullámtér*; 2008: *Hüllámtér*. — A Túr jobb és bal oldalán futó töltések közötti terület. — ÉGy., Kiss 2014: 94, 127, SzMHn. 2: 320, 329. — T18-D3.

Ifjúsági ház 2025: *Ifjúsági ház ~ Ifjúsági ház ~ Katólikus ifjúsági ház ~ Katólikus ifjúsági ház ~ Zárda*, 2014: *Zárda, Zárda iskola*, 2008: *Zárda, Zárda-iskola*. — A római katolikus egyház tulajdonában lévő épület a Fő utca és a Temető utca sarkán. Az Irgalmas Nővérek zárdája, illetve felekezeti iskola működött a korábban itt álló épületben, erre utal a **Zárda**, illetve a **Zárda iskola** elnevezés. Jelenleg ifjúsági ház. **Katólikus ifjúsági ház** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 113, SzMHn. 2: 322. — T31-G3.

Iskola 2025: *Iskola*, 2014: *Iskola*, 2008: *Iskola*. — A település iskolája a Fő utca és a Kisfalu találkozásánál. Vö. Iskola utca. — ÉGy., Kiss 2014: 94, SzMHn. 2: 320. — T31-G4.

Iskola utca lásd **Kisfalu utca**

Istállók lásd **Kollektív ól**

Jakab-láz 2025: *Jakab-láz*, 2008: *Jakab-láz*, 1941: *Jakab-láz*, 1931: *Jakab-láz*, 1884: *Jakab-láz*, 1866: *Jakob-láz*, 1865: *Jakob-láz*, *Jakab-láz*, 1864: *Jakab-Láz*, *Jakabláz* | *Egy Jakab nevű ember fogván fel irtás végett s nevét megörökíté*. 19. sz.: *Jakabláz*. — Szántó föld a település határának északi részén a Kis-mező szomszédságában. Nevét PESTY FRIGYES helynévtára szerint hajdani tulajdonosáról kapta. A név utótagja a *láz* 'erdei tisztás, irtás' jelentésű földrajzi köznévből. Vö. **Jakabláz hídja**, **Jakabláz útja**. — ÉGy., FKnt., HKFT., MaKF., PESTY 1864/57: 431b, 444b, SzMHn. 2: 329, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T18-D1.

Jakabláz híd lásd **Jakabláz hídja**

Jakabláz hídja 2025: *Jakablász higgya ~ Jakablász hid* | *Jakablász hid, ahogy mijelőtt a Turdzba befordulunk, ot van ety hid ... Tehát a Reketye-hát mögött, ahogy mejünk lefele, annak megyünk neki, és azut fordulunk el a Turdzba*. 2014: *Jakab-láz-híd, Jakab-láz-hídja*, 2008: *Jakab-láz-híd, Jakab-láz higgya*. — Híd a Jakab-láz területén. **Jakabláz híd** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 127, SzMHn. 2: 329. — T18-D1.

Jakabláz útja 1864: *Jakablázutja*. — A település határában említett út. Bizonyára a Jakab-lázhoz vezetett. — PESTY 1864/57: 444b.

Jankó kertje alatt 2008: *Jankó kertje alatt*. — Sík terület a Túr partjának a Felszeg felőli részén. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név a terület elhelyezkedésére utal. — SzMHn. 2: 329.

Jégverem alatt 1802: *Jeghverem alat*, 1780: *Jeghverem alat*, 1690: *Jeghverem alat*. — A településen említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. Bizonyára jégverem állt a közelében. — SZABÓ 1937: 533.

Jogos lásd **Jogos-legelő**

Jogos-legelő 2025: *Jogos-legelő ~ Jogos, Jogozsba ~ Brukneri-legelő*, 2008: *Jogos-legelő, Jogos*. — Legelő a település délnyugati határában. Tulajdonosai földosztás révén jutottak hozzá, erre utal a név előtagja. **Jogos** formában is említik. A **Brukneri-legelő** névformát az magyarázza, hogy a Bruknernek ez a legelőként hasznosított része. — ÉGy., SzMHn. 2: 329. — T17-G4.

Jogos-Liget 2025: *Jogos-Liget*, 2014: *Jogos-liget*. — Szántó föld a település északi határában. A Liget része. Tulajdonosai földosztás révén jutottak hozzá, erre utal a név előtagja. — ÉGy., Kiss 2014: 127. — T11-E5.

Kakas-domb lásd **Kakas remete**

Kakas remete 2025: *Kokas remete, Kokas remetere, Kokas remetétű ~ Kakasz-domb* | *A Kis-hety hátáná van a Kokas remete*. 2008: *Kokas-remete, Kokasremete*, 1941: *Kakasremete*, 1931: *Kakas remete*, 1910: *Kakasremete h[egy]*, 1884: *Kakas remete*, 1866: *Kokas Remeté*, 1865: *Kokosremety, Kokos Remető*, 1864: *Kokas remete, Kakas remete* | *Egy az erdőség közepében önálló hegy melyen szőlő – alacsony volta miatt – nem tenyésztetik. – A monda szerint*

azon hegyen egy Kakas nevű remete lakott, kit a közeli falvak lakossai nagy tiszteletben tartottak – s mint a hagyomány mondja, valamely nagy család ivadéka volt. Ki vezekleni e rengetegbe vonult, hogy istenét engesztelésre bírassa. — Két domb a határ keleti részén a Kis-hegy közelében. Nevét a 19. századi hagyomány szerint egy ide elvonult Kakas nevű remetéről kapta. A település személynévanyagában már a 15. század első felében (1429) találunk Kakas nevű embert. Egy térképi forráson **Kakas remete-hegy** formában tűnik fel. Túrterebesiszülőhegyen pedig **Kakas-domb** néven is említették. Vö. Remete-domb. — ÉGy., HKFT., MaKF., PESTY 1864/57: 431b, 432a, 444b, SZABÓ 1937: 526, SzMHn. 2: 331, 343, 159, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541, T22.B.IX.a.1008. — T19-G2.

Kakas remete-hegy lásd **Kakas remete**

Kállai-rét 2025: *Kállaji-rét*, 2014: *Kállaji rét*, 2008: *Kállaji-rét*, 1864: *Kállairét* | *Tulajdonosaitól nyerek nevüket*. — Szántóföld a település határának déli részén a Fekete-víz és a Forrás között. Egykori tulajdonosáról kapta a nevét. Vö. Káló-rét. — ÉGy., KISS 2014: 128, PESTY 1864/57: 432a, SzMHn. 2: 329. — T18-C4.

Kalmár-rét 1864: *Kalmár rét*, belül a Sövényen. — A település határában említett rét. Pontos helyét nem ismerjük. A név előtagja feltehetően családnév, és a hely egykori tulajdonosára utal. A *Kalmár* családnév a szomszédos Halmi történeti családnévanyagában szerepel. — PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 367.

Káló-rét 1864: *kálo rét*. — A település határában említett rét. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név magyarázata bizonytalan, talán a *Kállai-rét* helynév rontott formája lehet. — PESTY 1864/57: 444b.

Kanális lásd **Nagy-kanális 2.**

Kápolna lásd **Donát-kápolna**

Kapta-láb 2025: *Kapta-láb*, 2014: *Kaptaláb*, 2008: *Kaptaláb*. — A Túrától délre a Forrás területén fekvő földterület. Egy részére épült a Túr utca. Nevét a tulajdonos Kapta családról kapta. A név utótagja a *láb* ’dülő vagy annak egyik része’ jelentésű földrajzi köznévi. — ÉGy., FKNT., KISS 2014: 128, SzMHn. 2: 329. — T18-C3.

Koporcsa ligete 1341/1482: *Kapurchaligethe*. — A település határában említett hely. Pontosab-

ban nem lokalizálható. Esetleg a Turc határában lévő Koporcsa hegy közelében kereshető. A név előtagjának magyarázata bizonytalan. Talán egy *Kapurcsa* személynév rejlik benne. KOCÁN BÉLA szerint valószínűbb az a feltevés, hogy a név előtagja egy szláv *Koprvica helynév átvétele lehet, ennek tövéhez lásd az összsláv *koprъ ~ *koprъ ’kapor’ főnevet. Vö. Koporcsa (Turc). — DL. 70998, KOCÁN 2022: 187–188, Perényi 52, ŠMILAUER 1970: 102.

Karajos 1866: *Karajos*, 1865: *Karajos*, 1864: *Karajos*. — Egykori földterület a délkeleti határszélén. A név eredete bizonytalan, esetleg a *karaj* ’valamely területnek a széle’ jelentésű földrajzi köznévvvel állhat kapcsolatban. De szóba jöhet az is, hogy a *karvaly* népnyelvi *karaj* alakjából származik. — FKNT., KOCÁN 2022: 221, PESTY 1864/57: 444b, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, ÚMTsz. — T18-C5.

Karitás 1. lásd **Kollektív iroda**

Karitás 2. 2025: *Karitás*. — A Szatmári Egyházmegyei Caritas Szervezet irodája a Fő utcán a belterület déli részén. — ÉGy.

Kastély lásd **Perényi-kastély**

Katolikus ifjúsági ház lásd **Ifjúsági ház**

Katolikus templom lásd **Római katolikus templom**

Kátyús-hát 2008: *Kátyús hát*, 1941: *Kátyús hát*, 1931: *Kátyús hát*, 1884: *Kátyús hát*. — Mocsaras terület a település határában. A katonai térkép a település nyugati határszélén a mai Brukner területén ábrázolja. A név előtagja a *kátyú* ’vízzel telt mélyedés’ jelentésű földrajzi köznév -s képzős formája. Utótagja pedig a *hát* ’dombos vízparti terület’ értelmű földrajzi köznév. — FKNT., HKFT., MaKF, SzMHn. 2: 329, T16.T.541. — T17-F4.

Kavicsos 1. 2025: *Kavicsos* | *A főtterületet is, tehát ahogy vam most a má a kavicsot ahoty kitermelték ott az egész láb, az mind a Kavicsos. Az is termőfűződ vóut*. 2014: *Kavicsos*, 2008: *Kövicses*, 1864: *Kövicsesszer*; 19. sz.: *Kövicses szer dülő*. — Szántóföld a település déli határában a Láz mellett. A területén található a kavicskitermelés nyomán létrejött Kavicsos tó. A név a *kavicsos* ~ *kövicses* ’olyan terület, melynek földjében murva, kavics van’ jelentésű földrajzi köznévből alakult. **Kövicses** és **Kövicses-szer** formában is előfordul. Ez utóbbi névben a *szer*

földrajzi köznévi 'határ távol eső része' értelmű. **Kövicses-szer-dűlő** néven is említik. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 129, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 332, T0.53.216.1. — T18-D4.

Kavicsos 2. 2025: *Kavicsos*, 2014: *Kavicsos*, *Kavicsos*, *Kavicsosgödör*, 2008: *Kavicsos*, *Kavicsosgödör*, *Kövicses gödör*. — Kavicskitermelés nyomán létrejött tó a település déli határában a Kavicsos területén, a Láz szomszédságában. **Kavicsosgödör** és **Kövicsesgödör** formában is szerepel. — ÉGy., Kiss 2014: 97, 129, SzMHn. 2: 320, 329, 332. — T18-D3.

Kavicsosgödör lásd **Kavicsos 2.**

Kerek-lapos lásd **Patkó-lapos**

Kereszt 1. 2025: *Kereszt*. — A Halmi út mentén álló kereszt. — ÉGy. — T31-E1.

Kereszt 2. 2014: *Kereszt*, 2008: *Kereszt*. — A Felszeg és a Fő utca találkozásánál álló egykori kereszt. — Kiss 2014: 97, SzMHn. 2: 320.

Kereszt 3. lásd **Kozsán-kereszt**

Kereszt-hegy lásd **Kis-hegy**

Kertalja 1864: *Kert alja*, 1780: *Kert alatt*. — Egykori földterület a település határában. Bizonyára a belterületi kertek mellett feküdt. A korábbi adat a név *hol?* kérdésre felelő alakját mutatja. — PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 534.

Kerülőház 2008: *Kerülő-ház*, 1910: *Kerülőház*, 1884: *Kerülő ház*. — Egykori épület a határ déli részén a mai Túrterebestelep belterületén. A név a *kerülőház* 'a mezőőr lakóháza, tanyája' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKnt., HKFT., SzMHn. 2: 330, T22.B.IX.a.1008. — T18-C5.

Keskenyhosszú 2025: *Keskenhosszu | Van a Keskenhosszu az Ásóló-erdőbe. ... A Kollektívbe csak Keskenhosszunak ismertük. ... de ott is egybe vótak véve, három lép főüd*. — Szántóföld a település délnyugati határában. Részei a Czumbil-láb, a Kis-Alsó-erdő és a Nagy-Alsó-erdő. A helybeliek szerint a kollektív gazdaság működése idején szántották egybe a három parcellát, és a terület hosszan elnyúló alakjára utalva nevezték el *Keskenyhosszú*-nak. — ÉGy. — T18-A4.

Kétkanális-köz lásd **Két kanális köze**

Két kanális köze 2025: *Kéjt kanális köze ~ Kéjt kanális köszt | Két kanális köszt a Csike-liget továp, folytatólagosan. Tehát az a Turci-patak a*

jelenlegi, meg vót egy másik ojan kicsi, ami így nem nagy jelentőséggel birt, csak amiko nagy víz vót, mer hát akko tiszta víz vót ot minden. És a Csike-liget is víz alatt vót régen. Tehát a ebbű, a Kis-kanálisbú monták, a másikat meg, a Turci-patakot, Naty-kanálisnak. És akkor ot vót egy zsiliprencer kijépitve. 2014: *Kétkanális-köz*, 2008: *Kétkanális-köz*, 19. sz.: *Két kanális közt*. — Szántóföld a település határának keleti részén a Turci-patak és a Kis-kanális között. **Két kanális közt** és **Kétkanális-köz** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 129, SzMHn. 2: 330, T0.53.216.1. — T19-E1E2.

Két kanális közt lásd **Két kanális köze**

Kétút-köz-dűlő lásd **Két út köze**

Két út köze 1866: *Két út köze*, 1865: *Ket ut kezö*, 1864: *Két út köze | A sárkozujlaki s szatmári ut elágazása közt*. 19. sz.: *Kétutköz dűlő*. — Egykori földterület a település határának déli részén a Szatmárnémeti irányába tartó országút és a Sárközújlakra vezető út, a mai Livada utca között. **Kétút-köz-dűlő** formában is említik. — PESTY 1864/57: 431b, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-C5.

Kétvíz-köz lásd **Két víz között**

Két víz között 2025: *Kéjt víz között ~ Kéjt-víz-köz ~ Fekete-víz köszt ~ Patak-közösi*, 2014: *Kétviszköz*, 2008: *Kétviszköz*, 1931: *Fekete víz köze*, 1884: *Fekete víz köze*, 1865: *Fekete víz*, 1864: *Feketeviz közt*, 19. sz.: *feketeviz*. — Szántóföld a település déli határában a Fekete-víz két ága között. Erre utalnak a **Fekete-víz köze** és a **Fekete-víz közt**, valamint a **Két-víz-köz** elnevezések is. **Patak-közösi** formában is említik. A **Feketevíz** név a pataknevének a környező területre való átvonódásával jött létre. — ÉGy., HKFT., Kiss 2014: 130, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 330, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T16.T.541. — T18-C4.

Kincáé 2025: *Kincájéj ~ Kinca-főüd*. — Szántóföld a település északi határában a Kis-mező közelében. Nevét tulajdonosáról kapta. **Kinca-föld** formában is említik. — ÉGy. — T19-E1.

Kinca-föld lásd **Kincáé**

Kis-Alsó-erdő 2025: *Kis-Alsóló-erdőü*, 2014: *Kis-alsó-erdőü*, 2008: *Kis-alsó-erdő*. — Szántóföld a délnyugati határszélen. Az Alsó-erdő kisebbik darabja. A név előtagja a Nagy-Alsó-er-

dőhöz való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy., Kiss 2014: 130, SzMHn. 2: 330. — T18-A4.

Kisasszony-fürdő 2025: *Kisasszony-fürdőü* | *Kisasszony-fürdőü, de az a Turnál egy ojan kanyar.* 2014: *Kisasszony-fürdő*, 2008: *Kisasszony-fürdő, Kisasszonyfürdő.* — A Túr egyik szakasza a Kastély közelében. A helybeliek szerint korábban ide jártak fürödni a Kastélyban lakó kisasszonyok. — ÉGy., Kiss 2014: 97, SzMHn. 2: 320, 330. — T18-C3.

Kisasszony-tag 2014: *Kisasszony-tag*, 2008: *Kisasszonytag.* — Földterület a település nyugati határszélén Nyírestanya közelében, a Türtől északra. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név előtagja a terület tulajdonosaira utal. Utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt lévő határ egyben lévő darabja' jelentésű földrajzi köznévről. Vö. *Kisasszony-völgy.* — FKNT., Kiss 2014: 130, SzMHn. 2: 330.

Kisasszony-völgy 2008: *Kisasszonyvölgy.* — Völgy a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. Esetleg a *Kisasszony-tag* környékén kereshető. A név előtagja bizonyára a terület egykori tulajdonosaira utal. — SzMHn. 2: 330.

Kis-Békás-láz 1884: *Kis Békás láz.* — Egykori lapos a határ északi részén. Egy része átnyúlik Halmi határába. A név utótagjaként álló *Békás-láz* helynév talán összefügg a Halmi határában említett Békarekegő nevével. — HKFT. — T18-B1.

Kis bolt lásd **Dóri boltja**

Kis-Bükkös 2008: *Kis bikkes*, 1866: *Kis Bikkes*, 1865: *Kis Bikkes*, 1864: *Kis Bükes*, 1780: *Kis Bikkes*, 1679: *Kis Bikes.* — Szántóföld a település északi határszélén. A 19. századi térképi források szerint a Bükkös déli részén feküdt, annak kisebbik részét jelölte. — PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 533, SzMHn. 2: 330, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-B2.

Kis Csabi boltja lásd **Aprozár**

Kis-domb lásd **Kis-hegy**

Kisebbik-Sajtos 1656: *Kissebik Szaytos.* — A település határában említett kiemelkedés. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára a Sajtos egyik része lehetett. — SZABÓ 1937: 532.

Kis-erdő 2025: *Kis-erdő*, 2014: *Kis-èrdő*, 2008: *Kis èrdő.* — Kisebb erdő a település keleti határában a Hegyalja területén. A név előtagja

az erdő méretére utal. — ÉGy., Kiss 2014: 98, SzMHn. 2: 320. — T19-G2.

Kisfalú lásd **Kisfalú utca**

Kisfalusi kereszt 2025: *Kisfalusi kereszt*, 2014: *Kisfalusi kereszt*, 2008: *Kisfalusi-kereszt.* — Kereszt a Kisfalú utcában. — ÉGy., Kiss 2014: 98, SzMHn. 2: 320. — T31-F4.

Kisfalú utca 2025: *Kisfalú ~ Iskola ucca ~ Kisfalú ucca* | *Van Kisfalú, az lemegy egész a, na, lemegy a Turig. Az egész végik Kisfalú, de közepen el lehet térti a Zujsorba.* | *A Ziskola hátáná, ahogy lemenc a Kisfalura.* 2014: *Kisfalú, Perényi út*, 2008: *Kisfalú, Perényi út*, 1980: *Kisfalú.* — Utca a belterület délnyugati részén. KISS KÁLMÁN szerint a településre a 17. században betelepített ruténok ebben az utcában kaptak telkeket. **Kisfalú** névváltozata a Nagyfalúhoz való viszonyítást fejezi ki. Az utca sarkán álló Iskolára utalva **Iskola utcá**-nak is nevezik. A ma már nem használt **Perényi út** elnevezés az egykor az utcában lakó Perényi családra utal. Hivatalos neve *Kisfalú utca*. Vö. *Kisfalusi kereszt.* — ÉGy., EH., Kiss 2014: 98, 103, SzMHn. 2: 320, 321. — T31-E4F4.

Kisfalú utca

Fotó: Habarics Zsolt

Kis-hegy 2025: *Kis-hegy, Kis-hegyen ~ Kiszdomb*, 2014: *Kishegy*, 2008: *Kis-hegy*, 1941: *Kishegy*, 1931: *Kis hegy*, 1910: *Kishegy*, 1887: *Kis hegy*, 1884: *Kishegy*, 1866: *Kis hegy*, 1864: *Kis hegy, Kishegy* | *Nevét kicsi volta miatt nyéré, mely a többi hegyektől egészen önállolag áll két csucsban végződven, melynek egyikén sz. Dónát tiszteletére a svábok kápolnát építettek, hol évenként Donát nap utáni első vasárnapon – hacsak az időmostohasága nem gátolja – szent mise áldozat mutattatik be az egek urához, a hegy, épület s uti köveket szolgáltatván belőle meglehetősen pénz forgalom jó létre, bora is eléggé iható.* 1860–1861: *Kereszthegy*, 1604:

Kis heg. — Kisebb szőlőhegy a határ keleti részén a Hegy út mentén. A név előtagja a kissé távolabb fekvő, nagyobb területű Túrterebesiszőlőhegyhez való viszonyítást fejezi ki. **Kis-domb** néven is említik. A **Kereszt-hegy** elnevezése a Donát-kápolna helyén álló egykori keresztre utalhat: az 1884-es és az 1941-es térképeken jól kivehető a hegyen a kereszt szimbólum. Vö. Kis-hegy alja, Kis-hegyesi-kút. — ÉGy., HKFT., KISS 2014: 130, MaKF., MKFT., PESTY 1864/57: 431b, 432a, 444b, SZABÓ 1937: 532, SzMHn. 2: 330, T1.S.79.1782/3, T16.T.541, T22.B.IX.a.1008. — T19-F2.

Kis-hegy alja 2025: *Kis-hegy ajja*, 2008: *Kis-hegy-ajja*, 1866: *Kis hegy allya*, 1865: *Kis hegy alya*, 1864: *Kishegy alja*, 1604: *Kis heg allia*. — Szántóföld a Kis-hegy lábánál. — ÉGy., PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 532, SzMHn. 2: 330, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-F2.

Kis-hegyesi-kút 2008: *Kishegyesi kút*, *Kis-hegy-kút*, *Rájzèr kuttya*. — Kút a Kis-hegyen. Pontos helyét nem ismerjük. **Kis-hegy-kút** néven is említik. A **Reizer kútja** névváltozat annak a területnek a tulajdonosára utal, amelyen a kút áll. — SzMHn. 2: 330, 335.

Kis-hegy-kút lásd **Kis-hegyesi-kút**

Kis-Hodos 1864: *Kis Hodos*. — Egykori földterület a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára a Hodos valamelyik része volt. A név előtagja a Nagy-Hodoshoz való viszonyítást fejezi ki. — PESTY 1864/57: 444b.

Kis-hugat 1864: *Kishugat*. — Egykori földterület a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név előtagja a terület méretére utalhat. Az utótag a *hugat* 'dombos fekvésű határrészek' jelentésű tájszó. — PESTY 1864/57: 444b, SzamSz.

Kis-kanális 2025: *Kis-kanális*, 2014: *Kiskanális*, 2008: *Kiskanális*. — A Turci-patakba ömlő kisebb kanális a település határának északi részén. A név előtagja a Nagy-kanálisoz való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy., KISS 2014: 130, SzMHn. 2: 330. — T19-E1.

Kis kultúr 2025: *Kis kultur ~ Kultur* | *A Parkā szembem van a Kis kultur. Az vóút a legelsőü kultur régen.* | *Ahon régem mozi vóút*. 2014: *Kültúrothon, Művelődési otthon*, 2008: *Kültúrothon, Kultúrház, Művelődési-othon*. — Épület a

Fő utcán a Park szomszédságában. A település művelődési háza. A név előtagja az újabban épült Nagy kultúrhoz való viszonyítást fejezi ki. **Kultúr, Kultúrothon, Kultúrház és Művelődési otthon** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 99, 100, SzMHn. 2: 320, 321. — T31-G3.

Kis-Láp 1864: *kis láp* | *Szárazévekben mind meg anyi jó széna termő helyiségek*. — Láp a település határában. A *Láp* nevű terület kisebbik része lehetett. Vö. Nagy-Láp. — PESTY 1864/57: 431a.

Kis-Láz 2025: *Kis-Láz ~ Felsőü-Láz* | *Amék megy a Kavicsosnak fele, jön az az árokhoz*. 2014: *Kis-láz*, 2008: *Kis-láz*, 1864: *kis láp*, 19. sz.: *Kisláz*. — Szántóföld a település déli határában. A Láz északi, kisebbik táblája. A **Felső-Láz** névváltozat az Alsó- és a Középső-Lázhoz való viszonyítást fejezi ki. Vö. Nagy-Láz. — ÉGy., KISS 2014: 131, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 330, T0.53.216.1. — T18-D3.

Kis-mező 2025: *Kis-mezőü* | *A Hajnal ucca végim van a Kis-mezőü.* | *Ahogy mejünk lefele, bal óudalt van a, egy láp főüd: a Kis-mezőü.* 2014: *Kis-mezőü*, 2008: *Kismezőü, Kismező*, 1864: *felső, alsó és Kis mező*. — Szántóföld a település határának északkeleti részén a belterület közelében. A név előtagja a terület méretére utal. — ÉGy., KISS 2014: 131, PESTY 1864/57: 430a, SzMHn. 2: 330. — T18-D1.

Kis-Palló-fél 2025: *Kis-Pallóü-féil* | *Onnan kezdőüdik Kis-Pallóü-fél, ahogy átmejük a hidom bal óudalt, Kis-Pallóü-fél. Utánna jön a másik lábom a Naty-Pallóü-fél. Hegy ut mellőüil befele egész a Patakig, a Turci-patakig*. 2014: *Kis-pallófél*, 2008: *Kis-pallófél*. — Szántóföld a határ keleti részén a Lenés-rét és a Nagy-Palló-fél között. A Palló-fél kisebbik, nyugati táblája. — ÉGy., KISS 2014: 131, SzMHn. 2: 330. — T19-E2.

Kis-Pást-liget 1780: *Kis Pástliget*. — A település határában említett földterület. Helyét pontosabban nem ismerjük. A Pást-liget kisebbik része lehetett. A név előtagja a Nagy-Pást-ligethez való viszonyítást fejezte ki. — SZABÓ 1937: 533.

Kis-Peres 2025: *Kis-Peres* | *A kicsi, befele arra, amejik rövidebb*. — Szántóföld a határ északi részén. A Peres kisebbik darabja. A név előtagja a Nagy-Pereshez való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy. — T10-D5.

Kis-Sár-Éger

Fotó: Hankusz Éva

Kis-Sár-Éger 2025: *Kis-Sár-Éger*, 19. sz.: *Kis-sáréger*. — Szántófield a település déli határában a Híd ali mező és a Kis-Láz között. A Sár-Éger kisebbik darabja. A név előtagja a Nagy-Sár-Égerhez való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy., T0.53.216.1. — T18-D3.

Kis-Sebesvérszi-legelő 2008: *Kissebesvérszi-lege-lő*. — Legelő a település határának keleti részén a Grósz-tag közelében. Helyét pontosabban nem ismerjük. A Sebes-vérszi-legelő kisebbik része lehet. — SzMHn. 2: 331.

Kisterebes lásd **Túrterebestelep**

Kis-Túr lásd **Turci-patak**

Kis-Túr köze 2008: *Kistúrköze*, 1864: *Kistúr köze*, 19. sz.: *Kisturköze*. — A Turci-patak (más-ként Kis-Túr) és a Túr összefolyása környékén fekvő terület. A Töltés utca erre épült. — PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 331, T0.53.216.1. — T18-D3.

Kis utca lásd **Park utca**

Kitti-bár 2025: *Kitti-bár* ~ *Ruhás*, 2014: *Kitti bár*, 2008: *Kitti-bár*. — Épület a Fő utcán az Aprozárral szemben. Korábban az épület egyik részében kocsmá működött. A név előtagja a tulajdonos keresztnévére utal. Ma ruhaüzlet van a helyén, erre utal a *Ruhás* elnevezés. — ÉGy., Kiss 2014: 98, SzMHn. 2: 320. — T31-G3.

Kocsmá 2025: *Korcsma*, 2014: *Korcsma*, *Körcsma*, 2008: *Korcsma*, *Körcsma*. — A Fő utca és a Temető utca sarkán álló Vasas bolt épületének oldalsó részén működő egykori kocsmá. Ma ezt az épületrészt nem használják. — ÉGy., Kiss 2014: 99, SzMHn. 2: 320. — T31-G3.

Kóka-déllő 2025: *Kóuka-déjllőü* | *Hát az akkor vóut Kóuka-déjllőü, mig űk vóutak csordások. ... Még a Kollektiva előüit is. Hát a vén Kóuka vóucs csordás, és akkō vóutak a lányok csordá-*

sok. 2014: *Kóka déllőü*, 2008: *Kóka déllőü*, *Kóka déllőü*. — A Túr mentén fekvő földterület, ahol korábban a Legelőre kihajtott jószágok deleltek. A név előtagja az egykori csordás ragadvány-névét rejti. — ÉGy., Kiss 2014: 132, SzMHn. 2: 331. — T18-B3.

Kollektíva lásd **Kollektív ól**

Kollektív iroda 2025: *Kolektiv iroda* ~ *Kolektif széjkház*, 2014: *Karitás*, *Köllektiv iroda*, *Kòl-lettív székház*, 2008: *Karitás*, *Köllektiv-iroda*, *Köllektiv-székház*. — Épület a Fő utcán a CBA mellett. Korábban a kollektív gazdaság irodája működött benne, majd a Szatmári Egyházmegyei Caritas Szervezet irodája lett, erre utal a *Karitás* elnevezése. *Kollektív székház* néven is említik. Az épület jelenleg üresen áll. — ÉGy., Kiss 2014: 94, 98, 99, SzMHn. 2: 320. — T31-G3.

Kollektív ól 2025: *Kolektiv óul* ~ *Kolektiva* ~ *Istállók*, 2014: *Istállók*, 2008: *Istállók*. — Épü-letek a Hajnal utca végén a Brigáddal szemközt. Korábban a kollektív gazdaság istállói voltak. Az épületek egy részét ma is istállóként használják. *Kollektíva* és *Istállók* néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 94, SzMHn. 2: 320. — T18-D2.

Kollektív székház lásd **Kollektív iroda**

Kopsa foka 1341/1482: *Kopsafoka*. — A tele-pülés határában említett mocsár. A név talán a *Kopsa* személynévnek és a *fok* 'nagyobb vizek-ből kifolyó ér vagy csatorna' földrajzi köznévnél a birtokos jelzős összetételéből alakult. — DL. 70998, FKnt., Perényi 52, ÚCsnT.

Korlát 2025: *Korlát*, 2014: *Korlát*, 2008: *Köllát*, 1866: *Köllát*, 1865: *Kolat*, 1864: *Köllát*, 19. sz.: *Köllát düllő*. — Szántófield a település északi határában a Liget és az Éger között. A név a *korlát* 'a szabadban legeltetett jószág kerítéssel körülvevett, fedetlen szálláshelye' jelentésű föld-rajzi köznévből alakulhatott. *Korlát-düllő* néven is említik. Vö. *Korlát akácosa*, *Korlát-erdő*, *Kor-lát-Liget*. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 132, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 330, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-E1.

Korlát akácosa 2025: *Korlát akácossa* | *A Kor-lát akácossa meg a Hosszu-láb-Liget köszt vóut. Tehát az akácos csak az árokpartment vóut végig, egészen azon a Kis-kanálison, amit mondom, hogy belejön ide a Turci-patagba, tehát annak a partyám ment végig akácos. Majd erréb meg má csag bokros*. 2008: *Köllát akácosa*. — Akácos a

Korlát és a Hosszú-Liget között futó Kis-kanális partján. — ÉGy., SzMHn. 2: 331. — T19-E1.

Korlát-dűlő lásd **Korlát**

Korlát-erdő 1864: *kollát erdők, Kollát Erdő* | *Ez utóbbiból régebben egy terület kiirtatván, kolláttal kerített be, s nevét innen nyerte.* — Egykori erdő a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a mai Korlát területén feküdt. **Korlát-erdők** formában is szerepel. — PESTY 1864/57: 431b, 444b.

Korlát-erdők lásd **Korlát-erdő**

Korlát-Liget 1864: *Kollát-Liget.* — Egykori dűlő a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Talán a Ligetnek a Korlát melletti része lehetett. — PESTY 1864/57: 444b.

Korom-hát 2008: *Koromhát, Koronhát.* — A település északi határában, az Egli-tagtól a kisbányai határig húzódó szántóföld. A szomszédos Kisbányon területére is átnyúlik. Nevének előtagja egyesek szerint a föld jó minőségére utal, de lehet személynév is. Vö. Korom-meg. Lásd Korom (Kisbányon). — SzMHn. 2: 331. — T18-C1.

Korom-meg 1866: *Koram meg*, 1865: *Koram meg, Korám még*, 1864: *Kórómegy*, 19. sz.: *Koromeg*, 1802: *Korom (?) megett*, 1780: *Korong meget*, 1679: *Korong meget.* — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. Legkorábbi, **Korong mögött** nevében talán a *korong* 'lapos, henger, illetve kör alakú hely' értelmű földrajzi köznévi szerepel. Ennek újraértelmezésével jöhetett létre a később használatos **Korom mögött** névforma. A *mögött* névutóval álló előfordulások hol? kérdésre felelő alakok lehetnek. Az is elképzelhető, hogy a név a szomszédos Kisbányonban ma is ismert *Korom* nevű földterület közelségére utal. A *Korom-meg* név utótagja a *meg* 'valami mögött lévő terület' jelentésű földrajzi köznévi. Az adatok között több rontott forma található. Vö. Korom-hát. Lásd Korom (Kisbányon). — FKNT., PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 533, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-C1.

Korom mögött lásd **Korom-meg**

Korong mögött lásd **Korom-meg**

Kósa-tag 2008: *Kósa-tag.* — Szántóföld a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Nevét tulajdonosáról kaphatta. A név utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt lévő határ egy-

ben lévő darabja' jelentésű földrajzi köznévi. — FKNT., SzMHn. 2: 331.

Kozsán-kereszt 2025: *Kereszt ~ Kozsán-kereszt* | *Kozsán Kati csináta*, 2008: *Kozsán-kereszt.* — A Pusztahegyesi út elején álló kereszt. Nevét az állíttatójáról kapta. **Kereszt** formában is említik. — ÉGy., SzMHn. 2: 343. — T19-G2.

Kozsán-rét 2025: *Kozsán-réjt* | *Az is a Lenes-rédbe van. Az csak ijen kissebb énevezés, de létezik, na! Vóút legalábbis. A Kozsán családé vóút.* 2014: *Kozsán-rét*, 2008: *Kozsán-rét.* — Szántóföld a határ keleti részén a Sváb-rét mellett. A tulajdonos Kozsán családról kapta a nevét. — ÉGy., Kiss 2014: 159, SzMHn. 2: 343. — T19-G3.

Kőbánya 1. 2025: *Kűbánya* | *Az a domb, ahun Kizs-domb. Ott a Kőübánya vóút.* 2014: *Kőübánya*, 2008: *Kőbánya.* — Kőbánya a Kis-hegyen. Ma már nem működik. — ÉGy., Kiss 2014: 132, SzMHn. 2: 331. — T19-F2.

Kőbánya 2. 2025: *Kűbánya*, 2008: *Kőbánya.* — Kőbánya a Körömszedő területén. Ma már nem működik. — ÉGy., SzMHn. 2: 343. — T19-G2.

Kőhid 1. lásd **Híd 1.**

Kőhid 2. 2025: *Kűhid ~ Hid ~ Vashid* | *Kimenc Terebesrű meg a izé köszt, a Kis-hety köszt van ott egy vashid. ... két ijen kis korlát vam mellette.* 2008: *Kűhid, Pállóuféli-híd, Sebesvész-híd, Új-híd.* — Híd a Hegy úton a Kis-Pálló-fél mellett. **Híd** és **Vashid** formában is említik. A **Pállóféli híd** és **Sebesvész-híd** elnevezések a híd mellett fekvő területekre utalnak. Korábban **Új híd** formában is szerepelt. — ÉGy., SzMHn. 2: 331, 334, 336, 344. — T19-F2.

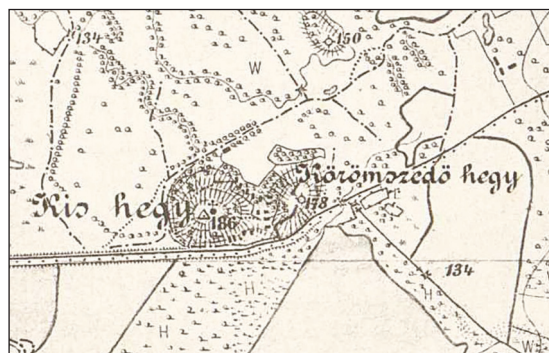
Kőhid 3. 2025: *Kűhid* | *Az az ety hid van a közepin, ahogy menc a Fészegen.* — Híd a Fészegen. — ÉGy. — T31-G3.

Körös-ág-víz 2008: *Körös-ág-víz.* — Patak a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. A név előtagjában a *körös* fanév a hely növényzetére, az ott növényöző kőrösfákra utal, az *ág* földrajzi köznévi pedig 'folyóvízből kiszakadó és abba visszatérő elágazás' vagy 'kisebb csatorna' jelentésben szerepel. A feltehetően elsődleges *Körös-ág* név utólag egészült ki a *víz* földrajzi köznévi. — FKNT., SzMHn. 2: 331.

Körömszedő 1. 2025: *Körömszedő* | *Ijen koc-kágbú van ... Ojan, mintha macskaköves ut lenne. Ojambúl, kövegbű vóult kirakva a zuty-*

tya. Csak nem mint a macskaköü, hanem ijen szikladarabogból. 2014: *Körömszedő*, 2008: *Körömszedő*. — Köves út, a település keleti határában, a Kis-hegy és a Körömszedő-hegy között fekszik. Egyesek szerint a Hegy útnak a Kis-hegy közelében lévő szakasza. A helybeliek szerint nevét onnan kapta, hogy a viszonylag meredek köves útszakasz gyakran lekoptatta az igavonó állatok patáját. *Körömszedő*-nek nevezik azt a kovácsszerszámot, amellyel a lovak patáját kiigazítják. — ÉGy., Kiss 2014: 133, SzMHn. 2: 331. — T19-F2.

Körömszedő 2. 2025: *Körömszedőü*, 2014: *Körömszedő-hegy*, 2008: *Körömszedőü*, *Körömszedő-hegy*, 1941: *Körömszedő h[egy]*, 1931: *Körömszedő h[egy]*, 1884: *Körömszedő hegy*, 1866: *körömszedő*, 1865: *Körömszedo*, 1864: *Köröm szedő*. — Szőlőhegy és erdő, a Körömszedő úttól keletre fekszik. Nevét az útról kaphatta. **Körömszedő-hegy** formában is említik. — ÉGy., HKFT., Kiss 2014: 133, MaKF., PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 331, 343, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T19-F2.

A Körömszedő-hegy és a Kis-hegy a harmadik katonai felmérés térképén

Körömszedő-hegy lásd **Körömszedő 2.**

Körte alja lásd **Körtefa-láb**

Körtefa alja lásd **Körtefa-láb**

Körtefák 1864: *Körtefák*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név a terület növényzetére utal. Esetleg azonos lehet a *Körtefa-láb* nevű hellyel. — PESTY 1864/57: 444b.

Körtefa-láb 2025: *Körtefa-láb*, 2014: *Körtefa-láb*, 2008: *Körtefaláb*, 1866: *Körtefa allya*, 1865: *Körtefa allya*, *Körtéfallya*, *Körtfa allya*, 19. sz.:

Körtalja. — Szántó föld a település északi határában az Egli-tag és a Rekettye-hát-lapos között. Nevét a korábban itt álló körtefáról kapta. A név utótagja a *láb* 'dülő vagy annak egyik része' jelentésű földrajzi köznévv. Korábban **Körtefa alja**, illetve **Körte alja** néven említették, s ez a név akkor a mai Egli-tag területét is jelölte. Vö. *Körtefák*, *Körtélyes-szeg*. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 133, SzMHn. 2: 332, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-C1.

Körtélyes-szeg 1864: *Körtélyes szeg*. — Egykori dülő a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. A név előtagja vagy a *körtély* növénynevből alakult -s képzővel, vagy a *körtélyes* 'terület, ahol sok a vadkörtefa' jelentésű földrajzi köznévv szerepel benne, utótagja pedig a *szeg* 'folyókanyarban fekvő földterület' jelentésű földrajzi köznévv. Talán a *Körtefa-láb*bal azonos helyet jelölt. — FKNT., PESTY 1864/57: 444b.

Kövices lásd **Kavicsos 1.**

Kövicesgödör lásd **Kavicsos 2.**

Kövices-szer lásd **Kavicsos 1.**

Kövices-szer-dülő lásd **Kavicsos 1.**

Köz-domb-kapu 2025: *Köz-dom-kapu*. — Szántó föld a határ keleti részén a Túrterebesiszőlőhegyen fekvő Köz-dombbal szemben. A név utótagja a *kapu* 'tájrsz eleje, kezdete' jelentésű földrajzi köznévv. — ÉGy., FKNT. — T19-H1.

Középső-Láz 2025: *Középsőü-Láz*. — Szántó föld a település déli határában a Láz területén, annak középső táblája. Az Alsó- és a Felső-Láz között fekszik. — ÉGy. — T19-E3.

Közös-legelő lásd **Legelő 1.**

Községháza lásd **Óvoda, Polgármesteri hivatal**

Községi-legelő lásd **Legelő 1.**

Kultúr lásd **Kis kultúr, Nagy kultúr**

Kultúrház lásd **Kis kultúr**

Kultúrház útja lásd **Temető utca**

Kultúrotthon 1. lásd **Kis kultúr**

Kultúrotthon 2. 2025: *Kulturothon*. — Épület Túrterebestelepen. Kultúrházként működik. — ÉGy. — T18-C5.

Kupás-bükk 2008: *Kupásbükk*. — Erdő a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. A név előtagja személynév lehet, és a terület egykori tulajdonosára utalhat. Utótagja a *bükk* 'bükkfából álló erdő' jelentésű földrajzi

köznév nyelvjárási *bikk* változata. — FKNT., SzMHn. 2: 332.

Kúti-láb 1. 2025: *Kuti-láb*. — Szántóföld a település déli határában. A Láznak a Hosszú-Láztól északra fekvő része. Keleti részét Középső-Láznak, nyugati részét Alsó-Láznak nevezik. A földtábla közepén futó út mentén korábban kút állt, erre utal a név előtagja, az utótagja a *láb* 'dülő vagy annak egyik része' jelentésű földrajzi köznév. — ÉGy., FKNT. — T19-E3.

Kúti-láb 2. 2025: *Kuti-láb | Amejik a harmadik láb, asz Kuti-lábnak monták a Pás-ligedben, mer ott is vóut egy naty kút*. — Szántóföld a település északnyugati határában. A Pást-ligetnek a Nagy-kanális melletti földtáblája, melyen korábban kút állt. A név utótagja a *láb* 'dülő vagy annak egyik része' jelentésű földrajzi köznév. — ÉGy., FKNT. — T18-A2.

Kutyaszorító lásd **Park utca**

Lackó-legelő 2008: *Lackó-legelő*. — Legelő a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. A név előtagja a terület tulajdonosára utalhat. — SzMHn. 2: 332.

Lajbi lásd **Glajmi**

Lajbli-gödör lásd **Glajmi**

Lakodalmas ház lásd **Nagy kultúr**

Lanka 1. 2025: *Lanka | Van a Lanka még, ami megy lefele a Főzdehez, a Legelőjre*. 2014: *Lanka*, 2008: *Lanka*. — A belterület északnyugati részén fekvő kisebb falurész. A helybeliek szerint a Legelőből szakították ki a területet, és a telkeket kiosztották azoknak, akik igényelték. A név a *lanka* 'ártéren, holtmederben levő gyümölcsös' jelentésű földrajzi köznévből alakult. Vö. Lankai-tanya, Lankási kereszt. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 99, 134, SzMHn. 2: 320, 332. — T31-E3.

Lanka 2. lásd **Szólóalj**

Lankai-tanya 1944: *Lankaitanya*, 1940–1944: *Lankaitanya*. — Egykori tanya a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a Lanka területén állhatott. — EH., Hnt.

Lankási kereszt 2025: *Lankási kereszt*, 2014: *Lankási kereszt*, 2008: *Lankási-kereszt*. — A Lanka és az Újsor találkozásánál álló kereszt. — ÉGy., Kiss 2014: 100, SzMHn. 2: 320. — T31-F3.

Láp 2025: *Láp ~ Fekete-láp | Fekete talaju. | Ez a Láp ez nagyon hosszam megyen. ... Az ot fojtatóyudik, az is Láp. Fekete-láp, bal óudarra fele, jobb óudarra fele. Egész az Agyagossal jön össze*. — Nagy kiterjedésű szántóföld Túrtereibestelep határában. A név a *láp* 'vizinövényekkel benőtt, mocsaras terület, rétség' jelentésű földrajzi köznévből alakult. Talaja színéről **Fekete-láp**-nak is nevezik. Vö. Alsó-erdősi-láp, Kis-Láp, Nagy-Láp. — ÉGy., FKNT. — T18-B4.

Lapos 1864: *Reketyehát, a Laposontul, Reketyehát a Laposon* innen. — Egykori lapos a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Talán azonos mai Reketye-hát-lapossal. A név a *lapos* 'környezeténél alacsonyabban fekvő, többnyire vizenyős, legelőnek vagy kaszálónak alkalmas, sík terület' jelentésű földrajzi köznévből alakult. Vö. Lapos mellett, Lapos-szél. — FKNT., PESTY 1864/57: 444b.

Lapos mellett 1780: *Lapos mellett*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név talán a Reketye-hát területén húzódó Lapos melletti területre utal. — SZABÓ 1937: 534.

Lapos-szél 1780: *Lapos szel*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja talán a Reketye-hát területén húzódó Lapos névvel azonos. Utótagja a *szél* 'valamely területnek a széle, határa' jelentésű földrajzi köznév. — FKNT., SZABÓ 1937: 534.

Láz 2025: *Láz, Lázra*, 2008: *Láz*, 1866: *Laz*, 1865: *Laz*. — Szántóföld a határ déli részén a Farkas-cserétől északra. Részei a Hosszú-Láz, a Kis-Láz, az Útmenti-Láz és a Kúti-láb. A név a *láz* 'erdei tisztás, irtás' jelentésű földrajzi köznévből alakult. Vö. Láz-Éger, Lázi-kút. — ÉGy., FKNT., SzMHn. 2: 332, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-D3, T19-E3.

Lázár kútja 2025: *Lázár kuttya*, 2014: *Lázár kuttya*, 2008: *Lázár kuttya*. — Kút a település északi határában a Lázár-tanya közelében. — ÉGy., Kiss 2014: 134, SzMHn. 2: 332. — T11-E5.

Lázár-Liget 2025: *Lázár-Liget*, 2014: *Lázár-tag*, 2008: *Lázár-tag*. — A település északi határában a Dolláros-Liget mellett fekvő szántóföld. A Liget része. Korábban ezen a területen állt a Lázár-tanya, erre utal a név előtagja. A **Lázár-tag**

névváltozat utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt lévő határ egyben lévő darabja' jelentésű földrajzi köznévről. — ÉGy., FKnt., Kiss 2014: 134, SzMHn. 2: 332. — T11-E5.

Lázár-tag lásd Lázár-Liget

Lázár-tanya 2025: *Lázár-tanya*, 2014: *Lázár-tanya*, 2008: *Lázár-tanya*. — Egykori tanya a határ északkeleti részén a Lázár-Liget területén. Nevét tulajdonosáról kapta — ÉGy., Kiss 2014: 134, SzMHn. 2: 332. — T11-E5.

Láz-Éger 2025: *Láz-Éger*, 2014: *Láz-éigèr*, 2008: *Lázéigèr*. — A település déli határában fekvő lapályos terület, az Égernek a Láz melletti része. Vö. Láz-Égeresi-rét. — ÉGy., Kiss 2014: 134, SzMHn. 2: 332. — T19-E4.

Láz-Éger

Fotó: Hankusz Éva

Láz-Égeresi-rét 2008: *Lázégresi-rét*. — A település külterületén fekvő rét. Pontos helyét a forrás nem közli. Bizonyára a Láz-Éger területét vagy annak valamely részét jelöli a név. — SzMHn. 2: 332.

Lázi-kút 2025: *Lázi-kut*, 2014: *Lázi-kut*, 2008: *Lázi-kút*. — Kút a Láz területén. — ÉGy., Kiss 2014: 135, SzMHn. 2: 332. — T19-E3.

Legelő 1. 2025: *Legelőü ~ Kösségi-legelőü ~ Közös-legelőü ~ Nagy-legelőü* | *Tehát ott az embereknek minnek megvóut, hogy mennyi területte van.* 2014: *Közös-legelőü*, 2008: *Közös-legelőü*, 1866: *Legelő*, 1865: *Legelő*. — Legelő a település határának északnyugati részén. Ma is itt legel a falu csordája. A **Nagy-legelő** név talán a szomszédos Halmi határához tartozó Kis-legelőhöz való viszonyítást fejezi ki. **Köz-ségi-legelő** és **Közös-legelő** néven is említik, mivel közös használatban volt. Vö. Legelő utca 1., 2. — ÉGy., Kiss 2014: 134, SzMHn. 2: 332, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-B2.

Legelő 2. 2025: *Legelőü ~ Dröguseni-legelőü*, 2014: *Legelőü*. — Túrterebesteleg legelője a Túr déli partján az Agyagos mellett. A **Draguse-ni-legelő** névforma előtagjában Túrterebesteleg románból kölcsönzött neve szerepel. — ÉGy., Kiss 2014: 135. — T18-B4.

Legelő út lásd Legelő utca 1.

Legelő utca 1. 2025: *Legelőü ucca*, 2014: *Legelőü ucca*, *Legelő út*, 2008: *Legelő ucca*, *Legelő út*. — A Fő utcáról délnyugati irányba nyíló, a Legelőhöz vezető utca. Hivatalos neve *Legelő utca*, de **Legelő út** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 100, SzMHn. 2: 320. — T31-E2F2.

Legelő utca 2. 2025: *Legelőü ucca ~ Pösuni ucca*. — Utca Túrterebestelegen. A Legelőre vezet. A **Pasuni utca** a hivatalos román *Strada Pășunii* 'Legelő utca' név magyarban is használatos formája. — ÉGy. — T18-C4.

Lejáró híd 2008: *Lejáró-híd*. — Híd a Kis-hegy közelében. Pontos helyét nem ismerjük. — SzMHn. 2: 343.

Lekence 1341/1482: *Lekenche*. — A településen említett patak. Pontos helyét nem ismerjük. Szláv eredetű helynév, nyelvi előzménye Kiss LAJOS szerint a szláv *Лькница, amely a *Лькна 'ingovány, kis vízfolyás' jelentésű szó képzős származéka. — DL. 70998, FNESz. *Avaslekenche*, *Szászlekenche*, Kiss 1997: 203, Perényi 52.

Lenes-rét 2025: *Lenes-rét* | *Régen ahoty kimentünk itten a Hegy uccának a Hidon keresztül, bal óudarra fele, akkor ot vóut a Lenes-rét erdőü, utánna a Vész-ódal.* | *Én hatvankilendzbe mentem be katonának, mire leszereltem, az egész Lenes-rét le vóut tarolva, feldulva. Asz mind Oroszországba vitték a minőségi fadarabokat.* 2014: *Lenes-rét*, 2008: *Lenes-rét*, 1866: *Lenes rét*, 1865: *Lenes rét*, *Lenés rét*, 1864: *Lenes rét*, *Lenesrét* | *Hajdan valamely Lenes nevü tiszt a közeli erdőségből retét tisztítatván a Lenes rét név rajta maradt.* 19. sz.: *Lenesrét*, *Lenesrét dülő*. — Szántófield, korábban erdő a határ keleti részén a Hegy út mentén. Nevének eredetét PESTY FRIGYES helynévtárának helyi adatközlője személynévre vezet vissza, de jellegzetes növényzetéről is kaphatta a nevét. **Lenes-rét-dülő** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 135, PESTY 1864/57: 431a, 444b, SzMHn. 2: 332, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-E2.

Lenes-rét-dűlő lásd **Lenes-rét**

Lengyel 2014: *Lengyèl*, 2008: *Lengyèl*, 1931: *Lengyel*. — Szántó föld a település határában, a nyugati határszélen. Nevét tulajdonosáról kaphatta. — Kiss 2014: 135, SzMHn. 2: 332, T16.T.541. — T17-F5.

Libalegelő 2025: *Libalegelőü*, 2014: *Libalegelőü*, 2008: *Libalegelőü*, 1865: *Liba legelő*. — Bokros terület a belterülettől keletre a Hegy út mentén. Korábban libák legeltetésére használták. Vö. Liba-sor. — ÉGy., Kiss 2014: 135, SzMHn. 2: 332, T1.S.79.1782/2. — T18-D2.

Liba-sor 1864: *Libasór*, 1780: *Libasorban* való földek. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. Bizonyára libák legeltetésére használt terület volt. A név utótagja a *sor* 'szabályos alakú földdarabok a határban' jelentésű földrajzi köznévv. Esetleg azonos a Libalegelővel. — FKnT., PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 534.

Liget 2025: *Liget*, *Ligetre*, *Ligeten*, 2014: *Liget*, 2008: *Liget*, 1941: *Liget*, 1900: *Liget*, 1898: *Liget*, 1866: *Liget*, 1865: *Liget*, 1864: *Liget*, 19. sz.: *Liget*. — Nagy kiterjedésű szántó föld a település határának északkeleti részén. A név a *liget* 'kisebb ritkás erdő' jelentésű földrajzi köznévből alakult. Részei a Dolláros-Liget, a Grün Ábi Ligete, a Hosszú-Liget, a Jogos-Liget, a Korlát-Liget, a Lázár-Liget és a Pásztor-Liget. Vö. Ligetesi-kút, Ligetesi út, Ligeti híd, Liget-tanya. — ÉGy., FKnT., Hnt., Kiss 2014: 135, MaKF., PESTY 1864/57: 431b, SzMHn. 2: 333, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T11-E5F5.

Ligetesi-kút 2025: *Ligetesi-kut*. — Kút a Liget területén a Ligeti híd közelében. — ÉGy. — T11-E5.

Ligetesi út 2025: *Ligetesi ut*, 2014: *Ligetesi út*, 2008: *Ligetesi út*. — A Hajnal utca folytatása a külterületen, a Ligetre vezet. — ÉGy., Kiss 2014: 100, SzMHn. 2: 320. — T18-D1.

Ligeti híd 2008: *Ligeti-híd*. — Kanálison átfelülő híd a Ligetesi út végén. — SzMHn. 2: 333. — T11-E5.

Liget-tanya 2008: *Liget-tanya*, 1944: *Ligettanya*, 1940–1944: *Ligettanya*, 1931: *Liget tn. [tanya]*, 1913: *Ligettanya*, 1907: *Liget tanya*, 1902: *Liget tanya*. — Egykori tanya a Liget északi részén. — EH., Hnt., SzMHn. 2: 333, T16.T.541. — T11-E5.

Liváda utca 2025: *Livádóu ucca* ~ *Libádóu ucca* ~ *Livezilor ucca*. — Utca Túrterebestelepen, a szomszédos Sárközújlakra vezet. A név Sárközújlak román *Livada* nevére utal. Hivatalos neve *Strada Livezii*. Ennek alapján többes számban álló román előtaggal **Livezilor utca** formában is említik. — ÉGy. — T18-C5.

Livezilor utca lásd **Liváda utca**

Lom 1864: *Lom* | *Van e helyiségen a régebben Gércére vonuló tekervényes út közelében egy úgy nevezett „Lom” névről a krónika azt mondja: Midőn a tatárok honunkat tüzzel vasal pusztították, a rombolást e vidék sem kerülhetvén ki, az itt portyászó tatárok elől egy üldözött olá egy közeli terebélyes tölgyfára menekült, hol azonban jelenléte kiderülvén, onnan. nyíllal lövetett le – s csak napok telteükkel – midőn a tatároknak száguldozásuk e vidéken megszűnt – temettetett el ugyanazon tölgy tövébe – a tölgyet a fejszés rég elpusztítá, de a sír, az idők viszonyaival dacoltan – ma is látható – s a kegyeletes oláh, ha Gérceről ere veszi utját, nem mulasztja el, hogy vére emlékezetének egy galy odadobásával ne áldozzék. Most azonban, a tagosítás bejöttével, annak tulajdonossa, lessz e anyi kegyelettel e sír iránt, megnyit igénybe vesznek a multak emlekei, meg lesz é kimélve a kegyeletes Lom – vagy elpusztul az is, mint semmive lettek tenger – Hazánk mutjával szoross kapcsolatban álló – emlekeink!* — Földterület a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. A névadás indítéka ugyancsak ismeretlen. Esetleg kapcsolatban lehet a nyelvjárási *lom* 'különféle növények leveles része, lombja' tájszóval. — PESTY 1864/57: 431a, ÚMTsz.

Lonka lásd **Szólóalj**

Lóúsztató 2025: *Lúúsztatóu* ~ *Ötméteres*, 2014: *Luúsztató*, 2008: *Luúsztató*. — A Túr mélyebb szakasza a belterülettől keletre. Korábban lóúsztatóként használták. Mélysége miatt **Ötméteres**-nek is nevezik. — ÉGy., Kiss 2014: 100, 136, SzMHn. 2: 321, 333. — T19-E3.

Lupicka lásd **Lupicka-ház**

Lupicka-ház 2025: *Lupicka-ház* ~ *Lapicka háza* ~ *Lapicka*, 2015: *Lapicka háza*. — Kisebb lakóház a Dolláros-Liget területén. A név a korábban ott lakó személy családnévére utal. **Lupicka** és **Lupicka háza** formában is említik.

Vö. Lupicka útja. — ÉGy., SZILÁGYI-VARGA 2015: 176. — T11-E4.

Lupicka háza lásd **Lupicka-ház**

Lupicka út lásd **Lupicka útja**

Lupicka útja 2025: *Lupicka uttya ~ Lupicka ut.* — A Lupicka-házhoz vezető mezei út a határ északkeleti részén. **Lupicka út** formában is említik. — ÉGy. — T11-E5.

Májer-rét 2025: *Májer-réjt.* — Szántó föld a Túr mentén a Forrás közelében. Nevét tulajdonosáról kapta. — ÉGy. — T18-C3.

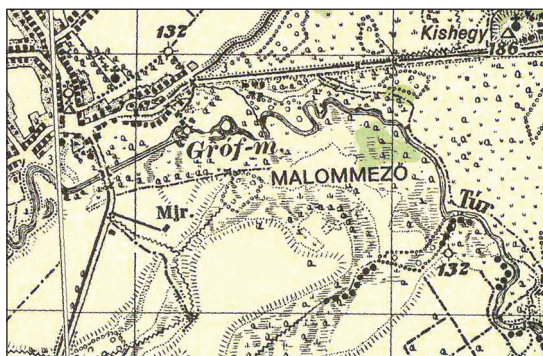
Malom 2025: *Malom | Tehát először a Malom az vizimalom vóut, és azután lett, árommā vóut műköttetve.* 2014: *Malom, Felső-malom,* 2008: *Malom, Felső-malom,* 1941: *Gróf-m[alom],* 1931: *Gróf m[alom],* 1884: *Grófmalom.* — Egykori malom a Túr mentén. Ma már nincs meg, lebontották. A forrásokban szereplő **Felső malom** névforma az Alsó malomhoz való viszonyítást fejezi ki: ez a folyó felsőbb szakaszán állt. **Gróf-malom** formában is szerepel, ennek előtagja bizonyára a malom egykori tulajdonosára utal. Vö. Malom-erdő, Malom híd, Malom-kert, Malom-mező, Malom utca. — ÉGy., HKFT., Kiss 2014: 87, 100, 122, MaKF., SzMHn. 2: 319, 321, 326, T16.T.541. — T18-D3.

Malom-erdő 2008: *Malom-èrdő.* — Erdő a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. Bizonyára a Malom közelében feküdt. Jelenleg nem található erdő a település határának ezen részén. — SzMHn. 2: 333.

Malom híd 2025: *Malom híd.* — Híd a Felszeg és a Malom utca találkozásánál. — ÉGy. — T31-H3.

Malom-kert 2025: *Malom-kert,* 2014: *Malom-kèrt,* 2008: *Malom-kèrt.* — Az egykori Malom kertje. Ma bokros terület. — ÉGy., Kiss 2014: 100, SzMHn. 2: 321. — T18-D3.

Malom-mező 2025: *Malom-mezőü,* 2014: *Malommezőü,* 2008: *Malommezőü,* 1941: *Malom-mező,* 1931: *Malom mező,* 1884: *Malommező,* 1866: *Malom mező,* 1865: *Malo mező, Malom mező,* 1864: *Malommező,* 19. sz.: *Malommező.* — Szántó föld a település határának délkeleti részén. Nevét a Túr és Turci-patak összefolyása közelében álló egykori Malomról kapta. Vö. Malom-mezősi-erdő. — ÉGy., HKFT., Kiss 2014: 136, MaKF., PESTY 1864/57: 444b,

A Malom-mező és a Gróf-malom az 1941-es katonai felmérés térképén

SzMHn. 2: 333, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T19-E3.

Malom-mezősi-erdő 2008: *Malommezősi erdő.* — A Malom-mezővel határos egykori erdő. Helyét pontosabban nem ismerjük. A területet később juhlegelőként hasznosították. — SzMHn. 2: 333.

Malom-szeg 1941: *Malomszeg,* 1931: *Malom szeg,* 1884: *Malom Szeg.* — Egykori földterület a Túr mentén az Alsó malom közelében. A név utótagja a *szeg* 'folyókanyarban fekvő földterület' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., HKFT., MaKF., T16.T.541. — T18-B3.

Malom utca 2025: *Malom ucca | Ot vóut régen egy malom. ... zsákucca mostan.* 2014: *Felsőzegesi kisucca, Malom ucca,* 2008: *Felsőzegesi kisucca, Malom ucca.* — A belterület keleti részén a Felszegről nyíló kisebb utca. Mindössze néhány ház áll rajta. A hivatalos *Malom utca* elnevezés arra utal, hogy a Túr mentén álló Malomhoz vezetett. Korábban **Felsőzegesi Kis utca** néven is említették. — ÉGy., Kiss 2014: 88, 100, SzMHn. 2: 319, 321. — T31-H3.

Marhatemető 2014: *Márha-temetőü,* 2008: *Márha-temetőü.* — Túrterebestelep legelőjének egyik része. Helyét pontosabban nem ismerjük. Korábban itt földelték el az elhullott állatokat. — Kiss 2014: 136, SzMHn. 2: 333.

Második-Svábfalu-vég 1866: *II. Sváb falu vég,* 1865: *Svábfalu vég, II. Svabfalu vég,* 19. sz.: *Svábfaluvég.* — A település északi határában a Svábfalu északi végén, a Bükkös környékén fekvő földterület. Nevének előtagja az Első-Svábfalu-véghez való viszonyítást fejezi ki. **Svábfalu-vég** formában is említik. Vö.

Svábfalu vége. — T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-D2.

Méhes 2025: *Méihés*, 2014: *Méihés*, 2008: *Méhes*, 19. sz.: *Méhes*. — Szántóföld a határ keleti részén a Turci-pataktól délre. A név a *méhes* ’hely vagy építmény, ahol méheket tartanak’ jelentésű földrajzi köznévből alakult. Vö. Méh-kert, Méh-szeg. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 136, SzMHn. 2: 333, T0.53.216.1. — T19-E2.

Méh-kert 1864: *Méhkert* | *Hajdan az uraságnak itt nagy méhészete levén – nevét onnan nyerte.* — A település határában említett dűlő. Pontos helyét nem ismerjük. Talán azonos lehet a Méhessel. Méheket tartottak a területen. — PESTY 1864/57: 432a.

Méh-szeg 1864: *Méhszeg*. — A település határában említett dűlő. Pontos helyét nem ismerjük. Talán azonos lehet a Méhessel. Méheket tartottak a területen. A név utótagja a *szeg* ’folyókanyarban fekvő földterület’ jelentésű földrajzi köznévből. — FKNT., PESTY 1864/57: 444b.

Mészárszék lásd **Fürdő**

Messzelátónál 2025: *Messzelátónál* ~ *Opszervátornál* ~ *Opszervátor*. — Szántóföld a délkeleti határszélen. Korábban fából épült kilátó állt a területen. Az *Obszervátor* név a rom. *observator* ’megfigyelő’ köznévből alakult. *Obszervátornál* formában is említik. — ÉGy. — T25-G2.

Mézes 1656: *Mizes*. — A település határában említett szőlő. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név egy *mézes* lexémát tartalmazó szőlő- vagy gyümölcsfajtanévől keletkezhetett, ugyanakkor nem zárható ki a személynévi eredete sem. A *Mézes* családnév megtalálható a település történeti családnevei között. — SZABÓ 1937: 527, 529, 533.

Milícia lásd **Rendőrség**

Mocsolya lásd **Turci-patak**

Mocsolya-híd lásd **Felszegesi híd**

Mocsolya-patak lásd **Turci-patak**

Molnár csentruja 2025: *Móúnár csentruja* ~ *Csentru* | *A Móúnár üld benne, a Móúnár Józsi. Hát az eperfeldolgozó. Te, pulpálták [kén-dioxidtal tartósították] az epret: tehát a piros eper it maratt, az ekszportot aszt vitték tovább.* 2014: *Mólnár csentruja*, 2008: *Mólnár-csentruja*. — Épület a belterület déli részén. Korábban a kollektív gazdaság itt gyűjtötte be

az epertermést. A név előtagja a begyűjtést végző Molnár Józsefre utal. Az utótag a rom. *centru* ’központ’ szó átvételéből származik. **Csentru** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 100, SzMHn. 2: 321. — T31-G4.

Művelődési otthon lásd **Kis kultúr**

Náci Bandi gödre lásd **Náci-gödör**

Náci-gödör 2025: *Náci-gödör* | *Ottam vóut, mosmá be van, a szemetet oda horgyák befele. Vóut egy nagy gödör. ... mer a Sömberger kertye alatt van. Onnen is épültek a házak. Vájogocs csinátak belüle.* 2014: *Náci Bandi gödre*, 2008: *Náci-Bandi gödre*. — Egykori vályogvető gödör a Rekettyeháti sikátor mentén. Mára jórészt feltöltötték. *Náci* ragadványnevű személy kertje alatt található, erre utal a név előtagja. Korábban **Náci Bandi gödre** formában említették. — ÉGy., Kiss 2014: 100, 137, SzMHn. 2: 321, 333. — T31-F2.

Náci Miska gödörje 2014: *Náci-Miska-gödörje*, 2008: *Náci Miska gödörje*. — Gödör a Fő utca és a Híd utca közötti területen. Tulajdonosáról kapta az elnevezését. A személynévi előtagban a *Náci* ragadványnévből. — Kiss 2014: 100, SzMHn. 2: 321. — T31-G4.

Nádas 2025: *Nádas*, 2014: *Nádas*. — Lapos terület a település északi határában a Zsoldosoké és a Korlát között. Kiss KÁLMÁN kiszaradt tóként említi. A név a *nádas* ’náddal benőtt (vizenyős) terület’ jelentésű földrajzi köznévből alakult. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 137. — T19-E1.

Nagy-ág-hát 1864: *Nagy ág hát*. — Egykori dűlő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név előtagja egy *Nagy-ág* víznév lehet, utótagja pedig a *hát* ’dombos vízparti terület’ jelentésű földrajzi köznévből. Az *ág* földrajzi köznévből kiszakadó és abba visszatérő elágazás’ vagy ’kisebb csatorna’ értelmű a névben. — FKNT., PESTY 1864/57: 444b.

Nagy-Alsó-erdő 2025: *Nagy-Alsó-erdőü*, 2014: *Naty-alsó-erdőü*, 2008: *Nagy-alsó-erdő*. — Szántóföld a település délnyugati határában. Az Alsó-erdő nagyobbik darabja. A név előtagja a Kis-Alsó-erdőhöz való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy., Kiss 2014: 137, SzMHn. 2: 333. — T18-A5.

Nagy bolt lásd **Bolt, CBA**

Nagy-Csere 2008: *Natycsere*. — BURA LÁSZLÓ szerint erdő a település határában. Helyét

pontosabban nem ismerjük. Bizonyára a Csere valamely része lehetett. A név előtagja a terület méretére utalhat. — SzMHn. 2: 333.

Nagy-Éger lásd **Éger**

Nagyfalu lásd **Fő utca**

Nagy-Hodos 1864: *Nagy Hodos*. — Egykori földterület a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára a Hodos valamelyik része volt. A név előtagja a Kis-Hodoshoz való viszonyítást fejezi ki. — Pesty 1864/57: 444b.

Nagy-kanális 1. lásd **Turci-patak**

Nagy-kanális 2. 2025: *Naty-kanális ~ Kanális ~ Bábonyi-patak ~ Bábanyi-patak ~ Bábonyi-árok ~ Bábanyi-árok | A Bábanyi-patak tehát a Bábanyi ut mellett kezdődik, jöm végig*. — Túrterebes és Kisbábony határán folyó kanális. Erre utal a **Bábonyi-patak** és **Bábonyi-árok** megnevezése. A *Nagy-kanális* név előtagja a Kis-kanálishoz való viszonyítást fejezi ki. **Kanális** formában is említik. — ÉGy. — T10-D5.

Nagy körtefánál 1864: *Nagy Körtefánál*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. Nevét az ott álló körtefáról kapta. — PESTY 1864/57: 444b.

Nagy kultúr 2025: *Naty kultur ~ Kultur ~ Lakadalmos ház*. — Épület a Temető utcában. Rendezvényteremként működik. A név előtagja a Kis kultúrhoz való viszonyítást fejezi ki. **Kultúr** és **Lakodalmos ház** formában is említik. Vö. Kultúrház útja. — ÉGy. — T31-G3.

Nagy-Láp 1884: *Nagy láp oldal*, 1864: *nagy láp | Szárazévekben mind meg anyi jó széna termő helyiségek*. 1863–1864: *Nagy láp*. — Egykori földterület a település déli határában. A Láp nagyobbik része. A név előtagja a Kis-Láphoz való viszonyítást fejezi ki. **Nagy-Láp-oldal** formában is szerepel. — HKFT., MKFT., PESTY 1864/57: 431a. — T18-A5B5.

Nagy-Láp-oldal lásd **Nagy-Láp**

Nagy-lapos 1866: *Nagy Lapos*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja a terület méretére utalhat. Utótagja a *lapos* 'környezeténél alacsonyabban fekvő, többnyire vizenyős, legelőnek vagy kaszálónak alkalmas, sík terület' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., T1.S.79.1782/3.

Nagy-Láz lásd **Hosszú-Láz**

Nagy-láz 1863–1864: *Nagy lás*, 1679: *Nagh laz*. — Egykori mocsaras terület az északnyugati határszélen. Egy része Halmi határába esik. A név előtagja a terület méretére utalhat. Az utótag a *láz* 'erdei tisztás, irtás' jelentésű földrajzi köznévv. Lásd *Nagy-láz* (Halmi). — FKNT., MKFT., SZABÓ 1937: 533. — T18-A1.

Nagy-legelő lásd **Legelő 1.**

Nagy-Palló-fél 2025: *Naty-Palló-fél*, 2014: *Naty-pallóúfél*, 2008: *Naty-pállóúfél*. — Szántóföld a település határának keleti részén a Kis-Palló-fél és a Kis-hegy alja között. A Palló-fél nagyobbik, keleti táblája. — ÉGy., Kiss 2014: 137, SzMHn. 2: 334. — T19-F2.

Nagy-Palló-fél

Fotó: Hankusz Éva

Nagy-Pást-liget 1780: *Nagy Pástliget*. — A település határában említett földterület. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára a Pást-liget nagyobbik része lehetett. A név előtagja a Kis-Pást-ligethez való viszonyítást fejezte ki. — SZABÓ 1937: 533.

Nagy-Peres 2025: *Naty-Peres | Tehát od bent megent megyen a Naty-kanális, végig ott a bábonyi határ meg a terebesi határ köszt. Ami mellet van a Peres, a Naty-Peres. És a laposon kivírre fele, az uthosz fele a Kis-Peres*. — Szántóföld a határ északi részén. A Peres nagyobbik darabja. A név előtagja a Kis-Pereshez való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy. — T11-E5.

Nagy-Sár-Éger 2025: *Naty-Sár-Éger*, 19. sz.: *Nagysáréger*. — Szántóföld a település délkeleti határában a Híd ali mező és a Piskáros között. A Sár-Éger nagyobbik darabja. A név előtagja a Kis-Sár-Égerhez való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy., T0.53.216.1. — T18-D3, T19-E3.

Nándor-sarok 2014: *Nándor sarok*, 2008: *Nándor sarok*. — A település határában említett földterület. Pontos helyét a források nem közlik. A név előtagja a terület tulajdonosára utalhat.

Az utótag a *sarok* 'nagyobb terület, határrész kisebb része, szöglete' jelentésű földrajzi köznév. — FKnt., Kiss 2014: 138, SzMHn. 2: 334.

Nepomuki-kápolna lásd **Nepomuki Szent János-kápolna**

Nepomuki Szent János-kápolna 2025: *Nepomuki Szent János-kápolna ~ Nepumuki kápolna*, 2014: *Nepumuki Szent János-kápolna*, 2008: *Nepumuki-Szent-János-kápolna*. — Kisebb kápolna a Túr hídja mellett. Nepomuki Szent Jánosnak, a hidak védőszentjének a tiszteletére építették. **Nepomuki-kápolna** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 101, SzMHn. 2: 321. — T31-G4.

Nyálas-kátyú 2025: *Nyálas-kátyóu*, 2008: *Nyálas kátyóu*, *Nyálos kátyóu*, 1864: *Nyároskátyó*, 1679: *Nyaras katyoja*. — A Hajnal utca végén a Brigád mellett fekvő, ma már feltöltött gödör. Az itt vetett vályogból épült többek között a Kollektív ól. A név eredeti alakja a történeti forrásokban szereplő, a terület növényzetére utaló *Nyáras-kátyú*, *Nyáras kátyúja* név lehetett, amelyből az előtag átértelmezésével jött létre a mai *Nyálas-kátyú* névforma. A név utótagja a *kátyú* 'vízjárta terület, rét' jelentésű földrajzi köznév. — ÉGy., FKnt., PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 334, SZABÓ 1937: 533. — T18-D2.

Nyáras-kátyú lásd **Nyálas-kátyú**

Nyáras kátyúja lásd **Nyálas-kátyú**

Nyáras-szél 1679: *Nyaras szel*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja a terület növényzetére utal. Utótagja a *szél* 'valamely területnek a széle, határa' jelentésű földrajzi köznév. — FKnt., SZABÓ 1937: 533.

Nyárfák mellett 2014: *Nyárfák-mellett*, 2008: *Nyárfák-mellett*. — Szántó föld a település határában. Pontos helyét a források nem közlik. Nevét a közelében álló nyárfákról kaphatta. — Kiss 2014: 138, SzMHn. 2: 334.

Nyárfás 2025: *Nyárfás*. — A Kisfalu és az Újsor találkozásánál fekvő kisebb földterület. Nevét az itt álló nyárfákról kapta. — ÉGy. — T18-C3.

Nyári-kert 2025: *Nyári-kert* | *A Nyári-kert meg a Csárda. A Nyári-kert, izének, a Szeres után, de má le vam bontva. ... kuglisztak, mek sör vóut*. 2014: *Nyári kèrt*, 2008: *Nyári kèrt*. — Egyházi tulajdonú terület a Temető utcában. Korábban a fiatalok szórakozóhelyként szolgáló körülkerít-

tett kert volt. — ÉGy., Kiss 2014: 101, SzMHn. 2: 321. — T31-G3.

Obszervátor lásd **Messzelátónál**

Obszervátornál lásd **Messzelátónál**

Ócska Hegyesi út lásd **Ócska Hegy út**

Ócska Hegy út 2025: *Óucska Hegy ut* | *Ott jobbra, még a Hittul erébb Óucska Hegy utnak monták, tehát az Óucska Hegy ut, régen ot jártak a Hegyre, nem itt, egyenesen*. 2014: *Ócska-hegy út*, 2008: *Ócska-hegy út, Ócskahegyesi út, Pallófelesi út*. — Túrterebesizőlőhegyre vezető út volt, a ma használatos Hegy úttól délre. **Ócska Hegyesi út** formában is említik. Az elnevezések előtagjában szereplő *ócska* melléknév 'régí' értelmű, és a Hegy úthoz, illetve a Hegyesi úthoz való viszonyítást fejezi ki. Korábban a Palló-fél közelsége miatt **Pallófelesi út**-ként is említették. — ÉGy., Kiss 2014: 138, SzMHn. 2: 334, 344. — T19-E2.

Ócska-Túr lásd **Holt-Túr**

Oláh-bolt lásd **Bolt**

Oláh boltja 2014: *Olá bóuttya, Olá bóutya*, 2008: *Olá bóuttya, Olá bóutya*. — Egykori bolt a belterületen, ma már nincs meg, lebontották. Tulajdonosáról kapta a nevét. — Kiss 2014: 101, SzMHn. 2: 321.

Orosz templom lásd **Görögkatolikus templom**

Orvosi rendelő 2025: *Rendelőü ~ Diszpenszár ~ Orvasi rendelőü ~ Fogászat*, 2014: *Fogászat, Orvosi rendelő, Rendelő*, 2008: *Fogászat, Orvosi-rendelő, Rendelő*. — Épület a Kisfalu keleti végén a Polgármesteri hivatal szomszédságában. Fogorvosi és háziorvosi rendelő működik benne, így **Fogászat** és **Rendelő** formában is említik. A rom. *dispensar* 'orvosi rendelő' jelentésű szó a magyarba is átkerült, ebből alakult a **Diszpenszár** név. — ÉGy., Kiss 2014: 89, 101, 107, RKsz., SzMHn. 2: 318, 321. — T31-F3.

Óvoda 2025: *Ovoda*, 2014: *Kösségháza, Óvoda*, 2008: *Kösségháza, Óvoda*. — A település óvodája a Fő utcán a Római katolikus templom szomszédságában. Korábban a már lebontott régi épületben működött a községháza, erre utalva **Községháza** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 99, 101, SzMHn. 2: 320, 321. — T31-G3.

Ökör-fő 1866: *Ökerfü*, 1865: *Ökerfü, Ökerfu*, 1864: *Ökör fü, Ökörfü* | *Jó szénatermő hely – s nevé onnan nyéré*. 19. sz.: *Ökörfü*, 1780: *Ökörfü*,

1690: *Ökörfü alatt*, 1499: *Eukerfeu*, 1341/1482: *Vkurfew*. — Egykori dülő a település északi határszélén a mai Csíkos-tanya környékén. A név *fő* utótagjának ’vízfolyásnak, főként pataknak a kezdete, forrása’ jelentése arra utal, hogy elsődlegesen vizet jelölt, majd a név átvonódott a szomszédos területekre. Talán a víz eltűnését követően értelmezték újra *Ökör-fű* alakban. Ezt erősíthette az is, hogy PESTY FRIGYES adatközlője szerint kaszálóként használták a területet. Lásd *Ökör-fő* (Kisbábony, Tamásváralja). — FKNT., Perényi 52, PESTY 1864/57: 431b, 444b, SZABÓ 1937: 533, SZIRMAY 1805: 156, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T18-B1.

Ötméteres lásd **Lóúsztató**

Pacala utca lásd **Vásártér utca**

Pacal utca lásd **Vásártér utca**

Paku-láp 2008: *Paku-láp*. — Mocsaras terület a Túr egyik kanyarulatában a település keleti részén. A név előtagja személynév, és a terület egykori birtokosára vagy használójára utalhat. — SzMHn. 2: 344. — T19-G3.

Palacsintás lásd **Cukrászda**

Pálínka-főzde lásd **Pálínka-főző**

Pálínka-főző 2025: *Pájínka-főző* ~ *Pájínka-főzde* ~ *Főzde*, 2014: *Pájínka-főzői*, 2008: *Pálínka-főzői*. — Egykori pálínka-főző a Lenes-rét közelében a Túr egyik holtága mellett. **Főzde** és **Pálínka-főzde** néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 138, SzMHn. 2: 334. — T19-E2.

Palló-fél 2025: *Pallóu-fél* | *A Kis-heggyel szembe fele má, következik a Legelő után röktön a falubú*. 2008: *Pallóufél*, 1864: *Pallófél*, 19. sz.: *Pallófél dülő*. — Szántó föld a település határának keleti részén a Hegy úttól északra. Részei a Kis és a Nagy-Palló-fél. A név a *palló* ’vastag, széles deszkából készült gyalogjáró, gyaloghíd’ és a *fél* ’valaminek az egyik vagy mindkét oldalán levő terület’ értelmű földrajzi köznevek összetételéből alakult. A területtel határos Hegy úton levő híd, a mai **Kőhíd**, már a katonai felmérések térképein is jól kivehető, bizonyára erről kapta a nevét. **Palló-fél-dülő** formában is szerepel. Vö. Pallófelesi út, Pallóféli híd. — ÉGy., FKNT., HKFT., MKFT., PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 334, T0.53.216.1. — T19-E2F2.

Palló-fél-dülő lásd **Palló-fél**

Pallófelesi út lásd **Ócska Hegy út**

Pallóféli híd lásd **Kőhíd 2**.

Pálocska-láz 2025: *Pálaska-láz* ~ *Páloska-láz* | *Az onnen, ami szántóterület Palaska-láz, tizenkét hektár, rányulik a Tánára, a fojóura*. 1864: *Pálocska láz*, *Palócska Láz* | *Pálocska nevü irtván, a helyiség, nevét elsajátítá*. — Szántó föld a település keleti határszélén Túrterebesiszőlőhegy szomszédságában. Nevét egykori tulajdonosáról kapta. A *Pálocska* családnév megtalálható a település történeti családnévanyagában. A név utótagja a *láz* ’erdei tisztás, irtás’ jelentésű földrajzi köznévv. — ÉGy., FKNT., PESTY 1864/57: 431b, 444b, SZABÓ 1937: 530. — T19-H1.

Pap-tábla lásd **Pap tagja**

Pap-tag lásd **Pap tagja**

Pap tagja 2025: *Pap tagja* ~ *Pap-tag*, 2014: *Pap-tag*, *Pap-tagja*, 2008: *Pap-tag*, *Pap-tagja*, 1864: *Paptábla*. — Szántó föld a belterület közelében, attól keletre a Temető mellett. A református, a római- és a görögkatolikus egyház tulajdonában van. A név utótagja a *tag* ’a tagosított, művelés alatt lévő határ egyben lévő darabja’ jelentésű földrajzi köznévv birtokos személyjeles formája. **Pap-tag** és **Pap-tábla** formában is említik. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 139, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 334. — T18-D2.

Park 2025: *Park*, 2014: *Pàrk*, 2008: *Pàrk*. — A Fő utca és a Park utca közötti közterület. — ÉGy., Kiss 2014: 102, SzMHn. 2: 321. — T31-G3.

Park utca 2025: *Park ucca* ~ *Kis ucca* ~ *Tempлом ucca*, 2014: *Kis ucca*, *Kutyaszorító*, 2008: *Kis ucca*, *Kutyaszorító*, *Pàrk ucca*. — A Park nyugati oldalán futó, a Fő utcával párhuzamos utca. Méretéről **Kis utcá**-nak is nevezik. A Római katolikus és a Református templom is itt található, erre utal a **Tempлом utca** elnevezése. A **Kutyaszorító** név a *kutyaszorító* ’szűk utcácska’ jelentésű földrajzi köznévből alakult. Hivatalos neve *Park utca*. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 98, 99, SzMHn. 2: 320, 321. — T31-G3.

Parókia lásd **Görögkatolikus parókia**

Pást-liget 2025: *Pás-liget* ~ *Fás-liget* | *Az is nyulik a Legelőitől egészen a Naty-kanálisig. Ot van két láp főüd, nem, három láp főüd. Hát aszt is mongyák Fás-ligetnek meg Pás-ligetnek*. 2014: *Pásliget*, 2008: *Pásliget*, 1935–1936: *Pásliget*, 1913: *Pásliget*, 1907: *Pástliget*, 1900: *Pásliget*, 1898: *Pásliget*, 1864: *Pástliget*, 1780:

Pástliget, 1679: *Pastliget*, 1499: *Palástliget*. — A település határának északnyugati részén a Legelőtől északra fekvő szántóföld. A név előtagja a *Pást* településnév, majd később határnév, amely a szomszédos Halmi határában található. Az utótag a *liget* ’kisebb ritkás erdő’ jelentésű földrajzi köznévv. A *Fás-liget* név az előtag jelentésének újraértelmezésével keletkezett. A legkorábbi *Palást-liget* forma talán tévesen lejegyzett alak lehet. Részei a Kis-Pástliget és a Nagy-Pástliget. Vö. Pástligeti-kút, Pástliget-tanya, Pástliget útja, Pást-sziget. Lásd Pást (Halmi). — ÉGy., FKNT., Hnt., Kiss 2014: 139, PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 533, SzamSz., SZIRMAY 1805: 156, SzMHn. 2: 334. — T18-A2.

Pást-ligeti-kút 2025: *Pás-ligeti-kút*, 2008: *Pástliget-kút*, *Pástligeti-kút*. — Kút a Pástliget északi részén a Kúti-láb területén. *Pást-liget-kút* formában is említik. — ÉGy., SzMHn. 2: 335. — T18-A2.

Pást-liget-kút lásd **Pást-ligeti-kút**

Pást-liget-tanya 1907: *Pástliget tanya*, 1902: *Pástliget tanya*. — Egykori tanya a Pástliget területén. Pontos helyét nem ismerjük. — Hnt.

Pástliget útja 1780: *Pástliget uttya*. — A település határában említett út. Bizonyára a Pástligetre vezetett. — SZABÓ 1937: 534.

Pást-sziget 1604: Pongoch vel *Pasziget*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név a *Pást* településnévnek, utóbb határnévnek és a *sziget* ’minden oldalról vízzel körülvett kisebb-nagyobb szárazföld’ jelentésű földrajzi köznévvnek az összetételével alakult. SZABÓ ISTVÁN elképzelhetőnek tartja a név *Pást-liget* olvasatát is. — FKNT., SZABÓ 1937: 532.

Pasuni utca lásd **Legelő utca 2.**

Pásztor-láb lásd **Pásztor-Liget**

Pásztor-Liget 2025: *Pásztor-Liget ~ Pásztor-láb ~ Pásztor-tag* | *Van a hosszú parcella, és a rövid, asz két lábba van, az a Pásztor-tag, Pásztor-láb*. — Szántóföld az északkeleti határszélen. A Liget keleti része. Nevét a Pásztor család korábban itt álló tanyájáról kapta. A *Pásztor-láb* névváltozat utótagja a *láb* ’dülő vagy annak egyik része’ jelentésű földrajzi köznévv. A *Pásztor-tag* elnevezésben pedig a *tag* ’a tagosított, művelés

alatt lévő határ egyben lévő darabja’ jelentésű földrajzi köznévv szerepel. — ÉGy., FKNT. — T11-F5.

Pásztor-tag lásd **Pásztor-Liget**

Patak lásd **Turci-patak**

Patak-közösi lásd **Két víz között**

Patak-legelő 2008: *Patak-legelő*. — A település határában említett legelő. Pontos helyét a forrás nem közli. Bizonyára valamelyik patak közelében fekszik. Vö. Pataklegelő út. — SzMHn. 2: 335.

Pataklegelő út 2008: *Patak-legelő út*. — A település határában említett út. Pontos helyét a forrás nem közli. Bizonyára a Patak-legelőhöz vezetett. — SzMHn. 2: 335.

Patika 1. 2025: *Patika | Igen, de mostan a Posta mellett van a Patika. A jobb óudalába turkálój van. ... Két patika lett*. 2014: *Gyóccertár*; 2008: *Gyóccertár*. — Gyógyszertár a Felszegen a Posta mellett. *Gyógyszertár* néven is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 92, SzMHn. 2: 319. — T31-G3.

Patika 2. 2025: *Patika*. — Gyógyszertár a Fő utcán a Kitti-bár mellett. — ÉGy. — T31-G3.

Patkó-lapos 2025: *Patkó-lapos ~ Kerek-lapos | A Tőütész szélébe, a Tur ahogy megyen, vannak ijén kissebb, ijem fojóuk*. 2014: *Patkó-lapos*, 2008: *Patkó-lapos*. — A Túr holtága a Legelő déli részén. Alakjáról kapta a nevét. Erre utal a *Kerek-lapos* névváltozat is. Az utótag a *lapos* ’kiszáradt folyómeder’ jelentésű földrajzi köznévv. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 140, SzMHn. 2: 335. — T18-A3.

Pekó lásd **Benzinkút**

Pékség 1. 2025: *Péjkség*, 2014: *Pékség*, 2008: *Pékség*. — Egykori épület a Temető utca keleti végén, pékség működött benne. Ma már nincs meg, lebontották. — ÉGy., Kiss 2014: 103, SzMHn. 2: 321.

Pékség 2. 2025: *Péjkség*. — Pékség a belterület déli részén. Korábban csárda működött az épületben. — ÉGy. — T31-G4.

Perényi-kastély 2025: *Perényi-kastéj ~ Kastéj | Az Uj iskola az legelőül van, és akkó hátú vout a Kastéj, ... abba van egy izé, alóujjáróu, egy bunker. Hogy ot bemenc és kimenc a Turná. Csak a Turná váltig bevan rogyva*. 2014: *Kastéj*, 2008: *Kastéj*. — Épület a Kisfalu utca keleti részén. A Perényi család kastélya volt. *Kastély* formában

Perényi kastély

Fotó: kastelyerdelyben.ro

is említik. Ma iskola működik benne. — ÉGy., KISS 2014: 94, SzMHn. 2: 320. — T31-G4.

Perényi út lásd **Kisfalu utca**

Peres 2025: *Peres*, 2014: *Peres*, 2008: *Peres*. — Szántó föld a határ északi részén a Liget mellett. Részei a Kis- és a Nagy-Peres. A név a *peres* ’földdarab, melyért pereskedés folyt’ jelentésű földrajzi köznévből alakult. — ÉGy., FKNt., KISS 2014: 140, SzMHn. 2: 335. — T10-D5.

Petőfi út lásd **Fűzfa utca**

Piros cső 2025: *Piros csű* | *Piros csű, tehát vették a mintákat [ezzel] ... a vizállást, a talajvizállást. | Itt a Brigádná, ... ety piros csű. Egy ijen csű csak. ... Az észőü hid meg a második hit között.* — A település északi határában a Ligetesi út mentén álló cső. A talajvizállás ellenőrzésére szolgáló eszköz. — ÉGy. — T18-D1.

Piskáros 2025: *Piskáris* ~ *Piskális*, 2014: *Piskáris*, *Piskáros*, 2008: *Piskáris*, *Piskáros*, 19. sz.: *Piskáros*. — Szántó föld a település délkeleti határában a Láz és a Malom-mező között. A név a *piskáros* ’halas’ jelentésű földrajzi köznévből alakult. — ÉGy., FKNt., KISS 2014: 140, SzMHn. 2: 335, T0.53.216.1. — T19-E3.

Plébánia 2025: *Pléjbánija*, 2014: *Plébánija*, 2008: *Plébánija*. — A Park utcában található római katolikus lelkészi lakás. — ÉGy., KISS 2014: 103, SzMHn. 2: 321.

Pofók-zug 1864: *Pofók szug* | *Az erdőbe szegelezett kaszáló Pofók tulajdonosságától kapván nevét.* — Egykori kaszáló a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. Tulajdonosáról kapta a nevét. A név utótagja a *zug* ’valamely határrész (félreeső) szeglete’ jelentésű földrajzi köznévből. — FKNt., PESTY 1864/57: 432a.

Poki-rét 2025: *Poki-réjt*, 2014: *Paki réttye*, *Poki réttye*, 2008: *Paki réttye*, *Poki réttye*. — A Túr

töltésén belüli földterület a Kisasszony-fürdő közelében. Az elnevezés a tulajdonosa ragadványnevére utal. **Poki rétje** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 138, 140, SzMHn. 2: 334, 336. — T18-C3.

Poki rétje lásd **Poki-rét**

Polgármesteri hivatal 2025: *Polgármesteri hivatal* ~ *Kösséjkháza* ~ *Primörija* ~ *Primarija* | *Neket Primarija, mer te Halmibú kerülté ide, de a terebesijeknek Kösséjkháza.* 2014: *Polgármesteri Hivatal, Helyi Tanács*. — Épület a Kisfalu és a Park utca találkozásánál. A település polgármesteri hivatala működik benne. A **Primörria** névváltozat a román *primarie* ’község-háza’ szónak a romániai magyar nyelvbe bekerült formájából származik. **Község-háza** és **Helyi tanács** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 102, RKsz. — T31-F3.

Polícia lásd **Rendőrség**

Pongocs lásd **Pongocs-mező**

Pongocs foka 1499: *Pogacsfoka*, 1319: *Pung-ruchfoka*, *Punguchfuka*, 1319: *punguchfuka*, 1319: *Punguchfuka*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. Bizonyára a Ponkos-domb környékén kereshető. A név előtagjának eredete bizonytalan. SZABÓ ISTVÁN a személynévi eredetet valószínűsíti KOCÁN BÉLA szerint elképzelhető, hogy a régi egyházi *Pongrác* személynév rövidült és *-kos* személynévképzővel ellátott *Ponkos* alakja, illetve az ebből alakult családnév rejlik a névben. A helynév névbokrába tartozó adatokban azonban a szó belseji *g ~ k* megfelelés a régebbi és az újabb kori adatok között éppen fordított irányt mutat. A név utótagja a *fok* ’nagyobb vízekből kiágazó, vagy abba beömlő ér’ jelentésű földrajzi köznévből birtokos személyjeles formája. Vö. Pongocs-mező. — AOKt. 5: 181, FKNt., KOCÁN 2022: 302–303, Perényi 28, SZABÓ 1937: 532, SZIRMAY 1805: 156, Z. 1: 164.

Pongocsi mezeje lásd **Pongocs-mező**

Pongocs-mező 1679: *Pongocs mező*, 1604: *Pongoch* vel *Pasziget*, *Pongoczi mezei*. — A település határában említett földterület. Helyét pontosabban nem ismerjük. Bizonyára a Ponkos-domb környékén kereshető. A név előtagjának eredete bizonytalan, talán személynév szerepel benne (lásd ehhez Pongocs foka). **Pongocs** és **Pongocsi mezeje** néven is említik. — SZABÓ 1937: 532.

Ponkos lásd **Ponkos-domb**

Ponkos-domb 2025: *Ponkozs-domb*, 2014: *Ponkozs-domb*, 2008: *Ponkos, Ponkozs domb*, 1864: *Ponkosdomb, Konkos domb* | *A halmi-szatmári útvonalban esik – azt mondják, hogy e helyen Konkos nevű ember megöletvén – annak emlékére, konkos domb nevet nyert.* 19. sz.: *Ponkos domb*, 1780: *Ponkos dombja*, 1679: *Pongos dombja*. — Szántó föld az északi határszélen az Egli-tag és a Csíkos-tanya között. A név előtagjának eredete bizonytalan, talán személynév szerepel benne (lásd ehhez Pongocs foka). **Ponkos** és **Ponkos dombja** néven is említik. — ÉGy., KISS 2014: 141, PESTY 1864/57: 432a, 444b, SZABÓ 1937: 533, SzMHn. 2: 335, T0.53.216.1. — T18-B1C1.

Ponkos dombja lásd **Ponkos-domb**

Posta 2025: *Posta*. — A Felszeg nyugati végén található épületben működő postahivatal. — ÉGy. — T31-G3.

Primória lásd **Polgármesteri hivatal****Pucser síkátor** lásd **Rekettyeháti síkátor**

Pumpaház 1. 2025: *Pompaház*. — A Legelő délnyugati részén a Túr partján álló szivattyútelep. A névben a *pumpa* főnév nyelvjárási *pompa* változata szerepel, de lásd még a rom. *pompă* 'szivattyú' lexémát is ehhez. — Dicț., ÉGy., KMNySz. 2: 188, SzamSz. — T18-A3.

Pumpaház 2. 2025: *Pompaház*. — A Hegy úttól délre a Turci-patak partján álló szivattyútelep. A névben a *pumpa* főnév nyelvjárási *pompa* változata szerepel, de lásd még a rom. *pompă* 'szivattyú' lexémát is ehhez. — Dicț., ÉGy., KMNySz. 2: 188, SzamSz. — T18-D2.

Pusztahegyési út 2025: *Pusztahegyési ut*. — A Hegy útról délkeleti irányba nyíló, a Túrterebe-szülőhegyen lévő Pusztahegyre vezető út. — ÉGy. — T19-G2.

Rafajun-lugas pataka 1341/1482: *Rofayunlugaspathaka*. — A település határában említett patak. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név a *Rafajun-lugas* helynévnek és a birtokos személyjeles *patak* földrajzi köznévként az összetételével alakult. Az alapnév a *Rafajun* személynévnek (vö. 1281/1341: *Rofayun*) és a *lugas* 'kúszónövényvel, szőlővel benőtt kerti építmény; futószőlő' főnévnek az összetétele. — ÁSz., DL. 70998, Perényi 52, TESz.

Rákóczi-sarok 2025: *Rákócyi-sarok*. — A Túr egyik holtága által közrezárt földterület a Lenes-rét szomszédságában. Nevét a tulajdonos Rákóczi családról kapta. A területet a Túr töltésének építése miatt ketté vágták. Erre utal az utótagként álló *sarok* 'nagyobb terület, határrész kisebb része, szöglete' jelentésű földrajzi köznév. — ÉGy., FKNT. — T19-E3.

Rakottya-hát lásd **Rekettye-hát**

Református parókia 2025: *Református parókija*, 2014: *Reförmátus parókija*, 2008: *Reförmátus-parókija*. — A Park utcában található református lelkészi lakás. — ÉGy., KISS 2014: 104, SzMHn. 2: 321. — T31-F3.

Református templom 2025: *Református templom ~ Fatemplom* | *Ugy monták régen, Fatemplom. Fa vout a teteje. ... Átfették, ... mer mindig bejázott.* 2014: *Fatemplom, Reförmátus templom*, 2008: *Fatemplom, Reförmátus-templom*. — Fából épült református templom a Park utca és a Fő utca közötti területen. **Fatemplom** néven is említik. Vö. *Templom utca*. — ÉGy., KISS 2014: 87, 104, SzMHn. 2: 319, 321. — T31-G3.

Református templom

Fotó: Varga Eszter Klára

Reizer kútja lásd **Kis-hegyesi-kút**

Reizer-rét 2025: *Rájzer-réjt*. — A település keleti határában a Hegyalja területén fekvő földterület. Helyét pontosabban nem ismerjük. Nevét a tulajdonos Reizer családról kapta. — ÉGy.

Reizer-tanya 2025: *Rájzer-tanya* | *A Feketevisztű a két ágna átaljövünk, és jövünk ide Terebesnek, talán a középső, a távolsák köszt mongyuk közepe tájám van ... már nincsen semmi maradványa ott, csak egy ut jelzi.* 2014: *Rájzer-tanya, Rájzertanya*, 2008: *Rájzertanya*. — Egykori tanya a belterületől délre az Út-

menti-Láz területén. Nevét a tulajdonos Reizer családról kapta. — ÉGy., KISS 2014: 107, 141, SZMHn. 2: 335. — T18-D4.

Rekettye 1864: *Reketye*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. Talán a Rekettye-hát közelében feküdt. A név vagy közvetlenül a növénynevből, vagy a *rekettye* 'rekettyebokrokkal benőtt terület' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., PESTY 1864/57: 444b.

Rekettye-hát 2025: *Rekettye-hát | A Kis-mezőüvő szembe a Rekettye-hát. ... Régi naty fojóu lehetett, mer nagy lapos terület.* 2014: *Rekettye-hát*, 2008: *Reketyehát*, 1866: *Retye hát*, 1864: *Rekettye hát*, *Reketyehat*, 1864: *Reketyehát* a Laposon innen, *Reketyehát*, a Laposontul, 1802: *Rakottya hat*, 19. sz.: *Reketyehát*, 1780: *Rakottya hat*, 1679: *Rekettye hat*. — Szántó föld a település északi határában a *Turc* nevű földterülettől délre. A név előtagja a terület egykori növényzetére utal. Utótagja a *hát* 'dombos vízparti terület' vagy 'valami mögött fekvő terület, valaminek a mögöttes része' értelmű földrajzi köznévv. A név a régebbi adatokban *Rakottya-hát* formában is szerepel: ebben a *rekettye* nyelvjárási *rakottya* alakja jelentkezik. A 19. századból való *Retye-hát* névalak romlott forma lehet. Vö. Rekettye-háti sikátor, Rekettye-hát-lapos, Rekettye-hát szurdoka. — ÉGy., FKNT., KISS 2014: 106, 141, PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 533, SZMHn. 2: 336, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, ÚMTsz. — T18-C1.

Rekettyeháti sikátor 2025: *Rekettyeháti sikátor ~ Gáspár sikátor ~ Pucser sikátor*; 2014: *Gáspár sikátor*; *Pucser sikátor*; *Rekettyeháti-sikátor*; 2008: *Gáspár sikátor*; *Rekettyeháti sikátor*; *Pucser sikátor*. — A Fő utcáról keleti irányba nyíló, a Rekettye-hátra vezető út. Az utótag a *sikátor* 'szűk utca' jelentésű földrajzi köznévv. A **Gáspár sikátor** és a **Pucser sikátor** elnevezés az út mentén lakó *Gáspár* keresztnévű, illetve *Pucser* vezetéknevű személyekre utal. — ÉGy., FKNT. KISS 2014: 90, 104, 107, SZMHn. 2: 319, 321. — T31-F2.

Rekettye-hát-lapos 2025: *Rekettye-hát-lapos*, 2008: *Reketyehát-lapos*, *Rekettye-laposa*. — A Rekettye-hát nyugati oldalán futó árok. A név utótagja a *lapos* 'környezeténél alacsonyabban fekvő, többnyire vizenyős, legelőnek vagy ka-

szálónak alkalmas, sík terület' jelentésű földrajzi köznévv. Korábban **Rekettye laposa** néven is említették. Vö. Lapos, Rekettye-hát szurdoka. — ÉGy., FKNT., SZMHn. 2: 336. — T18-C1.

Rekettye-hát szurdoka 1679: *Rekettye hat szurdoka*. — A település határában említett hely. Bizonyára a Rekettye-hát közelében feküdt. Talán azonos a Rekettye-hát-lapossal. A név utótagja a *szurdok* '(víztől kivájt) meredek falu, keskeny völgy' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., SZABÓ 1937: 533.

Rekettye laposa lásd **Rekettye-hát-lapos**

Remete-domb 2008: *Remetedomb*. — Domb a Felszeg utcától balra. Pontos helyét nem ismerjük. Talán azonos a *Kakas remete* nevű hellyel. — SZMHn. 2: 344.

Rendelő lásd **Orvosi rendelő**

Rendőrség 2025: *Rendőrség ~ Milicija*, 2014: *Policija*, *Rendőrség*, 2008: *Policija*, *Rendőrség*. — Épület a Fő utca déli részén. Rendőrség működik benne. A **Milícia** név a rom. *miliție* 'rendőrség' szó átvételéből származik, a **Polícia** név pedig az ugyanilyen jelentésű rom. *poliția* szóéből. — ÉGy., KISS 2014: 102, 107, RKsz., SZMHn. 2: 321. — T31-G4.

Reszege 1341/1482: *Rezege*. — A település határában említett birtok. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név eredete bizonytalan. Összefüggésbe hozható a Bihar megyei *Reszege* település nevének eredetével. RÁCZ ANITA szerint a falu neve a *Reszeg* személynév -e birtokos személyjellel alkotott formája. KOCÁN BÉLA szerint nagyobb valószínűséggel gondolhatunk formáns nélküli személynévi eredetre: a településhez közeli Batár személynévanyagában adathozható is a *Reszege* név. — DL. 70998, KOCÁN 2022: 313, Perényi 52, RÁCZ 2007: 233, SZABÓ 1937: 288.

Részek 1866: *Reszek*, 1865: *Reszek*, *Részeg*, 19. sz.: *Reszek*. — Egykori földterület a település déli határában a mai Messzelátónál környékén. A név talán a *rész* 'birtok, tag' jelentésű földrajzi köznévv többes számú formájából alakult. — FKNT., T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T25-G2.

Rezudu 2014: *Rezudu*, 2008: *Rezudu*. — Áttelekőhely a Túron. Pontos helyét a források nem közlik. A név eredete ismeretlen, esetleg köze lehet a rom. *refudiu* 'rév' szóhoz. — KISS 2014: 142, SZMHn. 2: 336.

A Római katolikus templom egy 20. század eleji képeslapon

Római katolikus templom 2025: *Róumaji katolikus templom* ~ *Róumaji templom* ~ *Katolikus templom* ~ *Sovápi templom*, 2014: *Róumaji katolikus templom*, *Katolikus templom*, *Római-templom*, *Sovábi-templom*, *Templom*, 2008: *Katolikus-templom*, *Róumaji-katolikus-templom*, *Templom*. — Római katolikus templom a Fő utcán a Park mellett. **Római templom**, **Katolikus templom** és **Templom** formában is említik. A **Svábi templom** névváltozata arra utal, hogy a településen a római katolikus egyház közösségét nagyrészt a 18. században betelepített svábok alkották. Vö. *Templom tér*, *Templom utca*. — ÉGy., KISS 2014: 95, 107, 108, SzMHn. 2: 320, 321, 322. — T31-F3.

Római templom lásd **Római katolikus templom**

Rosztoka 1. 2014: *Rosztoka*, 2008: *Rosztoka*, 1341/1482: *Ruzthuka*, fl., 1341/1482: *Wuzthuka* [Ϸ: *Ruzthuka*]. — Folyószakasz, átkelőhely a Túron. Pontos helyét nem ismerjük. A név szláv eredetű. KNEI ZSA ISTVÁN szerint a *Rosztoka* helynév alapja a szláv *rosztoka* 'vízelágazás,

szétfolyás' jelentésű földrajzi köznévi. Részei az Alsó-Rosztoka és a Felső-Rosztoka. Vö. *Rosztokai malom*. — DL. 70998, KISS 2014: 142, KNEI ZSA 1944: 277, Perényi 52, SZABÓ 1937: 385, SzMHn. 2: 336.

Rosztoka 2. lásd **Rosztokai malom**

Rosztokai malom 1775: *Rostokai malom*, 1772: *Resztokában való ma[flom]*, 1631: *Reszteka*, 1604: *Reztaka*. — Egykori malom a település határában. Bizonyára a Rosztoka közelében állt. **Rosztoka**-ként is említik. — SZABÓ 1937: 532.

Ruhás lásd **Kitti-bár**

Sajtos 1604: *Saitos* eleőth való gorond, 1593: *Saitos* eleőth való gorondon sző. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név eredete bizonytalan. KOCÁN BÉLA szerint elképzelhető, hogy a közeli Szőlősen említett *Sajtó* ~ *Sajtó-szőlő* nevek alapján esetleg ezt is a *sajtó* 'prés' jelentésű főnév -s képzős származékának tarthatjuk. De szóba jöhet az is, hogy a *sajt* főnév -s képzős formájából alakult. Ez utóbbi lexémát a szomszédos Halmiban és Kökényesden családnévként is megtaláljuk. Vö. *Kisebbik-Sajtos*, *Sajtos-völgy*. — KOCÁN 2022: 317, SZABÓ 1937: 532, 365, 404.

Sajtos-völgy 1776: *Sajtos völgy*. — A település határában említett völgy. Pontosabban nem lokalizálható. Bizonyára a Sajtos területén feküdt. — SZABÓ 1937: 533.

Sándor utca 2025: *Sándor ucca* | *Azér, mer mikor lefordultá bal óudalt, pontosan Keresztesi Sándor lakott. És azér let Sándor ucca*. 2014: *Sándor ucca*, 2008: *Sándor utca*. — A belterület keleti részén a Felszegről nyíló utca. Nevét az utca elején lakó személyről kapta. — ÉGy., KISS 2014: 107, SzMHn. 2: 322. — T31-G3H3.

Sár-Éger 2025: *Sár-Éjger* | *Sár-Éger asz csak egy ojam vég. Tehát a Kavicsostúl, ahogy van az a lapáj, az már Sár-Éger. És ahoty kanyarodik elfele a Láz alatt a főüd, az is odatartozik*. 2014: *Sárégèr*, 2008: *Sárégèr*. — Szántóföld a település déli határában a Híd ali mezőtől keletre. Részei a Kis- és a Nagy-Sár-Éger. A név a *sár* 'mocsár, vizes terület, rétság' jelentésű földrajzi köznévi és az *Éger* helynévi összetételéből alakult. Vö. *Sár-Égeresi-láp*. — ÉGy., KISS 2014: 142, SzMHn. 2: 336. — T18-D3, T19-E3.

Sár-Égeresi-láp 2008: *Sárégeresi-láp*. — Mocsaras terület a település határában. Pontos

Sebes-vész

Fotó: Hankusz Éva

helyét nem ismerjük, bizonyára a Sár-Éger része. A név utótagja a *láp* ’vizinövényekkel benőtt, mocsaras terület, rétság’ értelmű földrajzi köznév. — FKnT., SzMHn. 2: 336.

Sebes-vész 2025: *Sebes-véjsz* | *Ott is a má erdőü, ahogy mos van ott a legelőü, ott is erdőü vóut. Sebes-véjsz. ... A falu legelőüje, de ki vam bėj-relve.* 2014: *Sebes-vész*, 2008: *Sebes-vész*, 1931: *Sebes rész*, 1887: *Sebes rész*, 1884: *Sebes rész*, 1866: *Sebés vész*, 1865: *Sebész vész*, *Sebes vész*, 1864: *Sebesvész*, *Sebes vész* | *Makktermő erdő – Sebes vész nevét – a hegységekről hirtelen lezuhanó s kártékony vizomlasokról vevé, hihetetlen gyorsasággal futván be az egész mintegy 7-800 holdnyi területü erdőséget.* 1775: *Sebes visz*, 1772/Más.: *Sebes visz.* — Nagy kiterjedésű legelő és kaszáló a határ keleti részén a Hegy úttól délre. A név előtagja a *sebes* ’gyors’ jelentésű melléknév. Az utótag magyarzata bizonytalan. Talán a *vész* ’halászhely a folyóparton’ tájszóból származik, de az ’elpusztult erdőrésztlet, irtás’ jelentésű *vész* földrajzi köznévből is alakulhatott. Noha a név előtagja az első magyarzatot jobban támogatja, a PESTY-féle adatközlés az utóbbi mellett szól. A *Sebes-rész* névalak – bár több ízben is adatható – talán romlott forma lehet. Vö. Kis-Sebesvész-ilegő, Sebesvész-ilegő, Sebes-vész-ilegő, Sebes-vész-ilegő. — ÉGy., FKnT., HKFT., Kiss 2014: 142, PESTY 1864/57: 431a, 444b, SZABÓ 1937: 533, SzamSz., SzMHn. 2: 336, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T19-F3G3.

Sebesvész-ilegő lásd **Kőhíd 2.**

Sebes-vész-kaszáló 2025: *Sebes-véjszi-kaszálóü.* — A Sebes-vésznek a korábban kaszálóként hasznosított keleti része. — ÉGy. — T19-G2.

Sebes-vész-ilegő 2025: *Sebes-véjszi-ilegőü*, 2014: *Sebesvész-ilegőü*, 2008: *Sebesvész-ilegőü.* — A Sebes-vésznek a legelőként hasznosított része. Korábban itt legelt a felszegesiek csordája. **Sebes-vész-ilegő** formában is említik. Vö. Kis-Sebesvész-ilegő. — ÉGy., Kiss 2014: 142, SzMHn. 2: 336. — T19-F3.

Sebes-vész-ilegő lásd **Sebes-vész-ilegő**

Sebsi-malom 1860–1861: *Sebsi malom.* — Egykori malom a Túr partján. Nevét bizonyára tulajdonosáról kapta. — MKFT. — T19-F3.

Sikátor lásd **Temető sikátor**

Simoné 2014: *Simoné*, 2008: *Simoné.* — A Túrterebestelepen átvezető út bal oldalán található földterület. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név a terület tulajdonosára utal. — Kiss 2014: 142, SzMHn. 2: 336.

Simon-malom 2025: *Simom-malom* | *Vóud Dragusembe, a Simom-malom ... annak [a kertjében] továp fojtatólagosan egy árokpart láccik. De Simonék már építettek rá.* — Egykori malom Túrterebestelepen, a Kultúrotthon közelében. A név a malom mellett lakó személy családnevére utal. — ÉGy.

Sirató lásd **Csira-tó**

Sós-kátyú 1604: *Soskotio.* — A település határában említett földterület. Helyét pontosabban nem ismerjük. Amennyiben az adat olvasata helyes, a név előtagja a *Sós* családnév, mely a terület egykori tulajdonosára vagy használójára utalhat. A település családnévanyagában már a 16. század elejétől megtalálható a *Sós* családnév. Az utótag pedig a *kátyú* ’vízjárta terület, rét’ vagy ’vízzel telt mélyedés’ jelentésű földrajzi köznév. — FKnT., SzABÓ 1937: 527, 528, 529, 532.

Sportcsarnok lásd **Sportterem**

Sportterem 2025: *Sportterem ~ Sporcsarnok*. — Épület a belterület déli részén a Futballpálya mellett, sportolásra használják. **Sportcsarnok** formában is említik. — ÉGy. — T31-G4.

Stockfeld 2025: *Stopfél ~ Stokfél*, 2014: *Stokföld*, 2008: *Stokföld*. — Szántóföld a település határának északi részén a Ponkos-domb és a Rekettye-hát között. A név bizonyára személynévből származik. — ÉGy., Kiss 2014: 143, SzMHn. 2: 336. — T18-B1.

Stucz-láb 2025: *Stucc-láb ~ Stuc-tag | Akkor Dragusemből ahoty kijövíünk ide Terebesnek fele, ahol van ott a Fekete-víz mellett ottan a Muri-csán-ház, és od befele vóút megént a Stuc-tanya. Belül ety kis ház még. ... Ott lefele, egészen a Zégerig, a Mocsár mongya románul, az mind a Stucc-láb vóút. Még jobbam befele a falu alá is*. — Szántóföld a Fekete-víz déli partján Túrterebestelep belterületétől északra. Korábban a Stucz-tanya állt a területen. A név utótagja a *láb* 'dülő, vagy annak egyik része' jelentésű földrajzi köznév. A **Stucz-tag** névvaltozat utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt levő határ egyben levő darabja' jelentésű földrajzi köznév. — ÉGy., FKNT. — T18-C4.

Stucz-tag lásd **Stucz-láb**

Stucz-tanya 2025: *Stuc-tanya*, 2014: *Stucc-tanya*, 2008: *Stuc-tanya*. — Egykori tanya a Fekete-víz déli partján. Nevét tulajdonosáról kapta. Vö. Stucz-láb. — ÉGy., Kiss 2014: 143, SzMHn. 2: 336.

Sugatag lásd **Sugatag-patak**

Sugatag-patak 2025: *Sugatak-patak*, 2008: *Sugatag*, *Sugatag-patak*, 1941: *Sugatag-p[atak]*, 1931: *Sugatag p[atak]*, 1884: *Sugatag-p[atak]*, 1870: *Sugatag p[atak]*, 1866: *Sugatak patak*. — A Turci-patak bal oldali mellékága, mely a település keleti határszélét érinti. **Sugatag** formában is szerepel. A víznév a *súg* 'suhog, zúg' ige *-atag* képzős származéka, és a névadás indítékául a vízfolyás hangja szolgálhatott. Lásd Sugatag-patak (Nagygerce). — ÉGy., FNEsz. *Aknasugatag*, HKFT., JUHÁSZ 1989: 117, MaKF., SzMHn. 2: 336, 344, 162, T1.S.74.18/38, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T19-G1.

Svábfalu 2025: *Svápfalu ~ Sovápfalu | Ot laktak svábok ... mekhát minden uccábam vannak, vóutak is. De a zöme ot vóút, azért vóút ugy énevezve. Az ész letelepedések a sváboknak*

oda vóút feltéve a Főü utra. ... a Hajnal uccátúl egész végig, kifele Halmi iramba végig az uton. 2014: *Sovábfalu*, 2008: *Sovábfalu*, 1980: *Sovábfalu*. — A Fő utcának a Hajnal utcától északra fekvő, zömében svábok által lakott része. A név előtagja a *sváb* főnévnek a nyelvjárási *sováb* '(szatmármegyei) német' formáját mutatja. Vö. Svábfalu vége. — ÉGy., EH., Kiss 2014: 107, SzamSz., SzMHn. 2: 322. — T31-F2.

Svábfalu-vég lásd **Első-Svábfalu-vég**, **Második-Svábfalu-vég**

Svábfalu vége 1864: *Svábfalu vége*, 1780: *Svábfalu végén* való földek. — Egykori földterület a település északi határában a Svábfalu északi végén. Az Első- vagy a Második-Svábfalu-véggel azonos. — PESTY 1864/57: 444b, SZABÓ 1937: 534.

Sváb-rét 2025: *Sovábrét*, 2014: *Sovábrét*, 2008: *Sovábrét*, 1941: *Sváb rét*, 1931: *Svábrét*, 1887: *Sváb rét*, 1884: *Svábrét*, 1866: *Sváb rét*, 1865: *Sváb rét*, 1864: *Sváb rét*, *Svábrét* | *Bejöttükkel irtás végett az uraságtól kapván – Svábrét nevezettel bir*. 19. sz.: *Svábrét*, 1796: *Sváb rét*. — Szántóföld a település határának keleti részén. A név arra utal, hogy a település sváb lakossága által birtokolt terület volt. A név előtagja a *sváb* főnévnek a nyelvjárási *sováb* '(szatmármegyei) német' formáját is mutatja. — ÉGy., HKFT., Kiss 2014: 143, MaKF., PESTY 1864/57: 431a, 444b, SZABÓ 1937: 534, SzamSz., SzMHn. 2: 336, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T19-G3.

Sváb templom lásd **Római katolikus templom**
Száldobos köze 1679: *Szaldokos keze*. — A település határában említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja a *száldob* 'hársfa' növénynév *-s* képzős formája, utótagja pedig a *köz* 'két terület közötti hely' jelentésű földrajzi köznév birtokos személyjeles alakja. — FKNT., SZABÓ 1937: 533, TESz.

Száraz-hát 2014: *Szárasz-hát*, 1941: *Száraz hát*, 1935–1936: *Szárasz-hát*, 1931: *Száraz hát*, 1884: *Száraz hát*, 1866: *Száraz hát*, 1865: *Száraz hát*, *Szaráz hát*, *Szaráz hát*, *Szaráz hat*, 1864: *Száraz hát*. — A település északkeleti határában, a Liget szomszédságában fekvő földterület. Kiss KÁLMÁN szerint nevét száraz bozótos növényzete után kapta. Ugyanakkor elképzelhető, hogy korábban olyan magasabban fekvő területet jelölt,

mely esős időszakban is szárazon maradt. A név utótagja a *hát* 'dombos vízparti terület' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., HKFT., Kiss 2014: 143, MaKF., PESTY 1864/57: 444b, SzamSz., T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T11-E5.

Szárító 2025: *Szárító*. — Épület a Bükkös területén. Gabonaszárító működik benne. — ÉGy. — T31-E2.

Szekció lásd **Brigád**

Szénégető 1866: *Szénégető*, 1865: *Szénégető*, 1864: *Szénégető*, 19. sz.: *Szénégető*. — Egykori dűlő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név a *szénégető* 'faszén égetésére használt hely' jelentésű földrajzi köznévből alakult. Vö. Szenes-rét. — FKNT., PESTY 1864/57: 444b, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3.

Szenes-rét 2014: *Szenes rét*, 2008: *Szenes rét*. — Rét a település határában. Pontos helyét a források nem közlik. A név a *szenes* 'faszén égetésére használt terület' és a *rét* földrajzi köznévv összetételéből alakult. Esetleg kapcsolatba hozható a Szénégetővel. — FKNT., Kiss 2014: 144, SzMHn. 2: 337.

Szeres 2025: *Szeres*. — Növényvédő szerekét árusító üzlet a Fő utcán a Római katolikus templom közelében. — ÉGy. — T31-G3.

Szilás 2025: *Szilás*, 2014: *Szilás*, 1941: *Szilás*, 1865: *Szülös*. — Szántóföld a település délnyugati határában Túrterebestelep belterületétől nyugatra. A név vagy a *szil* fanévből alakult -s képzővel, vagy a *szilás* 'terület, amelyen sok szilfa van' jelentésű földrajzi köznévből alakult. Vö. Szilas-árok, Szilas-erdő, Szilas-lápos, Szilas-oldal. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 144, MaKF., T1.S.79.1782/2. — T18-B5.

Szilás árka lásd **Szilás-árok**

Szilás-árok 2014: *Szilás-árok*, *Szilás árka*. — A Szilas és a Nagy-Alsó-erdő között húzódó árok. *Szilás árka* formában is említik. — Kiss 2014: 144.

Szilás-erdő 2025: *Szilás-erdő*, 2014: *Szilás-erdő*, 1931: *Szilás erdő*, 1884: *Szilás erdő*. — Kisebb erdő a Szilas területén. Pontosabban nem lokalizálható. Korábban jóval nagyobb kiterjedésű volt, mára azonban az erdő nagy részét kiirtották. — ÉGy., HKFT., Kiss 2014: 144, T16.T.541. — T18-B5.

Szilás-lápos 1941: *Szilás-lapos*, 1931: *Szilás lápos*, 1884: *Szilás lápos*. — Egykori lapos a Szilas területén. A név utótagja a *lapos* 'vizes, mocsaras, nádas, vízínövényekkel benőtt hely' jelentésű földrajzi köznévv. — FKNT., HKFT., MaKF., T16.T.541. — T25-E2F2.

Szilás-oldal 1884: *Szilás oldal*. — Egykori földterület a Szilastól keletre. A név utótagja az *oldal* 'határrész, tájrész oldalsó darabja, környéke' értelmű földrajzi köznévv. — FKNT., HKFT. — T18-C5.

Szilvaskert 2014: *Szilvaskert*, 2008: *Szilvaskert*. — A Park utcától nyugatra fekvő kert. A név a *szilvaskert* 'szilvával beültetett terület' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., Kiss 2014: 107, SzMHn. 2: 322. — T31-F3.

Szisztem 2025: *Szisztem* | *Ők foglalkoznak itt a hidakkal, kanalizációsokkal, régem meg a vízlecsapolással.* | *A Pompaház hozzá tartozik. Meg mindemfele a Pompaház, és itt a környégre a Szisztemhez tartozik.* 2014: *Szisztem*, 2008: *Szisztem*. — Épület a Túr utcán. Az Országos Talajjavító Ügynökség irodája működik benne. A név az ezt jelölő rom. *sistem* 'rendszer' szó átvételéből származik. — ÉGy., Kiss 2014: 107, SzMHn. 2: 322. — T31-G5.

Szobor lásd **Emlékmű**

Szolgabírói-tanya 1884: *Szolgabírói tanya*. — Egykori tanya a mai Láz területén. Neve bizonyára egykori tulajdonosára utal. — HKFT. — T19-E3.

Szomoga 2014: *Szomoga*, 2008: *Szomoga*. — A Kis-hegy és a Kakas remete között fekvő határrész. Pontosabban nem lokalizálható. A név elsődlegesen folyóvizet jelölt, és a *szomoga* 'patak, kisebb vízfolyás' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., Kiss 2014: 144, SzMHn. 2: 337.

Szomorka 2025: *Szomorka*, 2008: *Szomorka*. — Szántóföld a település határának keleti részén a Kakas remete szomszédságában. A névadás indítékát nem ismerjük. — ÉGy., SzMHn. 2: 337. — T19-F1F2.

Szólóalj 2008: *Szólóalj*, *Lonka*. — Dombos terület és gyümölcsös a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. A *Lanka* név a *lanka* '(enyhén lejtős területen) ártéren, holtmederben levő gyümölcsös' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., SzMHn. 2: 333, 337.

Szőlőkert 2025: *Szöllőűkert*, 2014: *Szöllőűkert*, 2008: *Szőlőkert*, 1866: *Szöllő kert*, 1864: *Szőlőkert*. — A település határának keleti részén fekvő, a Kis-hegyet övező szántóföld. Korábban bizonyára szőlőt termesztettek a területen. — ÉGy., Kiss 2014: 145, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 337, T1.S.79.1782/3. — T19-F2.

Szövetkezet lásd **Cukrászda**

Sztálin-kert 2025: *Sztálin-kert*, 2014: *Sztálin-kert*, 2008: *Sztálin-kert*. — A belterületől keletre a Pap tagja területén fekvő egykori zöldségeskert. A kollektív gazdaság tulajdonában állt. Hivatalos jellegű elnevezés volt. — ÉGy., Kiss 2014: 108, SzMHn. 2: 322. — T18-D2.

Szuda-patak 1866: *Szuda patak*. — A településen említett patak. Helyét pontosabban nem ismerjük, és a névadási indítéka is ismeretlen. — T1.S.79.1782/3.

Tanya lásd **Töltés utca**

Tapó lásd **Túr**

Temető 2025: *Temetőü*, 2014: *Temetőü*, 2008: *Temetőü*. — A település temetője a belterület keleti részén. Vö. Temető sikátor, Temető utca. — ÉGy., Kiss 2014: 108, SzMHn. 2: 322. — T31-G3.

Temető sikátor 2025: *Temetőü sikátor*, 2014: *Sikátor*, *Temetőü sikátor*, 2008: *Sikátor*, *Temetőü sikátor*. — A Hajnal utcáról nyíló, a Temetőhöz vezető keskeny utca. A név utótagja a *sikátor* 'szűk utca' jelentésű földrajzi köznévv. *Sikátor* formában is említik. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 107, 108, SzMHn. 2: 322. — T31-G3.

Temető utca 2025: *Temetőü ucca* ~ *Temetőü uccája*, 2014: *Kültúrház uttya*, *Temetőü uttya*, 2008: *Kültúrház uttya*, *Temető uttya*. — A Fő utcáról nyíló, a Temetőhöz vezető utca. Hivatalos neve *Temető utca*, de említik *Temető utcája* és *Temető útja* formában is. Az utcában álló Nagy kultúrra utalva *Kültúrház útja* néven is ismert volt. — ÉGy., Kiss 2014: 99, 108, SzMHn. 2: 320, 322. — T31-G3.

Temető utcája lásd **Temető utca**

Temető útja lásd **Temető utca**

Templom lásd **Görögkatolikus templom, Római katolikus templom**

Templom tér 2014: *Templom tér*. — A Római katolikus templom előtti tér. — Kiss 2014: 109. — T31-G3.

Templom utca lásd **Park utca**

Terebes lásd **Túrterebes**

Terebesi malom lásd **Alsó malom**

Tó lásd **Glajmi**

Tolvaj-kaszáló 1864: *Tolvaj kaszáló* | *Tulajdonossaitól nyerek nevüket*. — Egykori dűlő a település határában. Helyét pontosabban nem ismerjük. A név előtagja bizonyára személynév, és a terület egykori tulajdonosára vagy használójára utalhat. A *Tolvaj* családnév megtalálható a település történeti családnévanyagában. — PESTY 1864/57: 432a, SZABÓ 1937: 530.

Tónié 2014: *Tónijé*, 2008: *Tónijé*. — Földterület Túrterebes legelőjének szélén. Pontosabban nem lokalizálható. Nevét tulajdonosáról kapta. — Kiss 2014: 145, SzMHn. 2: 337.

Töketerebes lásd **Túrterebes**

Töltés 2025: *Tőütéis* | *Tőütést mekcsinálták ... emberi kézzel. Kétkerekű kordéjjal lóu huszta*. 2014: *Tőütés*, 2008: *Töltés*, *Töltés*. — A Túr mentén épített töltés. Vö. Töltés utca. — ÉGy., Kiss 2014: 109, 163, SzMHn. 2: 322, 344. — T31-F4.

Töltés utca 2025: *Tanya* ~ *Cigántelep* ~ *Cigánsor* ~ *Cigántanya* ~ *Tőütéis ucca*, 2014: *Cigánysor*, *Cigán-tanya*, *Cigán-telep*, 2008: *Cigánysor*, *Cigán-tanya*, *Cigán-telep*. — A Túr töltése mellett fekvő, cigányok által lakott falurész. Korábban a cigányok a Felszeg végén éltek, majd az 1970-es árvíz után költöztek a mai lakóhelyükre. *Tanya*, *Cigánytelep*, *Cigánytanya* és *Cigánysor* néven is említik. Hivatalos neve *Töltés utca*. — ÉGy., Kiss 2014: 85, 86, SzMHn. 2: 318. — T31-G4.

Traktorállomás lásd **Brigád**

Túr 2025: *Tur*, 2014: *Tur*, *Túr*, 2008: *Túr*, 2000: *Tur*, 1984: *Túr*, 1944: *Túr*, 1941: *Túr*, 1934: *Túr*, 1931: *Túr p[atak]*, 1915: *Tur p[atak]*, 1914: *Tur*, 1910: *Túr p[atak]*, 1895: *Túr patak*, 1884: *Tur patak*, 1870: *Túr p[atak]*, 1864: *Tur* | *Egyetlen folyója a Tur, melyen az uraságnak két igen szépen jövedelmező malmi vannak*. 1860–1864: *Túr patak*, *Túr Bach*, 1851: *Tur víz*, 1840: *Túr folyó*, 1839: *Túr*, 1832: *Tur Fl[uss]*, 1808: *Túr*, 1802–1811: *Túr F[luss]*, 1799: *Túr vize*, 1795: *Tapo o[lim] Tur F.*, 1791: *Tapo*, 1791: *Thur*, 1782–1785: *Tur bach*, [1740 k.]: *Tur fl[uss]*, 1709: *Tur fl[uss]*, 1499: *Túr vize*, 1462: *Thúr*, 1450: *Thwr*, 1341/1482: *Thwr*, 1319: *Thur*, 1315: *Thur*, 1251: *Thur*, 1250: *Tur*, 1217 k.: fluuium

Túr

Fotó: Hankusz Éva

туру, 1216: *Tur*, 1181/1288/16. sz.: *Tur*. — A Tisza bal oldali mellékfolyója. A Keleti-Kárpátok részét képező Avas-hegységben ered Románia északnyugati részén. Nyugati irányban folyik, egy szakaszon határfolyó Ukrajnával. Szatmárnémeti közelében lép Magyarország területére, majd Tiszakórodnál torkollik a Tiszába. A települést kelet–nyugati irányban szeli át. A név az általánosan elfogadott magyarázat szerint szláv eredetű, az összsláv *turbь ’östulok’ jelentésű főnévből alakult, leginkább annak *-jb* képzős alakjából. A korábbi források **Túr-patak**, **Túr-folyó** és **Túr-víz**, **Túr vize** formában is említik, ezek tényleges szóbeli használata azonban kétséges. Két 18. század végi térképen a vízfolyást **Tapó** névváltozattal adják meg, amelynek eredete ismeretlen, de összefüggésben állhat a Túrístvándi határában lévő Topó-ér nevével. Vö. Turc, Túr hídjá, Túri-rét, Túr köze, Túrra függő, Túr-szeg, Túr-szik, Túrterebes, Túr utca. Lásd Túr (Halmi, Kisgérce, Kökényesd, Mikola, Szárazberek). — DL. 70896, ÉGy., EKFT., F. 4/2: 94, 7/3: 20, 8/1: 576, 579, 580, FÉNYES 1840/4: 411, 419, 420, 423, FÉNYES 1851, FNESz., GÖRÖG, HKFT., Kat., KISS 2014: 109, 145, 163, KNEZSA 1941: 207–209, LIPSZKY, Rep., MaKF., MÁKT., MKFT., MoFnt. 1: 32, PAIS 1975: facs. 28. cap. 13. sor, Perényi 15, 28, 51, 52, 233, PESTY 1864/57: 430a, 430b, 432a, RegArp. 1: 44, SZIRMAY 1805: 156, 159, SzMHn. 2: 322, 337, 344, T.SzUB1934, T1.S.11.1674/1, T1.S.12.X.8/2, T1.S.68.106, T1.S.74.18/38., T1.S.80.XVIII.54, T16.T.365, T16.T.541, T21.TK.1084, T22.B.IX. a.2, T22.B.IX.a.491, T22.B.IX.a.1008, T22.B.IX. a.2546, T22.B.XV.c.500/2, VÁLYI 3: 490. — T31-F4.

Turc 1. lásd **Turci-patak**

Turc 2. 2025: *Turc, Turdzba* | *Léjpefele vóút a Bábony-erdőüjig a Turc, Turdzba. Szántóufőüd, erdőü vóút, de mi is mikor ot hasznátuk, mikor apám megvette, akkor má szántóufőüd, hogyne, mék kaszálóy vóút!* 2014: *Turci-düllőü*, 2008: *Türci-düllőü*, 1935–1936: *Türc*, 1866: *Turcz*, 1864: *Turc, Turcz* | *A Turctól határunkon keresztül vonuló Turc patak partján. – nevét ettől vette.* 19. sz.: *Turcz düllő*. — Szántóföld az északi határszélen a Rekettye-hát mellett. A név a *Turc* víznévnek a környező területre való átvonódásával jött létre. Korábban **Turc(i)-dülő** formában is említették. — ÉGy., KISS 2014: 149, PESTY 1864/57: 431b, 444b, SzamSz., SzMHn. 2: 337, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T10-C5.

Turc-dülő lásd **Turc 2.**

Turci-dülő lásd **Turc 2.**

Turci-patak 2025: *Turci-patak ~ Patak ~ Natykanális*, 2014: *Kis-Túr, Türci-patak, Turci-patak*, 2008: *Kis-Túr, Türci-patak, Türc, Natykanális*, 1944: *Turci p[atak]*, 1931: *Turci p[atak]*, 1918: *Turzi p[atak]*, 1884: *Turcipatak*, 1870: *Turiz p[atak]*, *Macsola p[atak]*, 1866: *Turcz patak, Macsola patak*, 1865: *Macsola Patak*, 1864: *Turc patak, Macsola*, 1805: *Türcz*, 1784: *Turcz pat[atak]*, 1341/1482: *Thuruchpathaka*, 1319: *Thuruch, Thwrcz, Thurch*, fluvius, 1319: *Thuruch*. — A Túr jobb oldali mellékága, amely az Avas hegységben ered, forrásvidéke a turci Nagy-Medve-domb és Nagy-Halom területe. A vízfolyás átszelve Turcot Nagygérce település szélében folyik Túrterebes határába. Az elsődleges **Turc** víznév szláv eredetű: egy *Turbьcb alakra vezethető vissza, amely a szintén szláv eredetű *Túr* folyónévnek az összsláv *-ьcb* kicsinyítő képzős származéka, azaz a helynév a ’Kis-Túr’ szemantikai tartalmat fejezte ki. Napjainkban említik is **Kis-Túr** formában. A víznév legkorábbi adatai között *Turuc* formák szerepelnek, ez a szláv alak közvetlen átvétele éppúgy lehet, mint az *r* és a *c* közé bontóhang betoldásával alakult forma. A 14. század közepe táján **Turc pataka** formában, a 18–19. században pedig **Turc-patak**-ként említik. A *patak* utótag bizonyára Turctól, a folyóról elnevezett település nevéből, való elkülönítést szolgálta. Az utóbbi két évszázadban *Turc* formában már nem is szerepel a forrásokban. A 19. század kö-

zepétől *Turci-patak* alakban találjuk, amelynek az előtagja *-i* melléknévképzővel bővült, így a név a 'Turc település patakja' szemantikai tartalmat fejezi ki. Manapság *Patak*-nak is nevezik. A *Nagy-kanális* névváltozata a Kis-kanális-hoz való viszonyítást fejezi ki. A 19. századi forrásokban megjelenő *Mocsolya* és *Mocsolya-patak* név a vízfolyásnak a belterülethez közelebb eső szakaszát jelöli. E nevekben a *mocsolya* 'vizenyős, mocsaras terület' jelentésű földrajzi köznévi szerepel. Vö. Kis-Túr köze, Turci-patak hídja. Lásd Turci-patak (Nagygyércse, Turc). — AOKt. 5: 181, DL. 70998, ÉGy., EKFT., FKnt., FNESz., HKFT., KISS 2014: 89, 109, 149, KNEZSA 1944: 277, KOCÁN 2022: 382–384, Perényi 52, PESTY 1864/57: 431b, 444b, ŠMILAUER 1970: 28–29, SZABÓ 1937: 283, 522, SZIRMAY 1805: 156, SzMHn. 2: 320, 322, 333, 337, T1.S.74.18/38, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541, T22.B.IX.a.2268, T22.B.XV.c.500/2. — T18-D2.

Turci-patak hídja lásd **Felszegesi híd**

Turc-patak lásd **Turci-patak**

Turc pataka lásd **Turci-patak**

Túr-folyó lásd **Túr**

Túr-híd lásd **Híd 1.**

Túr hídja lásd **Híd 1.**

Túri-rét 2008: *Turi rét*. — A település határában említett rét. Pontos helyét a forrás nem közli. Bizonyára a Túr közelében feküdt. — SzMHn. 2: 337.

Túriterebes lásd **Túrterebes**

Túr köze 1866: *Türköze*, 1864: *Turköze* | *A Tur folyam ágai közt elnyúló rétek*. — Egykori dűlő a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a Túr közelében feküdt. A név utótagja a *köz* 'két vízfolyás által határolt terület' jelentésű földrajzi köznévi birtokos személyjeles formája. — FKnt., PESTY 1864/57: 431b, T1.S.79.1782/3.

Túr-patak lásd **Túr**

Túrra függő 1612: *Thurra fwgeo* szó[lő]. — Egykori szőlő a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Bizonyára a Túr közelében feküdt. A név utótagjaként a *függő* 'dűlő, nyúló' értelmű lehet. — SZABÓ 1937: 532.

Túr-szeg 2025: *Tur-szeg*, 2014: *Turszeg*, 2008: *Túrszeg*, 1935–1936: *Túrszeg*, 1865: *Tur szég*,

Tur Szeg, *Tur szeg*, 1864: *Tur szeg* | *Tur folyam által szegelezett hely*. 19. sz.: *Turszeg dűlő*. — Szántóföld és kaszáló a Túr mentén a Csira-tó mellett. A név utótagja a *szeg* 'folyókanyarban fekvő földterület' jelentésű földrajzi köznévi. **Túr-szeg-dűlő** formában is említik. — ÉGy., FKnt., KISS 2014: 110, 149, PESTY 1864/57: 432a, SzamSz., SzMHn. 2: 322, 337, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2. — T18-C3.

Túr-szeg-dűlő lásd **Túr-szeg**

Túr-szik 1866: *Túrszék*. — Egykori dűlő a település határában. Bizonyára a Túr közelében feküdt. A név a *Túr* víznév és a *szik* 'vízállásos, szikes terület' jelentésű földrajzi köznévi összetételéből alakult. — FKnt., T1.S.79.1782/3.

Túrterebestelep 2025: *Kisterebes ~ Turterebestelep ~ Drögusen ~ Dragusen, Dragusembe, draguseni*, 2003: *Túrterebestelep*, 1944: *Túrterebestelep*, 1944: *Kisterebes*, 1941: *Kisterebes*, 1940–1944: *Túrterebestelep*. — A település déli határában létesült román falu. **Kisterebes** formában is említik, de előfordul a románból kölcsönzött **Dragusen** néven is. Román neve *Drăgușeni*. Vö. Draguseni-legelő. — ÉGy., EH., Hnt., MaKF., T22.B.XV.c.500/2. — T25-G1.

Túr utca 2025: *Tur ucca ~ Ujtanya*. — Két egymással párhuzamos utca a belterület déli részén a Forrás területén. Újabban épült, ezért **Újtanya** néven is említik. Ez a névváltozat a régebben létesült Tanyához való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy. — T31-G4.

Túr-víz lásd **Túr**

Túr vize lásd **Túr**

Tűzoltócsűr 2025: *Tüzóutócsűr*, 2014: *Tüzóultó-csűr*, 2008: *Tűzöltő-csűr*. — Épület a Fő utcán a Római katolikus templom mellett. A helyi önkéntes tűzoltók állomása. — ÉGy., KISS 2014: 110, SzMHn. 2: 322. — T31-G3.

Új híd lásd **Kőhíd 2.**

Új iskola 2025: *Uj iskola ~ Emeletes iskola*, 2014: *Új iskola*, 2008: *Új-iskola*. — Az Iskola újabban épült emeletes épülete. **Emeletes iskola** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 110, SzMHn. 2: 320. — T31-G4.

Újsor lásd **Újsor utca**

Újsor utca 2025: *Ujsor ~ Ujsor ucca*, 2008: *Újsor*. — A Kisfalut és a Vágóhíd utcát összekötő utca a belterület nyugati részén. Hivatalos neve

Újsor utca. **Újsor** néven is említik. — ÉGy., SzMHn. 2: 322. — T31-F3.

Újtanya lásd **Túr utca**

Urak sora 1941: *Urak sora*, 1931: *Urak sorja*, 1884: *Urak sorja*, 1866: *Urak sorja*, 1865: *Urak sorja*, 1864: *Urak sorja*, *Urak Sorja*, *Urak sörja* | *E hegy láncolaton csupán az uraságnak lévén régebben szőljük nevét onnan vette.* 19. sz.: *Urak sorja.* — Egykori dülő a település keleti határában a Turci-pataktól északra. A név előtagja – ahogyan PESTY FRIGYES helynévtárában is olvasható – a terület tulajdonosaira utal. Az utótag a *sor* ’szabályos alakú földdarabok a határban’ jelentésű földrajzi köznévből birtokos személyjellel formája. — FKNT., HKFT., MaKF., PESTY 1864/57: 430b, 444b, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T18-D2.

Útmenti-Láz 2025: *Utmenti-Láz* | *Bal óudalt Láz, Utmenti-Láz. Hát két lábba vóut.* — A település déli határában fekvő szántóföld. A Láznak a Túr utca mentén fekvő része. — ÉGy. — T18-C3D3.

Vágóhíd 2025: *Vágóhid.* — Egykori vágóhíd a Vásártér utca déli végén. — ÉGy. — T31-F3.

Vámház 2025: *Vámház*, 2014: *Vámház*, 2008: *Vámház.* — Egykori vámhivatali épület a Vámhíd közelében. Itt fizették ki a vámot a hídon való átkeléshez. — ÉGy., Kiss 2014: 111, SzMHn. 2: 322.

Vámhíd 1. 2025: *Vámhid*, 2014: *Vámhid, Híd*, 2008: *Vámhid, Híd.* — A Híd utca végén a Túron átívelő egykori híd. A közelében állt a Vámház, ahol a hídon átkelőknél vámot kellett fizetniük.

Híd formában is szerepel. — ÉGy., Kiss 2014: 93, 111, SzMHn. 2: 319, 322. — T31-G4.

Vámhíd 2. lásd **Híd 1.**

Vámhíd utca lásd **Híd utca**

Vásár lásd **Vásártér**

Vásártér 2025: *Vásártér ~ Vásár*, 2014: *Vásártér*, 2008: *Vásártér.* — A négyhetente Túrterebesen tartott vásárok helye a Vásártér utca északi részén. **Vásár** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 111, SzMHn. 2: 322. — T31-E2.

Vásártér utca 2025: *Vásártér ucca ~ Pacala ucca*, 2014: *Pacàl ucca, Pacala ucca, Vásártér ucca*, 2008: *Pacàl ucca, Pacala ucca, Vásártér ucca.* — A Vásártérre vezető utca a belterület északnyugati részén. A **Pacal utca** és a **Pacala**

utca elnevezések bizonyára a korábban az utcában álló Vágóhíddal állnak összefüggésben. A **pacal** névrész ’szarvasmarha böndője’, illetve ’zsírmirigyes hártya a sertés gömböcén’ értelmű tájszó. A **Vásártér utca** hivatalos név. — ÉGy., Kiss 2014: 102, 112, SzamSz., SzMHn. 2: 321, 322. — T31-F2F3.

Vasas lásd **Vasas bolt**

Vasas bolt 2025: *Vasas ~ Vasasz bóut* | *Azé mer vazsbú vóut az ajtaja, ijen rácsos izé, vazsbú. Deviszont szedik is a vasat.* 2014: *Vasasz-bólt, Vasas bóut*, 2008: *Vasasz-bólt, Vasas-bóut.* — Épület a Fő utca és a Temető utca sarkán. Vegyesbolt működik benne. A név arra utal, hogy korábban vasból készült termékeket forgalmazott. **Vasas** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 112, SzMHn. 2: 322. — T31-G3.

Vashíd lásd **Kőhíd 2.**

Vész-oldal 2025: *Véjsz-óudal* | *És akkor egész felig az mek tovább a Vész-óudal. Az ojan sürü erdőü vóut! ... az a Kokas remetére megy rá. Egész felig, a gérci határig.* 2014: *Vészóudal*, 2008: *Vészóudal*, 1866: *Vész oldal*, 1865: *Vész oudo*, 1864: *Vész oldal, Vészoldal* | *A hegyi kiáradások miatt a lakosság sok kárt válván vészoldalnak neveztetett.* — Szántóföld a keleti határszélen Túrterebesiszülőhegy szomszédságában. Korábban a mainál nagyobb lehetett a területe: többek között a Kis-hegy és a Körömszedő is a Vész-oldalhoz tartozott. A név előtagjának magyarázata bizonytalan: feltehetően a **vész** ’halászóhely a folyóparton’ tájszóból származik, de az ’elpusztult erdőrésztlet, irtás’ jelentésű **vész** földrajzi köznévből is alakulhatott. A név utótagja az **oldal** ’határrész, tájrész oldalsó darabja, környéke’ jelentésű földrajzi köznévből. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 152, PESTY 1864/57: 431b, 444b, SzamSz., SzMHn. 2: 338, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-G1.

Vida-birtok 2025: *Vida-birtok* | *A Pás-ligetnek a sarka, a Legelőüre nyulik. ... Az a Vidájé vóut.* — Szántóföld a település északi határában a Pást-Liget délnyugati részén. Nevét a tulajdonos Vida családról kapta. — ÉGy. — T18-A2.

Vida Laci műhelye 2025: *Vida Laci műhejje*, 2014: *Vida Laci műheje*, 2008: *Vida-Laci műheje.* — Egykori tévé- és rádiójavító műhely a Fő utcán. A Tűzoltócsúrral egy épületben működött. — ÉGy., Kiss 2014: 112, SzMHn. 2: 322.

Vida Palinál lásd **Aprozár**

Vida-sarok 2025: *Vida-sarok*. — A Túr holtága által körülzárt földterület a település keleti határában a Lenes-rét szomszédságában. A név a tulajdonos Vida családra utal. A területet a Túr töltésének építése miatt ketté vágták. Ez magyarázza az utótagként álló *sarok* ’nagyobb terület, határrész kisebb része, szöglete’ földrajzi köznevet. — ÉGy., FKnt. — T19-E2E3.

Vízimalom 2008: *Vízimalom*. — Egykori vízimalom. Pontos helyét a forrás nem közli. — SzMHn. 2: 338.

Zámbli-gödör 2014: *Zámbli-gödör*; 2008: *Zámbli-gödör*. — A település külterületén található gödör. Pontos helyét nem ismerjük. KISS KÁLMÁN szerint nevét az itt vályogot vető cigányról kapta. — Kiss 2014: 152, SzMHn. 2: 338.

Zárda lásd **Ifjúsági ház****Zárda iskola** lásd **Ifjúsági ház**

Zsellér-mező 2025: *Zsellér-mező* | *Ety keskeny hej csak. Pár embernek vóut ot kaszállóy.* 2014: *Zsellér mező*, 1866: *Zsellér mező*, 1865: *Zsellér mező*, *Zsellér mező*, *Zseller mező*, 1864: *Zsellérmező*, 19. sz.: *Zsellérmező*. — Az északi határszélen a *Turc* nevű földterület szomszédságában fekvő szántó föld. Korábban a mainál jóval nagyobb volt a területete. A név arra utalhat, hogy egykor *zsellérek* ’olyan jobbágyok,

akik egy nyolcad teleknél kisebb úrbéri földön gazdálkodtak, illetve akiknek egyáltalán nem volt telke’ használták a területet. — ÉGy., ÉrtSz., Kiss 2014: 152, PESTY 1864/57: 444b, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T10-D5.

Zsidó-kert alatt 2014: *Zsidókert-alatt*, 2008: *Zsidókert-alatt*. — Szántó föld a Zsidó temető közelében. Pontos helyét a források nem közlik. — Kiss 2014: 113, 153, SzMHn. 2: 322.

Zsidó temető 2025: *Zsidóy temető*, 2014: *Zsidóy temető*, 2008: *Zsidótemető*. — A belterület nyugati részén, az Újsor utca nyugati irányba futó kertjeinek végén fekvő temető. Korábban a zsidó vallásúak temetkezési helye volt. — ÉGy., Kiss 2014: 113, SzMHn. 2: 322. — T31-E3.

Zsidó templom 2025: *Zsidóy templom*, 2014: *Zsidó templom*, 2008: *Zsidó-templom*. — Egykori épület a Park utca északi részén. Lebontották, ma lakóház áll a helyén. — ÉGy., Kiss 2014: 113, SzMHn. 2: 322. — T31-F3.

Zsoldosoké 1. 2025: *Zsoldosokéj*. — Szántó föld a határ délkeleti részén a Malom-mezőtől keletre. Nevét tulajdonosairól kapta. — ÉGy. — T18-D3.

Zsoldosoké 2. 2025: *Zsoldosokéj*. — Szántó föld a település északi határában a Csike-liget szomszédságában. Nevét tulajdonosairól kapta. — ÉGy. — T19-E1.

TÚRTEREBESISZŐLŐHEGY
Fotó: Szmotku György

Túrterebesiszőlőhegy helynevei

Történeti háttér

A település a Szatmári-síkság és az Avas hegység találkozásánál, a dombvidék déli lejtőjén helyezkedik el, Túrterebestől 3 km-re keletre. Területe korábban Túrterebes része volt, 1913-ban Túrterebesiszőlőhegy formában említik, korábban Szőlőhegyként szerepelt. Az első lakosok a közeli Adorjánból települtek ide. Hivatalosan 1956-ban vált külön Túrterebestől. Római katolikus temploma 1996-ban épült. A kezdetben 431 fős település népessége folyamatosan csökken, 1966-ban 367, 1992-ben 243, 2011-ben 187 lakosa volt. A népesség szinte teljes egészében magyar, felekezetét tekintve pedig római katolikus vallású, kisebb részben görögkatolikus és református. A 20–21. század fordulójától elsősorban a környező települések lakosai használják hétvégi vagy üdülőtelepülésként.

Irodalom

A Magyar Szent Korona Országainak Helynévtára. Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 1913.

IGEAR, DIANA–LIVIU, MARTA–SZILÁGYI LEVENTE–TÓTH ZOLTÁN, *Turulung. Túrterebes.* Турулуңг. Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare, 2009.

KISS KÁLMÁN, *Túrterebes egyház- és iskolatörténete.* Nagyvárad, 2009.

VARGA E. ÁRPÁD, *Erdély etnikai és felekezeti statisztikái a népszámlálási adatok alapján 1852–2011.* URL: <https://nepszamlalas.adatbank.ro/>

SZENDREI ÁKOS

Élőnyelvi adatok

Élőnyelvi gyűjtést végzett Hankusz Éva 2024-ben és 2025-ben. Adatközlők voltak: Czumbil József (77 éves), Elek Endre (73), Geng Emőke (39), Geng József (48), Mekker István Csaba (55), Mekker Mária (51), Puskás Emese (69).

Élőnyelvi gyűjtést végzett Rög József 1965-ben, Czumbil Beáta 2000-ben és Révai Noémi 2001-ben. Adatközlők voltak: Fenyák András (63 éves), Orosz István (43), Orosz Márta (17), Révai József (58).

Élőnyelvi gyűjtést végzett Kiss Kálmán 1990 és 2014 között. Adatközlők voltak: Czerlau György (81 éves), Elek Endre (70), Éles István (62), Kis József (56), Kimer Ferenc (65), Kovács László (70), Mekker György (75), Mike Endre (75), Tündik László (65) Szabó Lajos (40), Szabóné Puskás Emese (38), Varga András (85), Vári Ferenc (70).

Helynévtár

Túrterebesiszőlőhegy 2025: *Hegy, Hegyre, hegyesi ~ Terebesihegy ~ Terebeshegy ~ Turterebesszőllőhegy | Hegy. Terebesihegy. De normálisan [hivatalosan] Turterebesszőllőhegy. Sok szőllő van, de ész Szakmárrúl a prefektus meg ezek a, ottam voltak széjjelnézni, és akkor elnevezték szőllőhegynek. Régen nem monták ity.* 2014: *Hegy*, 2008: *Hegy*, 2003: *Túrterebesi szőlőhegy, Túrterebesihegy*, 1944: *Túrterebesi szőlőhegy, Szőlőhegyitánya*, 1913: *Túrterebesi*

szőlőhegy, 1900: Szőlőhegy, 1898: Szőlőhegy. — A romániai Szatmár megye északkeleti részén fekvő település. Román neve *Turulung Vii*. Nyugatról Túrterebes, délnyugatról Adorján, délkelet-keleti irányból Kisgérce, északkeletről pedig Nagygérce határolja. Közigazgatásilag Túrterebes községhez tartozik. Önálló település alakulása előtt Túrterebes szőlőhegye volt, a neve is erre utalt. Hivatalos neve *Túrterebesiszőlőhegy*, azonban a helybeliek inkább a rövidebb **Hegy**, illetve **Terebeshegy**, **Terebesihegy**, **Túrterebesihegy** elnevezést használják. Helységnévtárakban **Szőlőhegy**, **Szőlőhegyitánya** formában is szerepel. E nevek nemcsak a települést, hanem magát a szőlőhegyet is jelölték. — ÉGy., EH., Hnt., Kiss 2014: 158, SzMHn. 2: 342.

Adorján-hegy lásd **Adorjáni-hegy**

Adorjáni-hegy 2025: *Adorjányi-hegy* ~ *Adorjáni-hegy* | *A Puszta-hegy utám van az adorjányijaknak is. Isten igazábú, az a Terebesihegy vége má.* 1907: *Adorjánhegy* szőlőhegy, 1902: *Adorjánhegy* szőlőhegy, 1900: *Adorjánhegy*, 1898: *Adorjánhegy*, 1884: *Adorjáni hegy*, 1866: *Adorjányi hegy*, 1865: *Adorjan hegy*, 1864: *Adorjáni hegy* | *Noha a turterebesi határban elterülő hegyek egyikét képezi, nevét onnan örökíté mikép azon hegy kinyuláson, csak nem kizárólag, a szomszéd adorjáni lakosok birtokába van.* [19. sz.]: *Adorjáni hegy*, 1776: *Odorjányi sor*. — Szőlőhegy és lakott terület a település déli részén a Puszta-hegy mellett. A területen a szomszédos településről az adorjáni gazdák is jelentős szőlőbirtokkal rendelkeznek, erre utal a név előtagja. **Adorján-hegy** formában is szerepel. Az **Adorjáni-sor** névváltozat utótagja a *sor* 'szabályos alakú földdarabok a határban' jelentésű földrajzi köznévv. — ÉGy., FKNT., HKFT., Hnt., PESTY 1864/57: 430b, SZABÓ 1937: 534, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-H3.

Adorjáni-sor lásd **Adorjáni-hegy**

Agg-hegy 2025: *Ak-hegy* ~ *Popovics vőüggye* | *Na, ittem van Ak-hegy, van, aki ugy mongya, hoty Popovics vőüggye. Igen. Mē ot vam Popovicsnak a szőüllőüje. Hát az is ijen szőüllőühegy. ... felfele vannak ijen héjtvéigi házak. | Meg még a Májer-birtok, a Májereké is oda tarozott a Zak-hegyre.* 2014: *Agghegy, Zak-hegy*, 2008:

Adorjáni hegy, noha a turtterebesi határban elterülő hegyek egyikét képezi, nevét onnan örökíté mikép azon hegy kinyuláson, csak nem kizárólag, a szomszéd adorjáni lakosok birtokába van. Agg-hegy - mint legrégibb bortermő hely vette nevét.

Az Adorjáni-hegy és az Agg-hegy leírása Pesty Frigyes helynévtárában (PESTY 1864/57: 430b)

Akhegy, Zakhegy, 1907: *Agghegy* szőlőhegy, 1902: *Agghegy* szőlőhegy, 1900: *Aghegy*, 1898: *Aghegy*, 1866: *Agg hegy*, 1865: *Oghegy*, 1864: *Agg hegy* | *Mint legrégibb bortermő hely vette nevét.* [19. sz.]: *Agghegy*. — Szőlőhegy a település északi részén. Hétfévi házak is állnak a területen. A nevet PESTY FRIGYES adatközlője a szőlőhegy korával magyarázza. Ritkábban **Popovics völgyé**-nek is nevezik az itt jelentős területet birtokló személy után. A korábbi élőnyelvi gyűjtések *Zak-hegy* formája a névelő z hangjának átvonódásának az eredménye. Vö. *Ügy-hegy*. — ÉGy., Hnt., Kiss 2014: 155, PESTY 1864/57: 430b, 444b, SzMHn. 2: 341, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-G2H2.

Ali dombja 2025: *Ali dombja* ~ *Margitaji-tanya* | *Esz terebesi születésü, és kikerült Németségba, orvas vóút, mijen, röggen. ... A szüleijéjé vóút, a Laci bácsi, a Magitaji Laci bácsi szüleijéjé vóút. Öt hektár. ... Szőüllőü vam benne, szőüllőü és van ety kis ház.* 2014: *Ali dombja, Alijé*, 2008: *Ali dombja, Alijé*. — Szőlő és hozzá tartozó lakóház a Pusztahegyesi út közelében. Korábban Margitai Aladár tulajdona volt, erre utal a név előtagja. **Alié** és **Margitai-tanya** formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 155, SzMHn. 2: 341. — T19-G2H2.

Alié lásd **Ali dombja**

Almási-kút 2025: *Almási kut* | *Volt ety köves kut. ... széles volt, nagy vóút igy a zöble, ahogy mongyák, s akkor beleted betont [az új tulajdonosa]. Az ot van a pince mellett.* 2014: *Almási-kút*, 2008: *Almási-kút*. — Kút az Almási papé területén. — ÉGy., Kiss 2014: 155, SzMHn. 2: 341. — T19-H2.

Almási papé 2025: *Almási papéj* ~ *Almási-porta* | *Sárközöm vóút pap [a tulajdonosa]. Harmincnyóudzba vóút ety ház és ety pince. A házat*

a kolektív lebontotta, a pince megmaradt. ... Szőlőművelés. Vam vagy nyócvan ári terület. 2014: *Almási-papé, Almási-szőlő*, 2008: *Almási-papé, Almási-szőlő*. — Szőlő a település északi részén a Gesztenyés szomszédságában. Korábban *Almási Péter* nevű pap birtokolta. Egykor ház is állt a területen, melyet a kollektív gazdaság lebontott. Itt található az Almási-pince. *Almási-porta* és *Almási-szőlő* formában is említik. Vö. Almási-kút. — ÉGy., Kiss 2014: 155, SzMHn. 2: 341. — T19-H2.

Almási-pince 2025: *Almási-pince* | *Almási papé, de ot van ety pince, kübü kirakva.* | *Külömbé ezerkilenszázharmincnyóudzba építették. A pincénél vam fölirva.* 2014: *Almási-pince, Almási-pincéje*, 2008: *Almási-pince, Almási pincéje*. — Pince az Almási papé területén. *Almási pincéje* formában is szerepel. — ÉGy., Kiss 2014: 155, SzMHn. 2: 341. — T19-H2.

Almási pincéje lásd **Almási-pince**

Almási-porta lásd **Almási papé**

Almási-szőlő lásd **Almási papé**

Aranyos 2025: *Aranyos* | *Hát terület mek ház is tartozot hozzá.* 2014: *Aranyos, Aranyos-domb*, 2008: *Aranyos, Aranyos-domb*, 1866: *Aranyos hegy*. — Szőlő és hozzá tartozó lakóház az Úr-völgytől keletre. A névadás indítékát nem ismerjük. *Aranyos-domb* és *Aranyos-hegy* formában is szerepel. Kiss KÁLMÁN szerint az *Aranyos-domb* az Aranyos felső része, ahol a Bódi-tag található. Vö. Aranyos-völgy. — ÉGy., Kiss 2014: 156, SzMHn. 2: 341, T1.S.79.1782/3. — T19-H2.

Aranyos-domb lásd **Aranyos**

Aranyos-hegy lásd **Aranyos**

Aranyos-völgy 2014: *Aranyos vöügy*, 2008: *Aranyos-völgy*. — Az Aranyos alsó része lehet, helyét pontosabban nem ismerjük. — Kiss 2014: 156, SzMHn. 2: 341.

Ásku-patak 2008: *Ásku-patak*. — A településen említett időszakos patak. Pontos helyét a forrás nem közli. A név előtagja személynév lehet. — SzMHn. 2: 341.

Barabás-patak lásd **Oláh-völgy**

Blájer-domb 2014: *Blájèr-domb*, 2008: *Blájèr-domb*. — Domb a település déli részén. Helyét pontosabban nem ismerjük. Kiss KÁLMÁN szerint a domb alján Blájer Istvánnak volt birtoka, erre

utal a név előtagja. Vö. Blájer-patak. — Kiss 2014: 156, SzMHn. 2: 341.

Blájer-patak lásd **Ilbán-patak**

Bódi-tag 2025: *Bóudi-tag ~ Bóudi-tanya* | *Hát az egy nagyop terület vóut, s vóut ház, és ot lakott a Bóudi bácsi, Tóud Bóudi.* 2014: *Bóudi-vögy*, 2008: *Bódi-vögy, Bódi-völgye*. — Szőlő a település északi részén az Úr-völgy területén. Nevét a korábban ott lakó, jelentősebb területet birtokló Tóth Boldizsárról, becenevén Bódiról kapta. A név utótagja a *tag* 'a tagosított, művelés alatt levő határ egyben levő darabja' jelentésű földrajzi köznévv. *Bódi-tanya, Bódi-völgy* és *Bódi völgye* formában is említik. — ÉGy., FKNT., Kiss 2014: 156, SzMHn. 2: 341. — T19-H2.

Bódi-tanya lásd **Bódi-tag**

Bódi-völgy lásd **Bódi-tag**

Bódi völgye lásd **Bódi-tag**

Boiniceané lásd **Boinicean háza**

Boinicean-féle-ház lásd **Boinicean háza**

Boinicean háza 2025: *Bojnicsán háza ~ Bojnicsám-féle-ház ~ Bojnicsánéj.* — Épület a Varga-bükk területén. Korábban Boinicean nevű erdész lakott benne. *Boinicean-féle-ház* és *Boiniceané* formában is említik. — ÉGy. — T19-H2.

Böndő 2025: *Böndőü* | *Hát egy ijen kis pupp, mint egy nagy böndőü. Ety kissep kijemelkedéjs.* 2014: *Sepsi-domb*, 2008: *Sepsi-domb, Böndő*. — Szőlőhegy az Oláh-birtok és az Agg-hegy között. A helybeliek szerint a terület alakjáról kaphatta a nevét. Korábban *Sepsi-domb* néven is említették, mely a terület korábbi birtokosára utal. Itt állt a Sepsi-tanya. — ÉGy., Kiss 2014: 162, SzMHn. 2: 341, 344. — T19-G2H2.

Bükk lásd **Bükkös**

Bükkös 2025: *Bikkes ~ Bükk* | *Mē itt ugy mongyák, ugye nem bükk, hanem a Bikkes.* 2014: *Bük-tetőü*, 2008: *Bük-tetőü, Bikk*. — A Köz-domb tetején található bükkfaerdő. *Bükk* és *Bükk-tető* formában is említik. — ÉGy., Kiss 2014: 156, SzMHn. 2: 341. — T19-H1.

Bükk-tető lásd **Bükkös**

Csikos-ház 2025: *Csikos-ház*, 2008: *Csikos-tanya*. — Lakóház a Púp-hegyen. A Csikos család tulajdona. *Csikos-tanya* formában is említik.

Vö. Csíkos-kút. — ÉGy., SzMHn. 2: 342. — T19-G1.

Csíkos-kút 2008: *Csíkos-kút*. — Kút a Csíkos-ház mellett. — SzMHn. 2: 342.

Csíkos-tanya lásd **Csíkos-ház**

Dudás-patak 2014: *Dudás-patak*, 2008: *Dudás-patak*. — Patak az Erdésházzal szemben. A név előtagja személynév. — Kiss 2014: 157, SzMHn. 2: 342. — T19-H3.

Egyház erdeje 2008: *Egyház erdeje*. — Erdő a településen. Pontos helyét a forrás nem közli. Bizonyára egyházi tulajdonban volt. — SzMHn. 2: 342.

Erdésház 2025: *Erdésház ~ Kántonház*, 2014: *Erdésház*, 2008: *Erdésház*. — Erdésház a település déli részén. **Kántonház** néven is említik, melynek előtagja a rom. *canton* 'örház' szó átvételéből származik. — ÉGy., Kiss 2014: 157, RKsz., SzMHn. 2: 342. — T19-H3.

Ér-völgy 2008: *Érvölgy*. — Időszakos patak a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. — SzMHn. 2: 342.

Észak-oldal lásd **Kis-völgy**

Fakereszt 2025: *Fakereszt ~ Kereszt*. — Fából készült kereszt a Fekete útja mentén. **Kereszt**-ként is említik. — ÉGy. — T19-H1.

Fárasztó 2025: *Fárasztó | A Zúr-völgy és a Király-dom közt lehet menni, ottam vam vaty két-három ház, ahol laknak, ... és ot van egy ijen kis emelkedő, ott is lehet menni, nem muszáj a Keresztesz kimenni, hanem így a szőllők allatt, ijen szekérutféjleség. Az a Fárasztó. ... Hád de nem tul meredek*. 2014: *Fárasztó*, 2008: *Fárasztó*, 1866: *Farasztó*. — Kisebb terület a Király-domb közelében. A név a rajta átvezető út meredek voltára utal. — ÉGy., Kiss 2014: 157, SzMHn. 2: 342, T1.S.79.1782/3. — T19-H2.

Fekete út lásd **Fekete útja**

Fekete útja 2025: *Fekete uttya ~ Fekete ut*. — A Király-domb mellett futó út. A név a korábban az út mentén lakó Fekete családnevű személyre utal. **Fekete út** formában is említik. — ÉGy. — T19-H1.

Felső-domb 2014: *Felső-domb*, 2008: *Felső-domb*. — A Barabás-patak bal oldalán fekvő kisebb domb. Helyét pontosabban nem ismerjük. — Kiss 2014: 157, SzMHn. 2: 341.

Felső-hegy 2008: *Felső-hegy*. — Domb a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. — SzMHn. 2: 342.

Ferenc-patak lásd **Ibán-patak**

Fik foka 2008: *Fik foka*. — Bérc a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. A névadás indítékát nem ismerjük. BURA LÁSZLÓ *Fűk foka* címszó alatt veszi fel. A név utótagja a *fok* 'hegynek meredeken kiugró része' jelentésű földrajzi köznévből birtokos személyjeles formája. — FKnt., SzMHn. 2: 342.

Focipálya lásd **Futballpálya**

Fő út lásd **Fő utca**

Fő utca 2025: *Fő ucca ~ Fő ut ~ Pincipáló ~ Hegyesi ut ~ Hegy ut | Ahogy jövünk Terebesrű az mind asz mongyák, hogy Hegyesi ut, a Hegyesi ut. ... egész Kizsgéjrcéjig, na megy ez a zut, má ez a Fő ut*. 2014: *Hegy út*, 2008: *Hegy út*. — A település déli, aszfaltos útszakasza. **Fő út** formában is említik. A magyarban is használt **Principáló** név a **Fő út**-tal azonos jelentésű román *Strada Principală* elnevezéséből származik. A **Hegy út** elnevezés előtagja a település népnyelvi nevét tartalmazza. **Hegyesi út**-nak is nevezik. — ÉGy., Kiss 2014: 159, SzMHn. 2: 342. — T32-A5.

Futballpálya 2025: *Fodbalpája ~ Focipája ~ Jáccóutéj*. — Futballpálya a település déli részén a Görög templom szomszédságában. **Focipálya** és **Játszótér** néven is említik. — ÉGy. — T32-A5.

Fülöp-kereszt lásd **Gébel keresztje**

Gébel keresztje 2025: *Gébel keresztje ~ Fülöp-kereszt*, 2008: *Fülöp-kereszt*. — A Kis-völgy felső részén található kereszt. A Gébel és a Fülöp család földje közelében áll, ezért **Gébel keresztje** és **Fülöp-kereszt** néven is említik. — ÉGy., SzMHn. 2: 342. — T19-H1.

Gesztenyés 2025: *Gesztenyész | Voltak ijen nagy gesztenyék. Mos ki van száradva mind, mer betekség van ... szelidgesztenye vout*. 2014: *Gesztenyés*, 2008: *Gesztenyés*. — A település északi részén a Grószé területén az Almási papé szomszédságában fekvő terület. Korábban szelidgesztenyefák álltak itt, ezek azonban mára kipusztultak. — Kiss 2014: 158, SzMHn. 2: 342. — T19-H2.

Görög templom

Fotó: Hankusz Éva

Görög templom 2025: *Görök templom*. — A település déli részén fekvő görögkatolikus templom. — ÉGy. — T32-A5.

Grószé 2025: *Gróuszéj*, 2014: *Grószé, Grósz-rét*, 2008: *Grószé, Grószrét*. — Szőlő a település északnyugati részén az Úr-völgytől északra. Nevét egykori tulajdonosáról kapta. Korábban **Grósz-rét** formában is említették. — ÉGy., Kíss 2014: 158, SzMHn. 2: 342. — T19-H1.

Grósz-rét lásd **Grószé**

Hegy lásd **Túrterebesiszőlőhegy**

Hegyesi iskola lásd **Iskola**

Hegyesi út lásd **Fő utca**

Hegykapu 2025: *Hetykapu*, 2008: *Hetykapu*. — Az egykori túrterebesi szőlőhegynek, a ma már önálló településnek a bejárata. A név a *hegykapu* 'szőlőhegyi út kezdete, amely a szőlőhegy gyepűjén vezet át' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — ÉGy., FKNT., SzMHn. 2: 342. — T19-G2.

Hegy út lásd **Fő utca**

Hosszú-hát 2008: *Hosszúhát*. — Dombos szántóföld a település határában. Pontos helyét a forrás nem közli. Nevét bizonyára hosszan elnyúló alakjáról kapta. A név utótagja a *hát* 'hosszan elnyúló nyelvi kiemelkedés' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., SzMHn. 2: 342.

Ilbán-patak 2025: *Ilbám-patak ~ Ferenc-patak* | *A két ház közt van ez a patak, a Ferenc és az Ilbánéj közt*. 2014: *Blájèr-patak*, 2008: *Blájèr-patak*. — Időszakos patak a település déli részén. A patak mentén lakik az Ilbán és a Ferenc család, ezért *Ilbán-patak* és *Ferenc-patak* néven is említik. Korábban ezen a területen élt a Blájèr

család, erre utal a *Blájèr-patak* elnevezése. Vö. Blájèr-domb. — ÉGy., Kíss 2014: 156, SzMHn. 2: 341. — T19-H3.

Ilbán völgye lásd **Kis-völgy**

Iskola 2025: *Iskola* | *A terebesi például az mongya, Hegyesi iskola. Mi nem mongyuk. Az Iskola*. 2014: *Hegyesi iskola, Iskola*, 2008: *Hegyesi iskola, Iskola*. — Épület a Pusztahegyesi út mentén. Korábban iskola és óvoda működött benne. A *Hegyesi iskola* névváltozat a szomszédos Túrterebesen használatos. — ÉGy., Kíss 2014: 158–159, SzMHn. 2: 34. — T32-A4.

Játszótér lásd **Futballpálya**

Kabolaút 2025: *Kabalaut*, 2014: *Kabolaút*, 2008: *Kabolaút*. — A Fő utcáról déli irányba elágazó kisebb mezei út. A név a *kabolaút* 'keskeny szekérút, dülőút' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — ÉGy., FKNT. Kíss 2014: 159, SzMHn. 2: 343. — T32-A5.

Kádár-kút lásd **Sarok-kút**

Kántonház lásd **Erdészház**

Kánya-zug 2014: *Kánya-szug*, 2008: *Kánya-szug*. — Egykori tisztás az Aranyos-völgy legfelső részén. Pontos helyét a források nem közlik. A név előtagja bizonyára személynév, de a terület madárvilágára is utalhat. Utótagja a *zug* 'sarok, szeglet' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., Kíss 2014: 159, SzMHn. 2: 343.

Kereszt 1. 2025: *Kereszt* | *Méig világít éjjszaka, este*. — Kereszt az Almási papé közelében. — ÉGy. — T19-H1.

Kereszt 2. 2025: *Kereszt*. — A Hegykapunál álló kereszt. — ÉGy. — T19-G2.

Kereszt 3. lásd **Fakereszt**

Kert-láp 2008: *Kèrt-láp*. — Mocsaras terület a Pusztahegy közelében. Pontos helyét a forrás nem közli. A név bizonyára a kertek közelségére utal. — SzMHn. 2: 343.

Kerülőút 2008: *Kerülőút*. — A településen említett út. Pontos helyét a forrás nem közli. — SzMHn. 2: 343.

Király-domb 2025: *Kiráj-domb*, 2014: *Kiráj-domb*, 2008: *Kiráj-domb*, 1865: *Kiraly domb*, 1864: *Király-Domb*. — Szőlőhegy a település északi részén a Grószétól keletre. A névadás indítékát nem ismerjük, az előtag talán az egykori tulajdonos személynévét őrzi. — ÉGy.,

Király-domb

Fotó: Hankusz Éva

KISS 2014:159, PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 343, T1.S.79.1782/2. — T19-H1.

Kisgércsei út 2025: *Kizsgéjrci ut*, 2008: *Kisgérci út*. — A Fő utca Kisgércéhez közelebbi szakasza. A helyi nyelvhasználatban a *Gérce* településnév *-i* melléknévképzős alakja *gérci* formában realizálódik, ezt láthatjuk a névadatokban is. — ÉGy., SzMHn. 2: 343. — T19-H3.

Kis-hegy 2008: *Kis-hegy*. — A forrás szerint falurész, pontos helyét nem ismerjük. A *kis* előtag bizonyára a Nagy-hegyhez való viszonyítást fejezi ki. — SzMHn. 2: 343.

Kis-Orosz-forrás 2008: *Kisorosz-förrás, Kis-völgy kút*. — Kút a Kis-völgy területén. Ezért **Kis-völgy-kút**-ként is említik. Pontos helyét a forrás nem közli. A névben szereplő *Orosz* lexéma talán személynév. — SzMHn. 2: 343.

Kis-Puszt-hegy 1884: *Kispusztahegy*. — A Puszt-hegy déli része. A név előtagja a Nagy-Puszt-hegyhez való viszonyítást fejezi ki. — HKFT. — T19-H3.

Kis-Sváb-hegy 2025: *Kis-Sováphegy ~ Kis-Sváp-hegy*, 2014: *Kis-sováphegy*, 2008: *Kis-sováphegy*. — A Sváb-hegy északi, kisebbik része. A név előtagja a Nagy-Sváb-hegyhez való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy., KISS 2014: 159, SzMHn. 2: 343. — T19-H2.

Kis-völgy 2025: *Kis-vőügy ~ Ilbán vőügye* | *Ott is vannak házak, megüng befele, ott van, jobbra is van ety ház, az Ilbánéj és a Borsoséj*. 2014: *Kis-vőügy*, 2008: *Kis-völgy, Északödál*, 1865: *Kisvegy*, 1864: *Kis Völgy, Kis völgy* | *Szerfelett keskeny voltáról vevé nevét*. — Szőlőhegy a település északi részén a Köz-domb szomszédságában. Ezért **Észak-oldal** néven is említik.

A *Kis-völgy* név előtagja a terület méretére, az **Ilbán völgye** elnevezés pedig az ott lakó Ilbán családra utal. Vö. Kis-völgy-kút. — ÉGy., KISS 2014: 159, PESTY 1864/57: 430b, 444b, SzMHn. 2: 342, 343, T1.S.79.1782/2. — T19-H1.

Kis-völgy-kút lásd **Kis-Orosz-forrás**

Kollektív ól 2025: *Kolektív ól* | *Ety hosszú épület, annyi marat meg, de vóut három ojan hosszú épület. Juhak vóutag benne*. — Épület a Pusztahegyesi út mentén. Korábban a kollektív gazdaság állatait tartották benne. — ÉGy. — T19-G2.

Kozsán-patak 2025: *Kozsán-patak ~ Mezei-patak*, 2014: *Kozsán-patak, Mezei-patak*, 2008: *Kozsán-patak, Mezei-patak*. — Időszakos patak a Kozsán és a Mezei család háza között. Ez magyarázza a *Kozsán-patak* és a **Mezei-patak** elnevezését is. — ÉGy., KISS 2014: 159, 160, SzMHn. 2: 343. — T19-H3.

Kövesút 2025: *Kövesut*. — A település északi részén áthaladó, Nagygyércére vezető köves útszakasz. — ÉGy. — T19-G2.

Közbirtokossági-erdő 2025: *Közbirtokossági-erdőü* | *Arrafele, tehát fent az erdőü, az is a mijénk, van kilencvenkét hektár Közbirtokossági-erdőü. ... az ajja ojan sziklás, mer a házak is, ugy nincsenek kert a házak mögött. Ocs csak ojan sziklafalak vannak a lektöp hejen*. — Erdő a település déli, Kisgércével szomszédos részén. A név előtagja arra utal, hogy az erdő a faluközösség tulajdona volt. — ÉGy. — T19-H3.

Köz-domb 2025: *Köz-domb* | *Valamikor ottam vóut tisz ház, lakos. Mos semmi*. 2014: *Közdomb*, 2008: *Közdomb*, 1907: *Közdomb* szőlőhegy, 1902: *Közdomb* szőlőhegy, 1900: *Közdomb*,

1898: *Közdomb*, 1884: *Köz domb*, 1866: *Köz-domb*, 1865: *Kezdomb*, 1864: *Közdomb*. | *A közdomb a gércéekkel villongásban lévő határkérdéstől vette nevét, mi azomban csakugyan a terebesi határhoz ítéltetett.* — Szőlőhegy a település északi részén, Túrterebesiszőlőhegy, Kisgérce és Nagygérce határszélén. Nagy része már bebokrosodott. Talán közös tulajdonban lévő terület lehetett. Lásd *Köz-domb* (Nagygérce). — ÉGy., HKFT., Hnt., KISS 2014: 160, PESTY 1864/57: 430b, 444b, SzMHn. 2: 343, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-H1.

Kultúr lásd **Kultúrotthon**

Kultúrház lásd **Kultúrotthon**

Kultúrotthon 2025: *Kulturothon ~ Kulturház ~ Kultur*, 2014: *Kultúrotthon*, 2008: *Kultúrotthon*. — Romos épület a Pusztahegyesi út keleti részén a Sarok-kút mellett. Korábban kultúrház és élelmiszerbolt, illetve óvoda is működött benne. **Kultúr** és **Kultúrház** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 160, SzMHn. 2: 343. — T32-A4.

Lénia 2008: *Lénija, Linija*. — A Puszta-hegytől a Túron átívelő pallóig vezető erdei út. Pontos helyét nem ismerjük. A név a *lénia* 'egyenes erdei út, nyiladék' jelentésű földrajzi köznévből alakult. — FKNT., SzMHn. 2: 343.

Lóger út 2025: *Lóger ut | A Turra megy. Ott jártak a tehenek. ... Régen a lógernek az vőut, itten a kolektivel szembe, ahol csinálták a kazlakat szénábúl, szalmábúl, asz monták lógernek. Ot tartotta a Kolektiva a szénát.* — A Fő utcáról déli irányba nyíló, a ma már Kisgérce határhoz tartozó Legelőhöz vezető út. A név előtagja a *lóger* 'takarmány, cséplés előtti gabona, szalma tárolására kijelölt hely' jelentésű földrajzi köznévből. — ÉGy., FKNT. — T19-H3.

Magyar-hegy 1884: *Magyar-h[egy]*, 1866: *Magyarhegy*, 1865: *Magyarhegy*, 1864: *Magyarhegy* | *Az elsőn a magyaroknak van birtokuk.* — A település északi részén a mai Király-domb környékén fekvő szőlőhegy. PESTY FRIGYES adatközlőjének magyarázata szerint nevét a területet birtokló magyarokról kapta. Korábban Túrterebesen, ahová a Szőlőhegy tartozott, jelentős számú betelepített német népesség élt. — HKFT., PESTY 1864/57: 430b, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-H1.

Margitai-tanya lásd **Ali dombja**

Messzelátó 2025: *Messzilátóu*, 2008: *Messzilátó*. — A Puszta-hegy tetején álló egykori kilátó. Ma már nincs meg, lebontották. — ÉGy., SzMHn. 2: 343.

Mezei-patak lásd **Kozsán-patak**

Mike-domb lásd **Mikée**

Mikée 2025: *Mikéjéj ~ Mike-domb*, 2014: *Mike-domb*, 2008: *Mike-domb*. — Szőlő a település déli részén. Nevét a tulajdonos Mike családról kapta. **Mike-domb** néven is említik. — ÉGy., KISS 2014: 160, SzMHn. 2: 343. — T19-H3.

Mike-patak 2025: *Mike-patak*, 2014: *Mike-patak*, 2008: *Mike-patak*. — Patak a település déli részén a Mikée mellett. Nevét a patak partján lakó Mike családról kapta. — ÉGy., KISS 2014: 160, SzMHn. 2: 343. — T19-H3.

Móricné hídja 2025: *Móricnéj higgya*, 2008: *Móricné higgya*. — Híd az Erdészház közelében. A név előtagja személynév, de a névadás indítékát a helybeliek nem ismerték. — ÉGy., SzMHn. 2: 343. — T19-H3.

Nagy-bükk 2008: *Nagy-bükk*. — Dombos erdő a Varga-bükk környékén. Pontos helyét a forrás nem közli. A név előtagja a terület méretére utalhat. — SzMHn. 2: 343. — T19-H2.

Nagygércei út 2025: *Nagygércei ut*, 2008: *Nagygércei út*. — A Kövesút északi része, mely a szomszédos Nagygércére vezet. A helyi nyelvhasználatban a *Gérce* településnév *-i* melléknév-képzős alakja *gércei* formában realizálódik, ezt láthatjuk a névadatokban is. — ÉGy., SzMHn. 2: 343. — T19-H1.

Nagyhegy 2008: *Natyhegy*. — Falurész a településen. Pontos helyét a forrás nem közli. A név előtagja a Kishegyhez való viszonyítást fejezi ki. — SzMHn. 2: 343.

Nagy-Puszta-hegy 1884: *Nagypusztahegy*. — A Puszta-hegy északi része. A név előtagja a Kis-Puszta-hegyhez való viszonyítást fejezi ki. — HKFT. — T19-H3.

Nagy-Sváb-hegy 2025: *Naty-Sová-p-hegy ~ Naty-Sváp-hegy*, 2014: *Nagy-sováphegy*, 2008: *Nagy-sováphegy*. — A Sváb-hegy déli, nagyobbik része. A név előtagja a Kis-Sváb-hegyhez való viszonyítást fejezi ki. — ÉGy., KISS 2014: 161, SzMHn. 2: 343. — T19-H2.

Oláh-birtok 2025: *Olá-birtok*. — Szőlő a Böndő és a Margitai-tanya között. Nevét a tulajdonos

Oláh családról kapta. Vö. Oláh-völgy. — ÉGy. — T19-G2H2.

Oláh-kopasz 2014: *Olá-kopasz*, 2008: *Olá-kopasz*. — A Puszta-hegy teteje, melyet korábban szántottak, jelenleg fenyőerdő. A név előtagja arra utal, hogy kiscsercei románok művelték a területet. Az utótag a *kopasz* 'kopár hely' jelentésű földrajzi köznévv. — FKnt., Kiss 2014: 161, SzMHn. 2: 344. — T19-H3.

Oláh-kút 2008: *Olá-kút*. — Kút a település déli részén az Oláh-rét közelében. — SzMHn. 2: 344. — T19-H3.

Oláh-rét 2008: *Olá-rét*. — Rét a település déli részén. A közelében található az Oláh-kút. A név előtagja népnév és családnév egyaránt lehet. — SzMHn. 2: 344. — T19-H3.

Oláh-völgy 2025: *Olá-völgy*, 2014: *Barabás-patak*, 2008: *Barabás-patak*. — Időszakos patak az Oláh-birtok területén. A **Barabás-patak** név változat KISS KÁLMÁN szerint a terület korábbi tulajdonosára utal. — ÉGy., Kiss 2014: 156, SzMHn. 2: 341. — T19-G2H2.

Ól-rét 2014: *Ól-rét*, 2008: *Ól-rét*. — Rét az Agg-hegy környékén. Korábban istálló állt a területen, erre utal a név előtagja. — Kiss 2014: 161, SzMHn. 2: 344.

Ó-Puszt-hegy 1866: *Ó új Puszt hegy*, 1865: *O új Puszt-hegy*, 1864: *Ó-Puszt Hegy*, [19. sz.]: *Ópuszt-hegy*. — A Puszt-hegy nyugati része. A név előtagja az Új-Puszt-hegyhez való viszonyítást fejezi ki. — PESTY 1864/57: 444b, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-G3H3.

Pap-hegy 1900: *Paphegy*, 1898: *Paphegy*. — A településen említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja vélhetően személynév. Vö. Pap-völgy. — Hnt.

Pap-völgy 1776: *Papp völgy*. — A településen említett hely. Pontosabban nem lokalizálható. A név előtagja vélhetően személynév. Vö. Pap-hegy. — SZABÓ 1937: 533.

Pásku-patak 2025: *Pásku-patak*, 2014: *Pásku-patak*, 2008: *Pásku-patak*. — Időszakos patak a település déli részén. Nevét az ott lakó családról kapta. — ÉGy., Kiss 2014: 161, SzMHn. 2: 344. — T19-H3.

Popovics völgye lásd **Agg-hegy**

Porombovics-kút 2008: *Porombovics-kút*. — A településen említett kút. Pontos helyét a forrás

nem közli. A név előtagja személynév. A településen ma is élnek *Porombovics* nevűek. — SzMHn. 2: 344.

Principálő lásd **Fő utca**

Púp-domb lásd **Púp-hegy**

Púp-hegy 2025: *Pup-hegy ~ Pub-domb*, 2008: *Púphegy*, 1907: *Puphegy szőlőhegy*, 1902: *Puphegy szőlőhegy*, 1866: *Puphegy*, 1865: *Puphegy*. — Szőlőhegy a település északi részén a Kis-völgytől délre. Nevét alakjáról kaphatta. **Púp-domb**-ként is említik. Vö. Púp-hegyi-kereszt, Púp-völgy. — ÉGy., Hnt., SzMHn. 2: 344, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-G1H1.

Púp-hegyi kereszt 2008: *Puphegyi-kereszt*. — Kereszt a Púp-hegyen. Pontos helyét a forrás nem közli. — SzMHn. 2: 344.

Púp-völgy 2008: *Pupvölgy*. — Völgy a Púp-hegy mellett. Pontos helyét a forrás nem közli. — SzMHn. 2: 344.

Purcsik-patak 2014: *Purcsik-patak*, 2008: *Pür-csik-patak*. — Patak a Sváb-hegyen. Nevét a patak mellett élő családról kapta. — Kiss 2014: 161, SzMHn. 2: 344. — T19-H2.

Puszt-hegy 2025: *Puszt-hegy | Innen odafele a falunak asz mongyák, hoty Puszt-hegy, és innen odafele imitt-amot vannak csak házak, pláne mosmá. Réjgem vóút szásztizennyolc ház. Mos csak lakóu, most vagy még nyóucvan sincsen*. 2008: *Puszt-hegy*, 1944: *Puszt h[egy]*, 1941: *Puszt-h[egy]*, 1931: *Puszt h[hegy]*, 1918: *Puszt h[egy]*, 1915: *Puszt h[hegy]*, 1907: *Puszt-hegy szőlőhegy*, 1902: *Puszt-hegy szőlőhegy*, 1900: *Puszt-hegy*, 1898: *Puszt-hegy*, 1884: *Puszt h[egy]*, 1866: *Puszt hegy I*, *Puszt hegy II*, 1865: *Puszt-hegy*, *Puszt hegy*, 1864: *Puszt-hegy | Keletre nyulnak el a marmorosi havasokkal kapcsolatban lévő – meglehetősen asztali bortermő – hegygerincek – hol nevezetes a Puszt-hegy, mely a többi dombok közt a legjobban adja, nevét – mint a krónika mondja: – s azt a nép hinni szereti is – onnan eredt, hogy tenger évekket ezelőtt azon helyiségen a Debrecenieknek voltak szöllei – mik azomban hazánkra nehezedett tatár-pogány járom alatt teljesen elpusztultak, ugy anyira, hogy ott az ismétli bortermelésre rengeteg erdőket kelle lerombolni, hol még azon időben is találtattak szőlőtökék*. 1860–1861: *Puszt-hegy*, 1784: *Puszt hegy*. — A település déli részén fekvő

nagy kiterjedésű szőlőhegy, illetve lakott terület. A név a *puszta* 'kopár, elhagyott' melléknévnek és a *hegy* 'szőlővel beültetett kiemelkedés; szőlőhegy' jelentésű földrajzi köznévnél az összetételéből alakult. A névadás indítéka kapcsán KISS KÁLMÁN a helybeliek körében ismert legendát is említi: *Valamikor, reges-régen a Pusztahegyen gyönyörű gyümölcsös volt, amelynek tulajdonosa Debrecenbe való volt. A főúr egy ízben nagyon megharagudott egyik cselédjére, és felakasztatta. Halála előtt a fiú elátkozta ezt a helyet. A cseléd halálát követően hatalmas felhőszakadás zúdult a hegyre, és mindent elpusztított, lemosva a termőföldet. A földcsuszamlás betemetett mindent a hegy lábánál: a házakat, dombokba vájt pincéket, kutakat. Ezután kapta ez a hely a Pusztahegy elnevezést.* Vö. Kis-Puszt-hegy, Nagy-Puszt-hegy, Ó-Puszt-hegy, Puszt-hegy-erdő, Puszt-hegyesi út, Új-Puszt-hegy. Lásd Puszt-hegy-dűlő (Kisgérce). — ÉGy., EKFT., FKnt., HKFT., Hnt., Kiss 2014: 153, MaKF., MKFT., PESTY 1864/57: 405b, 430a, 430b, 440a, 444b, SzMHn. 2: 344, 354, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.365, T16.T.541, T22.BXV.c.500/2. — T19-H3.

Puszt-hegy-erdő [19. sz.]: *Puszt-hegy-erdő*. — A Puszt-hegy magasabban fekvő, erdővel borított része. — T0.53.216.1. — T19-H3.

Puszt-hegyesi út 2025: *Puszt-hegyesi ut*. — Túrterebe irányából a településre érkező utca. A Puszt-hegyre vezet, erre utal az elnevezése. — ÉGy. — T32-A4.

Puszt-hegyesi út

Fotó: Hankusz Éva

Református templom 2025: *Református templom ~ Új templom*. — A település déli részén található református templom. Nemrégiben épült, ezért **Új templom**-nak is nevezik. — ÉGy. — T19-H3.

Római katolikus templom lásd **Római templom**

Római templom 2025: *Róumaji templom ~ Róumaji katolikus templom*. — A település déli részén található római katolikus templom. **Római katolikus templom**-ként is említik. — ÉGy. — T32-A4.

Sarok-kút 2025: *Sarok-kut ~ Kádár-kut*. — Kút a Puszt-hegyesi út és a Kövesút találkozásánál az egykori Kultúrház épülete mellett. Nevét az elhelyezkedéséről kapta. A **Kádár-kút** névváltozat a kút körüli terület egykori tulajdonosára utal. — ÉGy. — T32-A4.

Sarok-kút

Fotó: Hankusz Éva

Schuller-kút 2025: *Suller-kut*. — Kút a Puszt-hegyesi út mentén álló egyik ház udvarán. Nevét a telek korábbi tulajdonosáról, Schuller Lajosról kapta. — ÉGy. — T32-A4.

Sepsi-domb lásd **Böndő**

Sepsi-tanya 2008: *Sepsi-tanya*. — A Sepsi-domb területén fekvő egykori tanya. Nevét tulajdonosáról kapta. — SzMHn. 2: 344.

Simoné 2025: *Simonéj | Nem lakig benne senki. ... Simon Géza bácsi vout, Simon Pista, igen, Simon András. ... Kihaltak azok*. — Szőlő a település északi részén a Grószé területén. Nevét a korábban ott lakó Simon családról kapta. — ÉGy. — T19-G2.

Sváb-hegy 2025: *Sováp-hegy ~ Sváp-hegy*, 2014: *Sováb-hegy*, 2008: *Sováp hegy*, 1866: *Sváb hegy*, 1865: *Svab hegy*, 1864: *Svábhegy | Itt kizárólag csak svábok bírván szőlőket, neve innen származik, hol – s több helyiségen is hihetetlen mennyiségű bor termeltetik, egy kapás szőlő 40. kőből bort – köblés 20 itcéljével számítva – megadván*. [19. sz.]: *Svábhegy*. — Szőlőhegy a település északi részén az Ürvölgy és az Agg-hegy közötti területen. Részei a Kis-Sváb-hegy és a Nagy-Sváb-hegy. PESTY

FRIGYES adatközlője szerint korábban kizárólag svábok birtokolták a területet, erre utal a név előtagja. A német nyelvű betelepülőket a helyi nyelvjárásban *sováb*-nak nevezik, ez az alak jelenik meg az adatok némelyikében is. — ÉGy., KISS 2014:162, PESTY 1864/57: 430b, 444b, SZMHn. 2: 344, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-H2.

Szőlőhegy lásd **Túrterebesiszőlőhegy**

Szőlőhegyitánya lásd **Túrterebesiszőlőhegy**

Szudaié 2025: *Szudajijéj ~ Szudaji-ház ~ Szudaji háza | Jóy naty terület. Asz tanítóy vóut ittem valamikor ötven előütt.* 2014: *Szudajijé*, 2008: *Szudajijé*. — Szőlő és lakóház a település északnyugati részén a Púp-hegyen. Nevét egykori tulajdonosáról kapta. **Szudai-ház** és **Szudai háza** formában is említik. — ÉGy., KISS 2014: 162, SZMHn. 2: 344. — T19-G1.

Szudai-ház lásd **Szudaié**

Szudai háza lásd **Szudaié**

Tardi Faszi dombja 2014: *Tàrdi-Faszi-dombja, Tükör-domb*, 2008: *Tàrdi-Faszi dombja, Tükör-domb*. — Szőlő és kaszáló a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. A források szerint *Faszi Mari* ragadványnevű személy lakott itt, erre utal a *Faszi* névelem. *Tardi* családnevűek is éltek korábban a településen. A **Tükör-domb** névváltozat esetében a névadás indítéka ismeretlen. — KISS 2014: 163, SZMHn. 2: 344.

Terebeshegy lásd **Túrterebesiszőlőhegy**

Terebesihegy lásd **Túrterebesiszőlőhegy**

Túrterebesihegy lásd **Túrterebesiszőlőhegy**

Túrterebesszőlőhegy lásd **Túrterebesiszőlőhegy**

Tükör-domb lásd **Tardi Faszi dombja**

Új-Pusztá-hegy 1866: *Ó uj Pusztá hegy*, 1865: *O uj Pusztáhegy*. — A Pusztá-hegy keleti része. A név előtagja az Ó-Pusztá-hegyhez való viszonyítást fejezi ki. — T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-H3.

Új templom lásd **Református templom**

Urak völgye lásd **Úr völgye**

Úr-völgy 2025: *Ur-vöügy ~ Ur vöügye | Először az Ur-völgy jött jobbra fele, ahoty felmejük a Keresztül.* 2014: *Úr vöügy*, 2008: *Úr-vöügy*, *Urak völgye*, 1866: *Urvölgy*, 1865: *Urvegy*, 1864: *Úrvölgy*, *Úrvölgy* | *Hajdan az uraságnak a völgyben – mely meglehetősen kiterjedésű – ki-*

Úr-völgy

Fotó: Hankusz Éva

zárólagos rétjei lévén, neve innen származtatik. [19. sz.]: *Urvölgy*. — Szőlőhegy a település északi részén a Sváb-hegytől északra. Néhány lakóház is áll a területen. Nevét az magyarázza – amint erről Pesty Frigyes helynévtárában is olvashatunk –, hogy egykor az uraság birtoka volt. **Úr völgye** és **Urak völgye** alakban is előfordul. — ÉGy., KISS 2014: 163, PESTY 1864/57: 430b, 444b, SZMHn. 2: 344, 345, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3. — T19-H2.

Úr völgye lásd **Úr-völgy**

Ügy-hegy 1884: *Ügy hegy*. — A Pusztá-hegytől északra, az Agg-hegy környékén fekvő terület. A név talán az Agg-hegy romlott formája lehet. — HKFT. — T19-G2H2.

Üveg pince 2025: *Üvek pince | Az vóut a Muha Miskájéj. ... Há nem üvegbül van az, hanem hát mi ugy nevesztük el, de körülbelüll, hát abba a zidőübe, körülbelül csempéjüül van az. Afelett is vóut ház.* 2014: *Üveg-pince*, 2008: *Üvegpince*. — Pince az Almási papé területén. A belsejét üveghez hasonló anyaggal burkolták. — ÉGy., KISS 2014: 163, SZMHn. 2: 345. — T19-H2.

Váltó 1865: *Vato, Valto*, 1864: *váltó*. — Egykori földterület a Kis-völgytől északra. A név a *váltó* 'a völgynek vagy a hegytetőnek az a része, ahol a vad a másik hegyoldalba átmegy' jelentésű tájszóból alakult. — PESTY 1864/57: 444b, T1.S.79.1782/2, ÚMTsz. — T19-H1.

Varga-bükk 2025: *Varga-bikk ~ Varga-erdőüj*, 2014: *Varga-bükk*, 2008: *Vàrga-bükk*, 1941: *Vargabükk*, 1931: *Varga bükk*, 1884: *Vargabükk*, 1866: *Vargabükk*, 1865: *Varga big*, 1864: *Varga Bükk*, [19. sz.]: *Vargabükk*. — Erdős terület a település északi részén. A név előtagja bizonyára személynév, az utótagja pedig a *bükk*

'bükkfákból álló erdő' jelentésű földrajzi köznév, amely a helyi nyelvhasználatban *bikk* formában is él. **Varga-erdő** néven is említik. — ÉGy., FKNT., HKFT., KISS 2014: 163, MaKF., PESTY 1864/57: 444b, SzMHn. 2: 345, T0.53.216.1, T1.S.79.1782/2, T1.S.79.1782/3, T16.T.541. — T19-H2.

Varga-domb 2014: *Vàrga-domb*, 2008: *Vàrga domb*. — Domb a település határában. Pontos helyét a források nem jelölik. Nevét egykori tulajdonosáról kaphatta. — KISS 2014: 164, SzMHn. 2: 345.

Varga-erdő lásd **Varga-bükk**

Vári-birtok 2025: *Vári-birtok*. — Szőlő és hozzá tartozó lakóház a Böndő közelében. Nevét tulajdonosáról kapta. — ÉGy. — T19-G2H2.

Vida-láp 2014: *Vida-láp*, 2008: *Vida-láp*. — Mocsaras terület a Pusztá-hegy környékén, melynek egy része a forrás szerint beépült. Pontos helyét nem ismerjük, talán azonos a Vida-réttel. Nevét egykori tulajdonosáról kapta: *Vida* családnevűek ma is élnek Túrterebesben. — KISS 2014: 164, SzMHn. 2: 345.

Vida-rét 2014: *Vida-rét*, 2008: *Vida-rét*. — Rét a település határában. Pontos helyét nem ismerjük. Egykori tulajdonosáról kapta a nevét. Vö. **Vida-láp**. — KISS 2014: 164, SzMHn. 2: 345.

Források

AH. = SZÁNTAI LAJOS szerk., *Atlas Hungaricus 1528–1850*. CD 1–2. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003.

AOKlt. = KRISTÓ GYULA szerk., *Anjou-kori oklevéltár. I–.* Csongrád Megyei Levéltár–Szegedi Középkorász Műhely, Budapest–Szeged, 1990–. ComMarmUg. = HELLER, GEORG, *Comitatus Marmarosiensis. Comitatus Ugocsiensis. Die historischen Ortsnamen von Ungarn 18*. München, 1985.

CzF. = CZUCZOR GERGELY–FOGARASI JÁNOS, *A magyar nyelv szótára. 1–6*. Pest, [később] Budapest, 1862–1874.

Cs. = CSÁNKI DEZSŐ, *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában 1–3., 5*. Budapest, 1890–1913.

DÁVID 2001 = DÁVID ZOLTÁN, *Az 1598. évi házösszeírás. Központi Statisztikai Hivatal Levéltára, Budapest, 2001*.

DL. = *Diplomatikai Levéltár. Magyar Országos Levéltár, Mohács előtti gyűjtemény*.

DocVal. = LUKINICH IMRE szerk., *Documenta historiam Valachorum in Hungaria illustratia usque ad annum 1400 p. Christum*. Études sur l'Europe Centre-Orientale 29. Budapest, 1941.

ÉGy. (Túrterebesiszülőhegy) 2025 = HANKUSZ ÉVA élőnyelvi gyűjtése.

ÉGy. (Túrterebes) 2025 = HANKUSZ ÉVA élőnyelvi gyűjtése.

EH. = SZABÓ M. ATTILA, *Erdély, Bánság és Partium történelmi és közigazgatási helységnévtára I–II*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2003.

EKFT. = *Első katonai felmérés. 1763–1787*. URL: <https://maps.arcanum.com/hu/map/firstsurvey-hungary>

ÉrtSz. = BÁRCZI GÉZA–ORSZÁGH LÁSZLÓ szerk., *A magyar nyelv értelmező szótára 1–7*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1959–1962.

E 156 = *Urbaria et conscriptiones. 1527–1864*. – MNL Országos Levéltár. Magyar kincstári levéltárak. Magyar Kamara Archívuma. Összeírások.

E 158 = Magyar Nemzeti Levéltár. Magyar kincstári levéltárak. Magyar Kamara Archívuma. Conscriptiones portarum.

F. = FEJÉR, GYÖRGY, *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis I–II*. Budaë, 1829–1844.

FÉNYES 1840 = FÉNYES ELEK, *Magyarországnak, 's a' hozzá kapcsolt tartományoknak mostani állapota statistikai és geographiai tekintetben. 1–6*. Pest, 1836–1840.

FÉNYES 1851 = FÉNYES ELEK, *Magyarország geographiai szótára, mellyben minden város, falu és puszta, betűrendben körülményesen leíratik 1–4*. Pest, 1851.

FKnT. = URL: https://mnh.unideb.hu/geoname_registry. Korábbi kiadása: BÁBA BARBARA–NEMES MAGDOLNA, *Magyar földrajzi köznevek tára*. A Magyar Névarchívum Kiadványai 32. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014.

FNESz. = KISS LAJOS, *Földrajzi nevek etimológiai szótára 1–2*. Negyedik, bővített és javított kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

GÖNCZY = GÖNCZY PÁL–KOGUTOWICZ MANÓ, *Magyarország megyéinek kézi atlasza. 68 vm. Ugocsa megye térképe* (1889). Posner Károly Lajos és fia térképészeti intézetének kiadása, Budapest, [1890].

GÖRÖG = GÖRÖG DEMETER–MÁRTON JÓZSEF, *Magyar átlás az az Magyar, Horvát, és Tót országok' vármegyéji, s Szabad Kerületei és a határ-örző Katonaság' Vidékinek közönséges és különös tábláji*. 1802–1811.

HKFT. = *Harmadik katonai felmérés (1:25000). 1869–1887*. URL: <https://maps.arcanum.com/hu/map/thirdsurvey25000>

Hnt. = Magyarország helységnévtára a megfelelő évből. Központi Statisztikai Hivatal, Budapest.

JUHÁSZ 1989 = JUHÁSZ DEZSŐ, *Toponímia és onomatopoezis*. In: BALOGH LAJOS–ÖRDÖG FERENC szerk., *Névtudomány és művelődéstörténet*. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 183. Budapest, 1989. 116–119.

Kat. = *Kataszteri térképek. 19. század*. URL: <https://maps.arcanum.com/hu/map/cadastral>

KISS 1997 = KISS LAJOS, *Erdély vízneveinek rétegződése*. In: KOVÁCS LÁSZLÓ–VESZPRÉMI LÁSZLÓ szerk., *Honfoglalás és nyelvészet*. Bállassi Kiadó, Budapest, 1997. 199–210.

KISS 2014 = KISS KÁLMÁN, *Túrterebes földrajzi neveinek története*. Partiumi Füzetek 77. Varadinum Script Kiadó, Nagyvárad, 2014.

- KNIEZSA 1941 = KNIEZSA ISTVÁN, Az Ecsedi-láp környékének szláv eredetű helynevei. *Magyar Néprajz* 4 (1941), 196–232.
- KNIEZSA 1944 = KNIEZSA ISTVÁN, Keletmagyarország helynevei. In: DEÉR JÓZSEF–GÁLDI LÁSZLÓ szerk., *Magyarok és románok 1–2. A Magyar Történettudományi Intézet Évkönyve*. Budapest, 1943–1944. 111–313.
- KOCÁN 2022 = KOCÁN BÉLA, *A régi Ugocsa vármegye helyneveinek történeti-etimológiai szótára*. A Magyar Nérvarchívum Kiadványai 55. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2022.
- KOGUTOWICZ = KOGUTOWICZ MANÓ, *Magyarország vármegyéinek kézi atlasza. 65 térképpel. Bereg- és Ugocsa-vármegyéék térképe*. Magyar Földrajzi Intézet, Budapest, 1905. Újrakiadás: Magyar Mercurius, Budapest, 2004.
- KORABINSZKY 1786 = KORABINSKY, JOHANN MATTHIAS, *Geographisch-historisches und Producten Lexikon von Ungarn*. Preßburg, 1786.
- LAZARUS = *Tabula Hungariae ad quatuor latera per Lazarum...* 1528.
- LexLoc. = *Lexicon Locorum Regni Hungariae Populosorum anno 1773 Officiose Confectum*. Budapest, 1920.
- LIPSZKY, Map. = LIPSZKY JÁNOS, *Mappa Generalis Regni Hungariae parti umque adnexarum Croatiae, Slavoniae et Confiniorum Militarium Magni item Principatus Transylvaniae*. 1806.
- LIPSZKY, Rep. = LIPSZKY JÁNOS, *Repertorium locorum objectorumque in XII tabulis mappae regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae et Confiniorum Militarium, Magni item Principatus Transylvaniae occurrentium*. 1808. In: LIPSZKY JÁNOS, *A Magyar Királyság és társ országai térképe és névtára. 1804–1810*. DVD. Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2005.
- MaKF. = *Magyarország katonai felmérése. 1941*. URL: <https://maps.arcanum.com/hu/map/hungary1941>
- MÁKT. = *Magyar Állam közigazgatási térképe. 1914*. URL: <https://maps.arcanum.com/hu/map/hungary1914/>
- MKFT. = *Második katonai felmérés. 1819–1869*. URL: <https://maps.arcanum.com/hu/map/secondsurvey-hungary>
- MoFnT. 1 = FÖLDI ERVIN szerk., *Magyarország földrajzinév-tára 1. Fontosabb domborzati, táj- és víznevek*. Kartográfiai Vállalat, Budapest, 1984.
- Notitiae = NAGY, LUDOVICUS, *Notitiae politico – geographico – statisticae inclyti regni Hungariae. 1–2*. Budae. 1828–1829.
- PAIS 1975 = PAIS DEZSŐ, *Anonymus Gesta Hungarorum*. Fordította PAIS DEZSŐ, bevezetéssel, jegyzetekkel és térképpel ellátta GYÖRFFY GYÖRGY. Magyar Helikon, Budapest, 1975.
- Perényi = TRINGLI ISTVÁN szerk., *A Perényi család levéltára 1222–1526*. A Magyar Országos Levéltár Kiadványai 2. Forráskiadványok 44. Magyar Országos Levéltár–Történettudományi Intézet, Budapest, 2008.
- PESTY 1864/57 = *Pesty Frigyes helynévtára 57. Ugocsa vármegye*. OSZK Kézirattár. Jelzete: Fol. Hung. 1114/57, 379–445. (Szövegkiadás: MIZSER LAJOS, *Ugocsa és Ung megye Pesty Frigyes 1864–66. évi Helynévtárában*. Nyír-egyháza, Stúdium Kiadó, 1999. Ellenőrzött, javított szövegkiadás: MIZSER LAJOS–KOCÁN BÉLA, *Pesty Frigyes kéziratos helynévtára 1864. Ugocsa vármegye*. Debrecen, 2024.)
- RÁCZ 2007 = RÁCZ ANITA, *A régi Bihar vármegye településneveinek történeti-etimológiai szótára*. A Magyar Nérvarchívum Kiadványai 12. Debrecen, 2007.
- RegArp. = *Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke*. SZENTPÉTERY IMRE szerk., I–II/1. Budapest, 1923–1943. SZENTPÉTERY IMRE–BORSA IVÁN szerk., II/2–4. Budapest, 1961–1987.
- RKsz. = MÁRTON GYULA–PÉNTÉK JÁNOS–VÖÖ ISTVÁN, *A magyar nyelvjárások román kölcsönszavai*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1977.
- ŠMILAUER 1970 = ŠMILAUER, VLADIMÍR, *Průručka slovanské toponomastiky. Handbuch der slavischen Toponomastik*. Praha, 1970.
- SZABÓ 1937 = SZABÓ ISTVÁN, *Ugocsa megye. Magyarság és nemzetiség*. Tanulmányok a magyar népiségtörténet keretéből I/1. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1937.
- SzamSz. = CSÚRY BÁLINT, *Szamosháti szótár 1–2*. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Debrecen, 1935–1936.
- SZILÁGYI-VARGA 2015 = SZILÁGYI-VARGA ZSUZSA, *A romániai Kisbábony helynevei*. *Magyar Nyelvjárások* 53 (2015), 157–187.

SZIRMAY 1805 = SZIRMAY ANTAL, *Notitia politica, historica, topographica incliti comitatus Ugochiensis*. Pest, 1805.

SzMHn. = BURA LÁSZLÓ, *Szatmár megye helynevei (földrajzi nevei) 1–2*. Státus Könyvkiadó. Csíkszereda, 2008.

TESz. = BENKŐ LORÁND főszerk., *A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára 1–3. Mutató 4*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967–1976.

T.SzUB1934 = Csonka-Magyarország vármegeinek atlasza. Szatmár–Ugocsa–Bereg vármege. A M. Kir. Állami Térképészet kiadása. Budapest, 1934.

T0.53.216.1. = Turterebes átnézeti térképe. [19. sz.]. Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Satu-Mare.

T1.S.11.303/1 = Hungariae Regni pars Transylvaniae, Russiae et Moldaviae contermina Integrum Comitatum Maramarusiensem repraesentans. 1725. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 11) Kamarai térképek. 18. sz.–1927. Nr. 303/1.

T1.S.11.303/2 = Mappa Geometrica Repraesentans Comitatum Maramarusiensem integrum cum adjacentibus Transylvaniae Russiae et Moldaviae Confinys. 1756. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 11) Kamarai térképek. 18. sz.–1927. Nr. 303/2.

T1.S.11.1674/1 = Mappa darstellend blos die Gegenden und Orte, in welchen derjenige Antheil des auf der Siebenbürger und Marmaroser Grenze bestellten... 1832. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 11) Kamarai térképek. 18. sz.–1927. Nr. 1674/1.

T1.S.12.X.8/2 = Ideal Charte des Beregh-Ugocser Comitatus alle in demselben befindlichen Post und Transenal Strassen enthaltend. 1788. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. X. Nr. 8/2.

T1.S.12.X.16/1 = Ideal Charte des Szatmarer Comitatus. [1799 k.]. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. X. Nr. 16/1.

T1.S.12.XI.127 = Statistische Karte des Munkacser Districts. 1788. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XI. Nr. 127.

T1.S.12.XII.11 = Comitatus Beregh-Ugocsa. [1825 k.]. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XII. Nr. 11.

T1.S.12.XII.22 = Ugocsa megye térképe. [1825 k.]. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XII. Nr. 22.

T1.S.12.XIII.10 = Mappa Comitatus Ugochsensis... 1786. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XIII. Nr. 10.

T1.S.12.XIII.67 = Plan der Post Strasse durch den Ugocser Comitatus. 1786. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XIII. Nr. 67.

T1.S.12.XIII.104 = Plan zur Aufhebung der Überschwemmungen des Teis Flusses dienlich. 1787. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XIII. Nr. 104.

T1.S.12.XIII.210/5 = Mappa exhibens cursum Viarum per gremium ... Comitatus Szatthmár. 1793. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek.

17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek.
18. sz.–1935. Div. XIII. Nr. 210/5.

T1.S.12.XIII.248 = Situations Plan mittels welchem die angetragene Salinar Strasse von Nagy Karoly über Sárköz durch die Havas nach Tetső und von da über Huszt, Szöllös, Tisza-Újlak, Beregszász, nach Namény ... zu ersehen ist. 1794. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XIII. Nr. 248.

T1.S.12.XVIII.13 = Cím nélkül [A Munkács, Máramarossziget, Nagybánya, Szatmár által határolt terület vázlatos postaúttérképe]. 1787. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XVIII. Nr. 13.

T1.S.12.XVIII.56 = Post Strasse von Ar. Megyes nach Halmi... 1794. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 12) Helytartótanácsi térképek. 18. sz.–1935. Div. XVIII. Nr. 56.

T1.S.41.8/6 = Regni Hungariae tabula generalis archetypo Müllleriano S. C. M. Capit. et Ing. desumta, et in hanc formam contracta viis veredariis aucta. novissimaeq. pacis Passarovicensis confinibus. [1718 k.]. – MNL Országos Levéltár S 16–66, 68–69, 82–83, 87–91, 93–100, 102–104, 106, 108–113, 119–131, 134–138, 140–165, 167–171 Családi fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–2007. – S 41) Kapuváry család. 1697–19. sz. Nr. 8/6.

T1.S.68.106 = Novissima Regni Hungariae potamographica et telluris productorum tabula Wasser und Producten Karte des Königreichs Ungarn. 1791. – MNL Országos Levéltár S 16–66, 68–69, 82–83, 87–91, 93–100, 102–104, 106, 108–113, 119–131, 134–138, 140–165, 167–171 Családi fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–2007. – S 68) Festetics család. 1631–20. sz. Nr. 106.

T1.S.74.18/38. = Ugocsa megye átnézeti térképe. 1870. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek.

17. sz.–20. sz. – S 74) Kereskedelmi minisztériumi térképek. 18. sz.–20. sz. Nr. 18/38.

T1.S.78.1957/1–35 = Comitatus Ugocsa. 1864. – MNL Országos Levéltár S 78–79. Kataszteri gyűjtemény. 1786–1948. – S 78) Térképek. 1786–1948. Nr. 1957/1–35.

T1.S.79.1782/2 = Feld-Brouillons der Gemeinde Túr Terebes. 1865. – MNL Országos Levéltár S 78–79. Kataszteri gyűjtemény. 1786–1948. – S 79) Iratok. 19. sz.–20. sz. Nr. 1782/2.

T1.S.79.1782/3 = Dülök Jegyzéke minden Túr Terebes községben előforduló helysegeknek, prádiumoknak, pusztáknak, egyedül álló hazáknak, dülöknek, nagy erdőknek, s mindennemű más elnevezéseknek és azoknak helyes kiírása. 1866. – MNL Országos Levéltár S 78–79. Kataszteri gyűjtemény. 1786–1948. – S 79) Iratok. 19. sz.–20. sz. Nr. 1782/3.

T1.S.80.XVIII.54 = Uibersichts Karte darstellend den Szathmárer Aufnahms Bezirk im Jahre 1840. 1840. – MNL Országos Levéltár S 80–81 Vízrajzi Intézet. 18. sz.–20. sz. – S 80) Térképek. 18. sz.–20. sz. Nr. XVIII.54.

T1.S.101.28/4 = Szatmár vármegyének két kerületre felosztása. 1851. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 101) Abszolútizmuskori térképek. 19. sz. Nr. 28/4.

T1.S.101.256/1 = Térképe a Tur Terebei határ széllén ujonnan építendő ország útnak. 1851. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 101) Abszolútizmuskori térképek. 19. sz. Nr. 256/1.

T1.S.101.256/2 = Strassen-Karte der beantragten Herstellung der Strasse zwischen Halmi und Nagy-Bánya. 1852. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 101) Abszolútizmuskori térképek. 19. sz. Nr. 256/2.

T1.S.101.256/3 = Cím nélkül [Túrterebe, Adorján és Sárközújlak közötti utak]. 1852. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 101) Abszolútizmuskori térképek. 19. sz. Nr. 256/3.

T1.S.101.288/6 = Übersicht darstellend die bemauheten Strassen und Brücken des Szatmárer Comitatus. 1854. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 101) Abszolutizmuskori térképek. 19. sz. Nr. 288/6.

T1.S.101.820/V = Planskizze des Tissa Ujlak–Halmier Strassenzuges. 1864. – MNL Országos Levéltár S 11–15, 74, 84–86, 101, 105, 107, 115–116, 118, 139 Kormányhatósági fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–20. sz. – S 101) Abszolutizmuskori térképek. 19. sz. Nr. 820/V.

T1.S.109.1 = Distanz Karte des Szatmárer Comitatus. 19. sz. – MNL Országos Levéltár S 16–66, 68–69, 82–83, 87–91, 93–100, 102–104, 106, 108–113, 119–131, 134–138, 140–165, 167–171 Családi fondokból kiemelt térképek. 17. sz.–2007. – S 109) Ujfalussy család. 19. sz. Nr. 1.

T16.T.365 = Szatmár-Németi. 1915. – MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Levéltár XV.1. Szabolcs és Szatmár megye levéltárának térképgyűjteménye. 1528–1950. T. 365.

T16.T.420 = Szatmár vármegye. 1802. – MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Levéltár XV.1. Szabolcs és Szatmár megye levéltárának térképgyűjteménye. 1528–1950. T. 590.

T16.T.541 = Szatmárnémeti és Méhtelek. 1931. – MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Levéltár XV.1. Szabolcs és Szatmár megye levéltárának térképgyűjteménye. 1528–1950. T. 541.

T17.T.146 = Szatmár vármegye. [1800 k.]. – MNL Tolna Vármegyei Levéltár XV.3. Tolna Megyei Levéltár térképeinek gyűjteménye. 18. sz.–20. sz. – Tolna megye kéziratos térképei. T. 146.

T17.T.173 = Mappa comitatus Ugocsiensis. [1780 k.]. – MNL Tolna Vármegyei Levéltár XV.3. Tolna Megyei Levéltár térképeinek gyűjteménye. 18. sz.–20. sz. – Tolna megye kéziratos térképei. T. 173.

T21.TK.1084 = Mappa comitatus Ugocsiensis methodo astronomico geometrica concinnata. [1740 k.]. – Országos Széchenyi Könyvtár TK. Önálló kéziratos térképek. Nr. 1084.

T22.B.III.a.168/7 = Harta Județului Satu-Mare. 1937. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B III a. A Balkán-félsziget térképei. Nr. 168/7.

T22.B.IX.a.2 = Allgemeine Karte der Oesterreichischen Monarchie. 1795. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 2.

T22.B.IX.a.9 = Das Oesterreichische-Kaiserthum mit beträchtlichen Theilen der angrenzenden Staaten. [1822.]. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 9.

T22.B.IX.a.491 = Augustissimo Romanor Imperatori Iosepho I. Hungariae Regni invictissimo Mappam Hanc Regni Hungariae propitiis elementis fertilissimi cum adjacentibus regnis et Provinciis nova et accuratiori forma ex optimis schedis collectam D. D. D. ... 1709. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 491.

T22.B.IX.a.515/2 = Vorstellung des Königreichs Ungarn nach den Poststationen für Reisende. [1805 k.]. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 515/2.

T22.B.IX.a.1008 = Szatmár vármegye közigazgatási és földművelési térképe. 1910. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 1008.

T22.B.IX.a.2103 = Szatmár megye. [1945 k.]. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 2103.

T22.B.IX.a.2116 = Szatmár, Ugocsa és Bereg közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék. [1925 k.]. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 2116.

T22.B.IX.a.2265 = Ugocsa vármegye földadókataszteri beosztásának térképe. 1912. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 2265.

T22.B.IX.a.2268 = Ugocsa vármegye közúti és kőbánya térképe. 1918. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 2268.

T22.B.IX.a.2546 = Szabolcs-Szatmár-Bereg megye. 2000. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum

B.IX.a. Az Osztrák-Magyar Monarchia politikai és általános térképei. Nr. 2546.

T22.B.XV.c.500/2 = Kárpátalja. 1944. – Hadtörténeti Intézet és Múzeum B XV c. Magyarország térképei 1920 után. Nr. 500/2.

ÚCsnT. = HAJDÚ MIHÁLY, *Újmagyarkori családneveink tára. XVIII–XXI. század*. Budapest, 2012.

UgOkl. = C. TÓTH NORBERT, *Ugoicsa megye hatóságának oklevelei (1290–1526)*. Az MTA Magyar Országos Levéltár Zsigmondkori Oklevéltár Kutatócsoport Kiadványa. Budapest, 2006.

ÚMTsz. = B. LŐRINCZY ÉVA főszerk., *Új magyar tájszótár 1–5*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979–2010.

VÁLYI = VÁLYI ANDRÁS, *Magyar országnak leírása 1–3*. Buda, 1796–1799. Hasonmás kiadás: Somorja, 2003.

Z. = NAGY IMRE–NAGY IVÁN–VÉGHÉLY DEZSŐ–KAMMERER ERNŐ–LUKCSICS PÁL szerk., *A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára 1–12*. Pest, majd Budapest, 1871–1931.

Zs. = MÁLYUSZ ELEMÉR szerk., *Zsigmondkori oklevéltár 1–2*. Budapest, 1951–1958. BORSA IVÁN–MÁLYUSZ ELEMÉR szerk., 3–7. Budapest, 1993–2001. BORSA IVÁN–C. TÓTH NORBERT szerk., 8–9. Budapest, 2003–2004. C. TÓTH NORBERT szerk., 10. Budapest, 2007.

Összeállította:
Hlavacska Edit és Kenyhercz Róbert

Újberek

Újmikola

Mikola

T16

1

2

3

4

5

A

B

C

D

A

B

C

D

A

B

C

D

1

2

3

4

5

T18

Schwarzkepf-tanya

Pumpaház

Firsztop

Akácós

Stöckfeld

Köröm-meg

Rekettye-hát

Jakab-láz

Jakabláz hídja

Doroháé

K i s m

Láp-mellék

Halmi-mező

Bódi-tag

Horgas

Csemetés

Korom-hát

Felső-mező

K i s m

Piros cső

Fodó-tag

Útrak sorja

Utrak sorja

Bogyoszló

Nagy-láz

Kis-Horgas

Boszorkány-domb

Gosztát

Ponkos-domb

Köröfala-lapos

Rekettye-hát

Alsó-forduló

Nyálas-kátyó

Brigád

Libalegelő

Pást-liget

Küti-láb

Bükkös

Bükkös

Bükkös

Bükkös

Bükkös

Bükkös

Bükkös

Bükkös

Bükkös

Bükkös

Vida-birtok

Legelő

Legelő

Legelő

Legelő

Legelő

Legelő

Legelő

Legelő

Legelő

Legelő

Legelő

Pumpaház

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Patkó-lapos

Alsó malom

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Malom-szeg

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kóka-délnő

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Kállai-rét

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Két víz között

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Feketevíznél

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Hodos

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Lá p

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Nagy-láz

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Frenkel

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Hosszú-láb

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Szilás-erdő

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Karajos

Sárköz

Sárköz

Sárköz

E

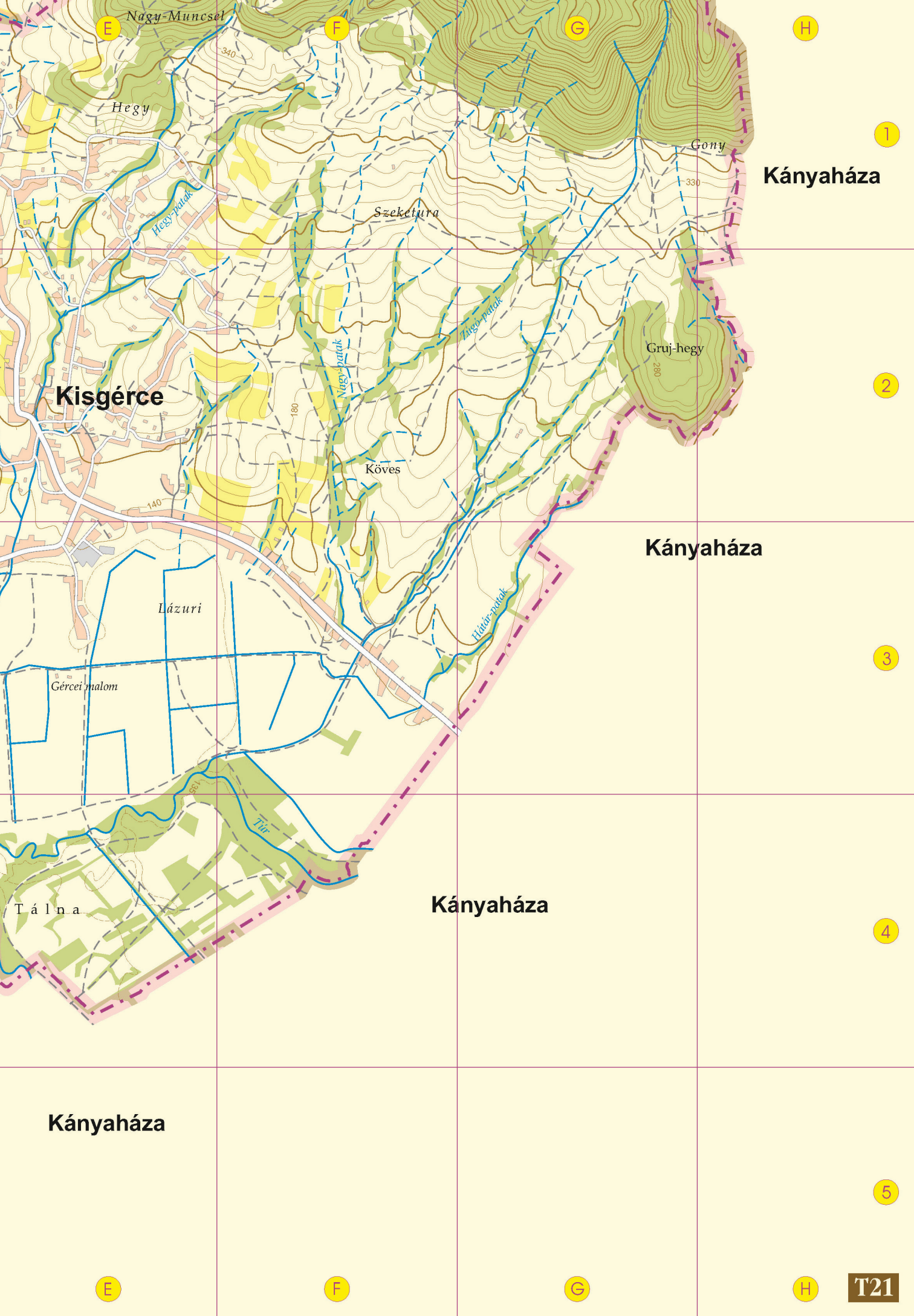
F

G

H

T19

E

F

G

H

1

2

3

4

5

E

F

G

H

T21

Nagy-Muncsél

Hegy

Gony

Kányaháza

Szekctura

Kisgérce

Gruj-hegy

Köves

Kányaháza

Lázuri

Kányaháza

Kányaháza

Hegy-patak

Nagy-patak

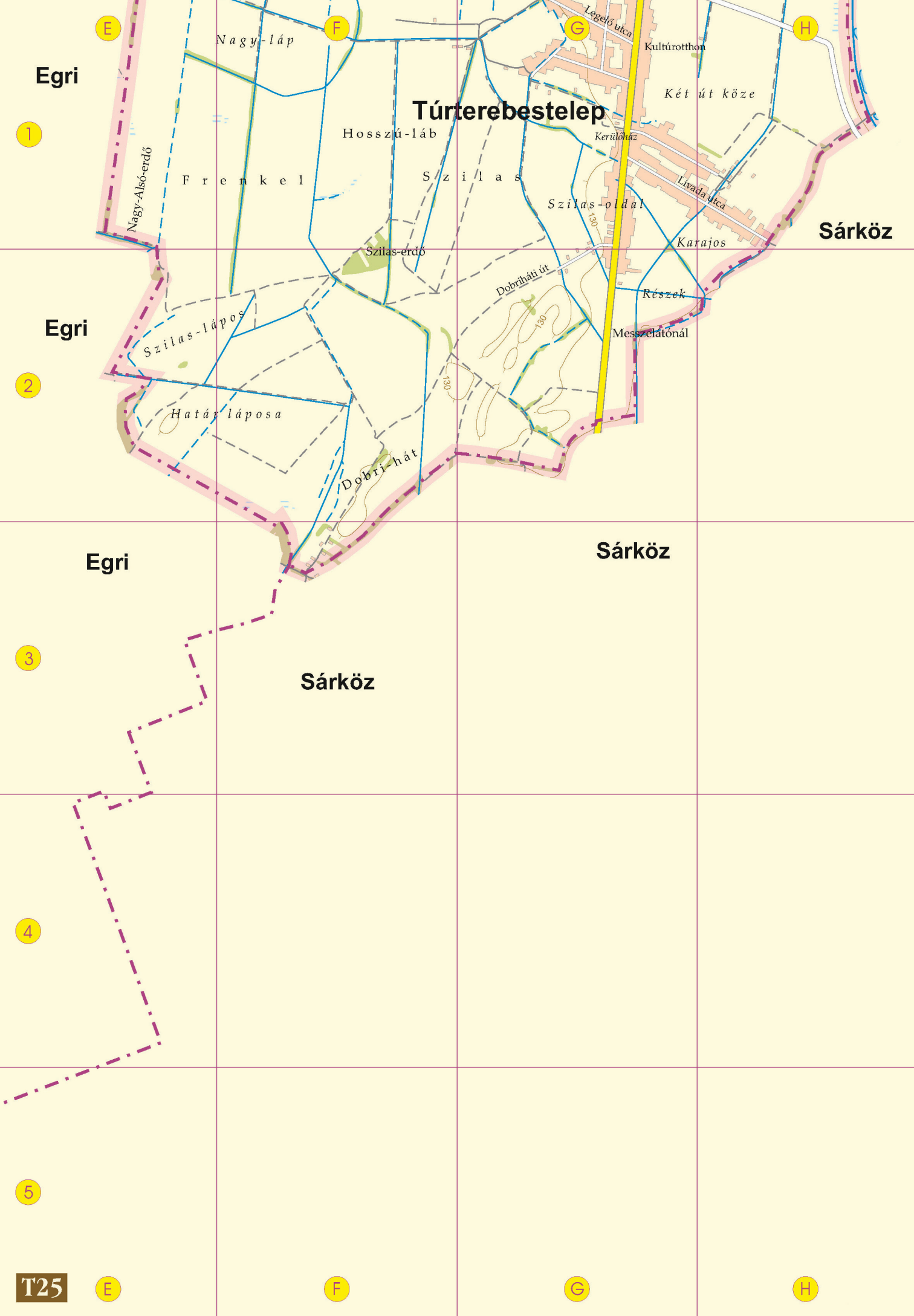
Talg-patak

Hátúr-patak

Gércsei malom

Túr

Tálna

Egri

Túrterebestelep

Sárköz

Egri

Sárköz

Egri

Sárköz

T25

E

F

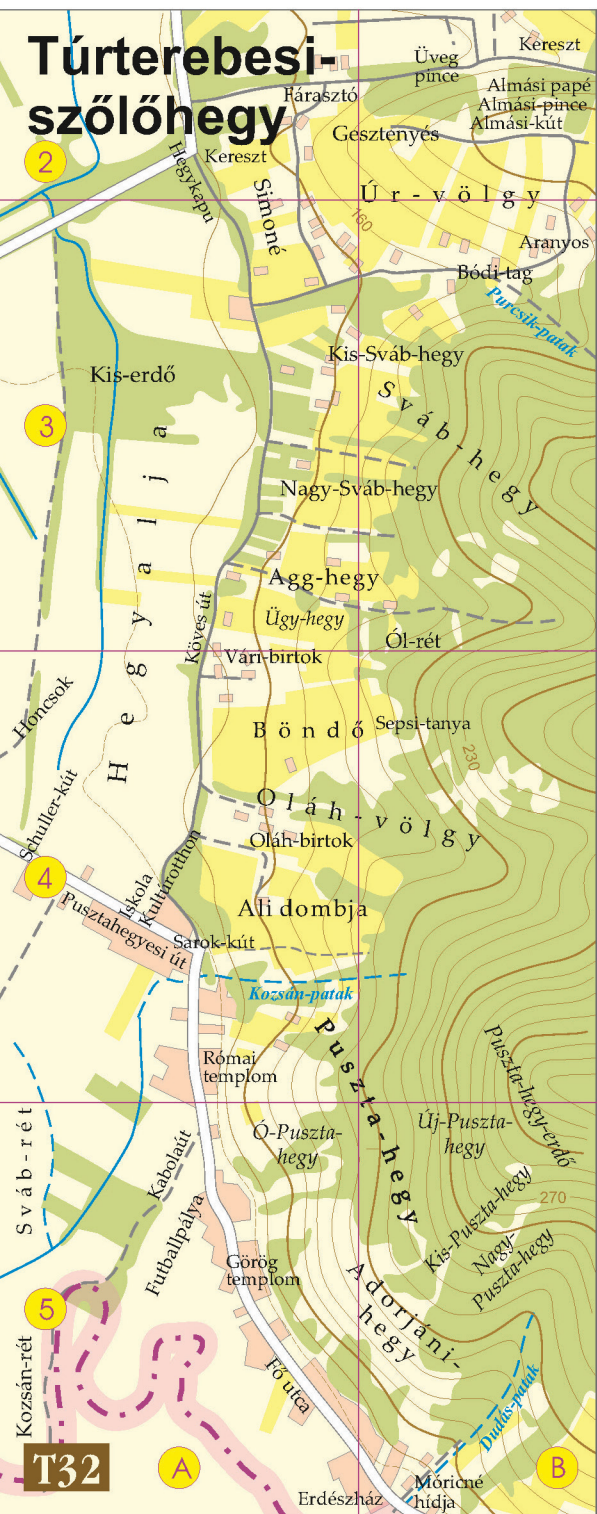
G

H

Túrterebes belterülete

Túrterebesi- szőlőhegy

Magyar Nemzeti Helynévtár Füzetek 12.

A kiadvány a
MAGYAR NEMZETI HELYNÉVTÁR 2.
SZATMÁR MEGYE ÉSZAKI RÉSZÉNEK HELYNEVEI
című kötet Túrterebes községre vonatkozó anyagait tartalmazza.

Készült a Magyar Tudományos Akadémia Nemzeti Kutatási Programok
Magyar Nemzeti Helynévtár Programja keretében
a Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékén.

A kötet a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója
tiszteletére jelent meg.

A kötet elkészítésében együttműködő partnerek voltak:
Néprajzi Múzeum, Országos Széchényi Könyvtár

A kötetet szerkesztette:
Győrffy Erzsébet, Hoffmann István, Porció Veronika

Lektorálta:
Bába Barbara, Csomortáni Magdolna, Homoki-Mozga Evelin, Kovács Éva,
Szép Szilvia, Tóth Valéria

Helynévatlasz: Schwarcz Gyula
Légifotók: Szmotku György
Fotók: Hankusz Éva, kastelyerdelyben.ro, Varga Eszter Klára

© Hankusz Éva, Kocán Béla, Szendrei Ákos 2025
© Debreceni Egyetemi Kiadó – Debrecen University Press, beleértve
az egyetemi hálózaton belüli elektronikus terjesztés jogát is, 2025

ISBN 978-963-615-359-5 (print)
ISBN 978-963-615-360-1 (pdf)

Kiadja a Debreceni Egyetemi Kiadó, az 1795-ben alapított Magyar
Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
dupress.unideb.hu

Felelős kiadó: Karácsony Gyöngyi
Technikai szerkesztő: Porció Veronika
Borítóterv, tipográfia: Gacsályi Gábor
Készült a Kapitális Kft. nyomdájában.

